

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:
celo leto K 24.—
pol leta 12.—
četrt leta 6.—
na mesec 2.—

v upravnistvu prejemani:
celo leto K 22.—
pol leta 11.—
četrt leta 5.50
na mesec 1.90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izboja vsak dan zvečer izvenredni dodatki in prazniki.

Inserati veljajo: petostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin, za dvakrat po 14 vin, za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parle in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25.—
pol leta 13.—
četrt leta 6.50
na mesec 2.30

za Nemčijo:

celo leto K 30.—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 35.—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna.
Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo), Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 85.

Izjava.

I.

»Katoliški shod«, ki se ima vršiti v Ljubljani dne 23. in 24. avgusta, je smatrati za izključno strankarsko - politično in bojno prireditev pod vodstvom dr. Ivana Šusteršiča stoječe S. L. S., ki je s svojim nečuvstvenim terorizmom, zanikajočim najprimitivnejše pojmove politične, socialne in družabne morale zastupila vse javno življenje in onemogočila vsako sporazumno, ali tudi le vzporedno delovanje celo v povsem nestrankarskih strogo narodnih in kulturnih zadevah.

II.

Ta označba »Katoliškega shoda« velja tudi za vsako posamezno, na videz še tako nedolžno in simpatično prireditev v okviru shoda.

III.

Slovenski udeležniki tega shoda, ki zatajujejo celo ime svojih slovenskih prednikov, to je prejšnjih slovenskih katoliških shodov v Ljubljani, bodo torej zgolj gostje imenovane politične stranke.

IV.

Glede na vse to priporočamo somišljenikom, da imenovani shod enostavno prezirajo.

V Ljubljani, 8. avgusta 1913.

Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke.

Klub narodno - naprednih občinskih svetovalcev.

Napredna javnost in katoliški shod.

Katoliški shod, ki ga prirede danes štirinajst dni v Ljubljani, je prireditev klerikalne stranke, torej politično - strankarska manifestacija.

S tem je povedano tudi stališče, ki je naj zavzema napram katoliškemu shodu napredna javnost.

Kakor ga ni mesta na strankarskih in političnih prireditvah klerikalne stranke za ljudi naprednega mišljenja, tako tudi na katoliškem shodu ne more biti prostora za tiste, ki niso politični somišljeniki stranke dr. Ivana Šusteršiča.

Zato mora napredna javnost napram katoliškemu shodu zavzemati odločno odklanjajoče stališče in naj se sedaj prireditelji tega shoda še tako trudijo, predstaviti ta kongres kot strogo nestrankarsko in izvenpolitično prireditev.

A ne samo iz političnih, marveč tudi iz strogo narodnih ozirov se noben pošten Slovenec, ki ima le še iskrico narodnega čustva v sebi, ne more ogrevati za prireditev, ki se ima vršiti 23. in 24. avgusta v Ljubljani.

Uvaževati je namreč treba, da so prav katoliški shodi predhodniki letošnje prireditve, igrali v našem javnem in narodnem življenju najzlastnejšo vlogo ter predvsem zakrivali, da smo Slovenci v zadnjem desetletju, mesto da bi napredovali, nazadovali v narodnem in deloma tudi v kulturnem pogledu za trideset in še več let.

Saj je vsemu svetu znano, da so prav katoliški shodi proglasili za splošno veljavno načelo dr. Mahničev nauk, da je narodna ideja — poganstvo. In ravnanje se po tem načelu, je pokojni kardinal Missia, takratni škof ljubljanski, na enem izmed katoliških shodov dal črtati resolucijo v prilog slovenskemu šolstvu na Koroškem.

Na katoliškem shodu se je tudi rodila ideja, ustanoviti, oziroma preosnovati že obstoječo katoliško stranko v versko radikalno politično stranko ter z mrežo gospodarskih organizacij ljudstvo prikleniti nase in ga sebi podjarmiti in zasužnjiti.

Obe ti ideji sta bili oživotvorjeni v veliko nesrečo slovenskega naroda.

Gospodarska organizacija je bila izvedena, s kakim uspehom, to vedo danes klerikalci sami najbolje in škoda bi bilo v tem oziru izgubljati mnogo besed, ko je notorično znano, da se mojstri te organizacije tresejo

pred duhovi, ki so jih sami poklicali v življenje.

Tudi stara konservativna stranka se je preosnovala v radikalno versko, ki si je napisala na svoj prapor dr. Mahničev nauk, da je narodnost — poganstvo.

Prva posledica te preosnove je bila, da so prišli na strankino krmilo ljudje kakor dr. Šusteršič, dr. Pegan in tovariši, ki nimajo absolutno nobenega narodnega čustva več in uprav iz negacije vsega, kar je naravno in slovensko, kujejo strankarski in svoj lastni zasebni kapital.

V stranki so zavladali politični pustolovci in vseh vrst uskokci, ki ne poznajo nobenega drugega ideala, kakor onega, ki je vtelesen v maliku, krščenem na ime Pobasaj.

Ker se da samo v kalnem ribariti, je bilo seveda v interesu teh elementov, da se politični in strankarski boji v deželi ne samo ne ublažijo, marveč tako poostre, da bi nase obračali vso pozornost in pozornost javnega mnenja.

In res v naši deželi so zavladale razmere, kakršnih ni najti ne samo v Avstriji, marveč tudi ne v ostali Evropi.

Terorizem in nasilstvo, korupcija in demoralizacija, v tem znamenju vrši svojo misijo ona stranka, katere zibelka je tekla na ljubljanskih katoliških shodih.

Omenili smo že, da je strankino vodstvo v trenutku, ko se je proglasil aksiom o poganstvu narodne ideje, prešlo v roke mož, ki jim nedostaja vsakega narodno - domovinskega čustva.

Povsem naravno je torej, da so taki voditelji tudi strankinemu delovanju vtisnili pečat anacionalizma. Zato se tudi ni čuditi, da se vso strankino delovanje javlja v dosledni negaciji, da, v doslednem rušenju vsega, kar bi moglo koristiti narodni ideji in pospešiti in zajamčiti njen razvoj in napredek.

Vsa strankina preteklost in sedanjost je živ in govoreč dokaz za to nepobitno dejstvo!

Brez vsakega najmanjšega odpora, da, še več, z direktno podporo s klerikalne strani so spodili slovenski jezik iz uradov na Koroškem, Štajerskem in Kranjskem ter prepre-

gajo slovenske pokrajine z mrežo nemškega uradništva in nemških šol!

Ob pasivnosti, časih pa naravnost s sodelovanjem klerikalnih političnih činiteljev je bilo v par letih zaigrano to, kar so preje idealni slovenski rodoljubi obeh strank po težkih borbah in po silnem trudu izvajali v desetletjih.

To je bilanca stranke, na katere čelu stoji »prepričan in veren katoliški« dr. Ivan Šusteršič!

In ta koruptna, v bistvu docela nekrščanska stranka, katere »katoliški« voditelji so zastupili in osmradili vse naše javno življenje, je dete — katoliških shodov!

In sedaj prihajajo naivniki s predlogom, naj bi napredna javnost ne odtegnila svojih simpatij izvenstrankarski in nepolitični prireditvi — katoliškemu shodu!

Gospoda, ostanite doma s svojimi predlogi in obljubami! Vaši predlogi so nam hekuba, na vaše obljube ne damo niti počenega vinarja, napredna javnost pa itak ve, kaj ji je storiti: dosledno prezirati klerikalno prireditev pod Šusteršičevo patronanco!

Narodni sporazum na Štajerskem.

V Celju, 7. avgusta.

»Ministrski predsednik grof Stürgkh se zadnji čas ni z nikomur pogajal glede delazmožnosti štajerskega deželnega zbora. V prvi vrsti zato, ker so dogodki na Češkem in Galiskem obračali vso pozornost vlade na se...«

»N. Fr. Presse« z dne 6. avg.

Poleg češkega eksistira za vlado danes že galisko, a še vedno ne štajersko vprašanje. Štajerski deželni zbor že ne dela več tri leta — in res je, da vlada do danes še ni mignila s prstom, še se ni niti enkrat resno potrudila, da bi rešila krizo, ki vlada v njem. Kajti naj se presoja stvar tako ali tako, eno je gotovo: v štajerskem deželnem zboru imamo težko krizo, katere ne bo tako lahko niti tako hitro konec. Ta kriza razraščala v pravcato »štajersko vpraša-

nje«. In tega smemo pustiti štajerski narodnjaki končati le z — narodnostnim sporazumom na Štajerskem. Ali bi ne sodilo, da si stvar enkrat poskusimo ogledati s tega stališča?

Vlada očitno podcenjuje težave, na katere mora zadeti rešitev krize v štajerskem deželnem zboru. Za danes morda kalkulira tako: v finančnem oziru se še na Štajerskem za sedaj ni bati enakega položaja kakor na Češkem. Deželni odbor je ustavil vse investicije in uživa tudi še pri nekaterih bankah nekaj, če tudi dragega kredita. In večina v deželi, pardon, v deželnem zboru bo kasneje itak vse to kreditno gospodarstvo brez vsakega odpora požrla. Če pa bi došlo do skrajnosti, potem pa je tudi jasno, kar treba storiti: s pritiskom na dr. Šusteršiča in njegove tovariše pri kranjskem deželnem odboru se da doseči tudi pri dr. Korošču potrebno pomirjenje. Saj Stürgkh prav dobro ve, da je slovensko - klerikalni stranki, ki ima v posesti tudi skoro vse štajerske deželno - in državnozbovske mandate, najvišji in edini politični cilj, da obdrži na Kranjskem deželo in njena sredstva v rokah ter da v prvi vrsti s pomočjo vlade tišči k tlom narodno opozicijo na Kranjskem. Dr. Šusteršiču, sedanjemu deželnemu glavarju kranjskemu, je Štajerska in vsi boji štajerskih Slovencev za svojo enakopravnost le postranski pomena. Eksistenca štajerskih klerikalnih politikov je pa tako zelo odvisna od njegove milosti in naklonjenosti, da bi se ne upali braniti...

Ali pa kalkulira vlada drugače? Ali misli, da se bo obrnilo v štajerskem deželnem zboru »na bolje«, ako ga razpusti? In pri novih volitvah zmaga na Sp. Štajerskem druga, narodna stranka? Če bi šlo samo za delazmožnost deželnega zbora, ali ne bi bilo mogoče, da bi se združili na Sp. Štajerskem vse opozicijske skupine proti dr. Korošču in dr. Benkoviču? Narodna stranka, slogaši, štajercijanci, nemško meščanstvo in tržanstvo, vlada: vse to skupaj s spretnim izrabljanjem ljudske nepoučenosti, lahkovernosti in pohlepčnosti po denarju bi dalo morda take volitve, da bi niti eden slovenski klerikalec ne videl več deželne zbornice.

Brez vsake nadaljne nezgode so potem dospeli srečno na svoj cilj, kjer jih sicer ni sprejel, kakor voljeno, kmet z domačim vozom, pač pa prav pohlevna ploha, ki nikakor ni hotela ponehati.

Gospa Agneza je bila upravičeno ozlovoljena. Njene slabe volje pa nikakor ni odpravilo več kot polurno čakanje na zapuščeni postaji na drugem vozniku, ki se je končno le pojavil, vendar, ker je bil tirjal za vožnjo večjo zahtevo, ker je tirjal za vožnjo do letovišča, ki je bilo oddaljeno pčilo uro, samo 17 K. Hočeš ali ne, češ se je morala gospa Agneza udati v svojo usodo in vozniku naprej odšteti zahtevanih 17 K, ker je odločno izjavila, da mora priti prej njen »cvenk« in da bo še le za njenim »cvenkom« prišel njegov »hijl«.

Nato so se začeli počasi pomikati, ker se konj nikakor ni dal pregovoriti, da bi stopil nekoliko hitreje. Posledica te počasne vožnje ob obilnem dežju je bila, da so dospeli vsi

LISTEK.

Na letovišču leta 1913.

Luigi Calco.

Globoko si je oddahnila gospa Agneza Rogljeva, soproga pekovega mojstra in hišnega posestnika v Ljubljani, ko je po ganljivem slovesu od svojega moža Gašperja, ki se je pa pri tem prav grdo držal, zasedla s svojim nadebudnim potomcem posebni oddelek železniškega voza, ki ga ji je z udano uslužnostjo odprl sprevodnik, ki je jemal pri njenem možu za svojo družino kruh, ki ga je plačeval redno vedno še-le za več mesecev nazaj.

Njen globoki vzdih je bil tudi popolnoma razumljiv. Koliko truda in boja jo je stalo, predno je od svojega zelo skopega in nazadnjaškega moža izvojevala dovoljenje in še bolj potrebni denar za letovišče. Mož Gašper je dolgo rentočil in godrnjal, govoril nekaj o avstastih Nežah, ki naj bi rajši ostale pri svojem poštenem delu, ne pa hodile past lenobo na Gorenjsko in bogu krast zlati čas, končno se je pa le vdal prepričevalnim in ponovnim zahtevam svoje zgovorne boljše polovice ter odprl svoj tolsti mošnjček. Našteti je bilo pa treba precej okroglega, ker je kmet, h kateremu so šli na letovišče, za svojo

krasno opremljeno sobo tirjal na mesec samo dve sto kron, kar je označil mojster Gašper za najbolj nesramno zahtevo celega stoletja.

Ko je vlak oddrhal z ljubljanskega južnega kolodvora proti čarobni Gorenjski, se je gospa Agneza ozrla ponosno okrog in v duhu življala zavistne obraze svojih mnogoštevilnih prijateljic, ki niso bile tako srečne, da bi si mogle čez vroče poletje privoščiti prijazen oddih pod nebotičnimi gorenjskimi velikani. Že vnaprej se je veselila, kako jim bode po svojem povratku v prašno Ljubljano pripovedovala o svojem udobnem življenju na letovišču in jim opisovala s tako zgovorno besedo svoje čudezne doživljaje, da bodo samih skomin postajale kar zelene...

Iz teh zelo mičnih misli in sanj je pa že med državnim kolodvorom in St. Vidom vzbudil gospo Agnezo prav prijetno sanje, v prelepo belo opravo oblečeni sinko Branko, absoluten učenec III. razreda visoke šole na Ledini, ko jo je na svoje telesne potrebe opozoril s prav prozaičnimi besedami: »Mama, lačen.« Zelo, zelo nerada se je ločila gospa Agneza od svojih lepih sanj, vzdignila svojega rojstva precej težke kosti in segla po zelo obsežnem ročnem kovčku, v katerem je imela spravljeno svojo zalogo jestvin za potovanje od Ljubljane do izbranega letovišča. Iz te bogate zaloge dala je svojemu sinčku velik kos povitice, kar je imelo za posledico,

da so se enake telesne potrebe hipoma pojavile tudi pri Brankovih sestricah, petnajstletni sanjavi in romantično navdahnjeni Solzani in dvajsetletni praktični Vidi. Kot pravičnima mati, ki pri svojih otrokih ne pozna nobene razlike, je enako velika kosa oddelila tudi svojima hčerkama.

Komaj pa je pomahal Branko svoj kos, odrinil je svojo sestrico Solzano od okna in začel svojo mamico izpraševati po imenih krajev, hribov in gora, rek in potokov, mimo katerih so drdrali s hlaponom. Dobra mamica mu drži v dolgo in potrpežljivo odgovarjala po svoji najboljši vednosti. Skoro je bilo pa njeno znanje pri kraju in ker ljubezni sinko le ni nehal s svojim izpraševanjem, ga je napodila iz oddelka ter se zopet zatopila v svoje prijetno sanjarenje. Iz tega sanjarjenja je bila pa zopet tik pred škofjeloško postajo na prav prijeten način vzbujena. Njena hčerka Solzana je hotela prav natančno videti škofjeloški samostan, kjer se nahaja njena najboljša prijateljica Emica. Stegovala in stegovala se je skozi okno toliko časa, dokler se s svojim lepim slamnikom ni zadel ob okvir in ji slamniki ni odletel raz glavo in na krasno sorško ravan, katero je že tako lepo opaval nad nesmrtni Simon Jenko...

Na bolestni vzklík: »Moj slamniki!« opazila je gospa veliko neugodo; v svoji jezi je začela kričati nad svojo hčerko in jo obsipati z najkrep-

kejšimi izrazi. Že je tudi vzdignila svojo tolsto roko, da bi popravila svoji nesrečni hčerki frizuro, ki je pri neugodi precej trpela, ko se prikaže med vrati njen ljubi Branko in z izprembo v svoji zunanosti odvrne jezo svoje mamice od Solzane na se. Branko, čegar obleka je bila pri odhodu iz Ljubljane bela kot sneg, prikazal se je med vratmi zamazan kot kurjač. Malemu možu je bilo namreč zunaj dolčas, zato se je utopil nekoliko v vlogo sprevodnika, splezal na njegov prostor in raz ta vzvišeni prostor, ki se vedno odlikuje po obilici saj, priganjal vlak k hujšemu diru.

V tistem hipu je že namerjena tolsta roka gospe Agneze izpremenila svojo smer in se z vso težo dotaknila Brankovega telesa, ki je ta dotikljaj takoj oznanil vsemu svetu z glasnim kričanjem. Solzana in Vida ste kot dobri sestrici takoj priskočile na pomoč z milim jokom, v katerega so se kakor plat zvona vmešavali glasni ploski tolste roke in krepki glasovi gospe Agneze.

Vrišč je bil tak, da je privabil v posebni oddelek sprevodnika, katerega je gospa Agneza začela na dolgo in široko pripovedovati neugode svojih otrok. Sprevodnik je potolažil gospo Agnezo s tem, da je obljubil iz kranjske postaje brzojaviti radi slamnika v Škofjo Loko in da bodo Brankovo obleko že oprali na letovišču.

Po odhodu sprevodnika je vlada dalj časa mučna tišina v oddel-

in Gradcu. In potem bi bilo krize v štajerskem deželnem zboru konec, »štajersko vprašanje« bi ne delalo več nobenih težav dunajski gospodi. Znano nam je, da študira gotova graška gospoda na eno ali drugo to evropskino.

Toda to so napačni sklepi in bi bila tudi napačni sredstva za rešitev »štajerskega vprašanja«. Kajti gotovo je, da bi pomenila ena ali druga poprej navedenih eventualnosti neizmerno škodo za slovenski narod na Sp. Štajerskem, pomenila bi hud in nikoli ne odpušljiv udarec za nas Slovence. Mi ne smemo pustiti, da bi deftni naši štajerski deželni poslanci dr. Šusteršiču na ljubo oportunistično politiko, ne spuščamo pa se tudi v nobeno kakršnokoli zvezo s štajercijanci in Nemci ter z onimi elementi pri vladi, ki mislijo, da se eksistenčna vprašanja štajerskih Slovencev dajo reševati s političnimi bonifikacijami. Narodna stranka bo menda znala zbrati po deželi dovolj ljudi, ki bodo znali zadržati ali zgrda preprečiti vsak udarec, naperjen na naše narodne interese. Klerikalci dobro vedo, da zavoljo nas ne smejo in ne morejo več z boja, ne da bi kaj znatnega dosegli, mi pa za par mandatov ne prodamo svoje strankine in osebne časti. Najsi izpadejo potem nove volitve zopet tako, da obdržimo le svoj trški mandat, najsi pridemo mi v poštenem in odločnem boju na površje: »štajersko vprašanje« ne sme izginiti več z dnevnega reda, do nove ureditve štajerskih razmer mora priti.

Ali praktično povedano: obstrukcije, krize v štajerskem deželnem zboru ne bodo več konec. Značiti ločijo danes merodajni slovenski stranki na Sp. Štajerskem le taktični pomisleki, različno naziranje o postopanju, pomešano z nezaupanjem do nekaterih vodilnih oseb — enega pa smo si svesti vsi: nastopajo za nas zgodovinski časi zadnje borbe za naš prostor na solcu. Nemškutarji se zanašajo, da so nas ponižali in prestrašili zadnji dogodki na Balkanu, razdvojenost med jugoslovanskimi rodovi. Ako tako računajo, se motijo. Noben trezen človek med nami ni niti takrat pričakoval, da nas bo rešil srbski ali bolgarski imperijalizem, temveč gledati moramo, da sami iz sebe nekaj ustvarimo. Orožje imamo sedaj v deželnem zboru v rokah in gotovo je, da ga tako hitro ne odložimo. Danes ali jutri se bode od Nemcev decidirano in zadnjič zahtevalo, naj dajo odgovor na vprašanje, če hočejo narodnostni sporazum na Štajerskem: ako so jim več nemogoče želje in načrti sebičnih sovinitov v Mariboru, Celju in Ptuj, ko mir in red v deželi, potem pa ne bodo več vladali v deželi i oni in deželna avtonomija bo začasno morala biti sistirana. Ne zanašamo se, da bomo potem dobili oktroirano to, kar rabimo: ali cesarski komisar bo dal pač tudi mnogo misliti večini štajerskih Nemcev, ki so jim Wastiani, Orniči in Marckhli ter interesi nemškonicionalne stranke hehuba, in uvideli bodo, da bo treba hoditi nova pota. Kaj bi jim bilo pač tudi tako mučnega administrativna delitev dežele, v kolikor je isto možno doseči v okvirju deželne zakonodaje?

Enega pa pri koncu svojih izjav ne smemo prezreti: tak vstrajen boj je že in še bo zahteval hude politične in gospodarske žrtve. Zato uveljavimo, da bo premočeni na svoji končni cilj. Ko je mali Branko hotel svojo mamico med vožnjo spraviti v boljše voljo s pripombo, da sedaj vsaj ne bode treba prati njegove obleke, mu je gospa Agneza dala tih, a razumljiv odgovor s svojo roko po čeljusti.

Ko so prišli v vas in se je voz po daljšem izpraševanju ustavil pred hišo, v kateri so imeli prebiti štiri tedne, so našli hišo in gospodarska poslopja zaprta, nikjer pa žive duše. Ko so stopili iz voza, ki se je takoj odpeljal, so našli pred dežjem prav skromno zavetje pri skednju, kjer se je gospa Agneza v najslabšem razpoloženju vsedla na največji kovček, otroci se pa s stisniti okrog nje, kakor piščanci okrog kohlje.

Se le čez dobro uro, ko so tako vsi premočeni prezebrali pred skednjem, se je izza vogala prikazal mal fantiček, ki se je še le na dolgo prijazno vabiljenje nekoliko približal obupan gospoj Agnezi in ji povedal, da Koširjevih ni nobenega doma, ker so vsi odšli v senožet, da spravijo pravočasno seno.

Dve uri na to so se Koširjevi vrnili z obloženimi vozovi in rešili ubogo Agnezo in njene otroke iz neugodnega položaja. Da se vsaj nekoliko posuše, odšli so v hišo in čez pol ure potem v svoje »letoviško stanovanje«.

To »letoviško stanovanje« je pa gospo Agnezo hudo razočaralo in izdatno ohladilo njeno veselje in po-

dijo pač vsi, kojih pogled sega preko vsadanosti in preko domačega plota, da je treba za ta boj konsolidacije vseh narodovih sil. Treba je na zunanaj trdnega in enotnega nastopa — in predpogoj je, da se zasuka naša domača politika na drugo plat. Obstoječih političnih organizacij ne kaže uničevati, ker imamo domačih vojsk že dovolj, pač pa bo kazalo doseči neki sporazum. Kje in kako — to bo stvar nadaljnega razmišljanja.

Rako je dežela Kranjska kupila moje koncesije na Savi.

V zadnjih dnevih je moj zastopnik g. dr. Oton Vallentschag, odvetnik v Ljubljani, vložil tožbo zoper deželo Kranjsko na priznanje kupne pogodbe za moje koncesije na Savi. Na mestu je torej, da javnost izve, kako se je vršila ta kupčija med dež. odborom in menoj in da se ista prepriča, v kakšne roke je izročena usoda dežele Kranjske. V boljši pregled moram poseči nekaj let nazaj.

Ko sem leta 1899. predložil prve načrte za moj projekt Jama pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Kranju, sem našel takoj hud odpor. V začetku je bilo več nasprotnikov, ki pa so kmalu odjenjali; ostala sta mi pa dva glavna in trdovratna nasprotnika. G. Vinko Majdič iz Kranja, zastopnik po g. dr. Krisperju in g. Karel Pollak iz Ljubljane, zastopnik po g. dr. Šusteršiču. Ta dva nasprotnika sta se zoper mene takoj zedinila in veliko jima je koristilo, ker je imel prvi celo narodno-napredno, drugi pa celo S. L. S. za seboj. Tudi finančno stala bila v veliko ugodnejšem položaju, kakor pa jaz. Te ugodnosti sta znala njihova zastopnika izborni izkriščati. Po potrebi je nastopila narodno-napredna stranka, S. L. S., ali pa kak denarni zavod zoper mene. To je trajalo celih 14 let. Končalo se je tako, kakor se konča vsak cirkus s tragikomično pantomimo na Dunaju, toda o tem tukaj ne bom govoril. Stranki gotovo nista vedeli, zakaj sta se tako obojevali zoper mene. Danes sta si pa gotovo že na jasnem, da v njih prid to ni bilo, pač pa bi bilo to v prid dotičnih nasprotnikov, če bi se jim bila nakana zoper mene posrečila; to se pravi, da bi prišla Sava v njih posest. Jaz sam dolgo časa nisem vedel, kam da merijo te imenitne šahovske poteze. Vedel sem pa, da je Majdič moj odkriti nasprotnik; ne pa, da je bil dr. Šusteršič moj zavratni prijatelj.

Kako so mi znali ti prijatelji in sovražniki povsod nasprotovati in moje delo preprečiti, tukaj ne bom opisoval. Omejil se bom samo na to, kar se tiče moje tožbe z deželo Kranjsko.

Meseca junija 1907. me je železniško ministrstvo povabilo, naj mu postavim v nakup svoje projekte na Savi. Jaz sem se temu povabilu odzval. Tako povabilo so dobili tudi projektantje v drugih deželah, tako da je želez. min. imelo na razpolago z mojimi skupaj 33 projektov. Po dobrem letu so bili vsi ti projekti natanko izprašani. Takrat sem se zglašil pri sekcijemskem načelniku, sedanjim ekselenci g. železniškemu ministru

nos. Bila je mala prazna sobica v podstrešju, v kateri razum dveh precej polomljenih stolov ni bilo nobene druge opreme. Ko je gospa Agneza ogledala to revščino, ji jeziček ni dal miru in je svoje mnenje s prav razločno besedo povedala prijazni Koširjevi mamici, ki jih je spremljala v »letoviško stanovanje«. Koširjeva mamica je močno razjarjeno gospo Agnezo skušala potolažiti s tem, da bodo skoro, čim pospravijo seno pod streho, za gospodo pripravili stanovanje tako lepo, da bi se ga sam cesar ne sramoval.

Čez dobro uro so res začeli vlačiti Koširjevi otepe v »letoviško stanovanje«, otepom je pa sledilo nekaj zelo raskavih rjuh, še mokrih konjskih odelj in »letoviško stanovanje« je bilo opremljeno, ker Koširjevi v svoji naravni nepokvarjenosti še niso poznali niti nekih, ponoči zelo potrebnih posod, niti umivalnikov in druge potratne ropotije, ki bogate samno trgovce s stekleno in porcelanasto posodo.

Gospo Agnezo je ta sijajna oprema tako presenetila, da ji je zmanjkalo sape in besed. Nemo je gledala Koširjevo mamico, kako je otepe razvezala in zrahljala, položila čez nje raskave rjuhe, tako improvizirane postelje pokrila z odevjami in potem zgovorno omenjala, da bodo spali kakor baroni.

Na to so se prepravili in se obo-

baronu Försterju. Ko sva govorila o raznih projektih, rekel mi je pri tej priliki: »To smo se prepričali, da so vaši projekti izmed vseh tu predloženih, najbolj idealni, natančni in racionalni za izpeljavo.« Ne vem kakšni vplivi so bili merodajni, da takrat ni prišlo do zaključka te kupčije med nami, vključ temu, da je bila polovica merodajnih gospodov v železniškem ministrstvu v vneto za to.

Za to vse, kar se je vršilo med železniškim ministrstvom in menoj je izvedela S. L. S. po svojih poslancih. V septembru leta 1908. so me nagovorili poslanci S. L. S., da naj skupno z »Zadružno zvezo« izpeljem te projekte. Za ta način financiranja je bil posebno vnet dr. K. rek. Na njegov predlog je »Zadružna zveza« med drugimi povabila tudi deželo Kranjsko k soudeležbi. Zoper to se je pa izrekel dr. Šusteršič. »Dežela kot taka se ne more udeležiti pri privatnih podjetjih«, pač pa je on zato, da dežela sama to izvede. Kupčija z deželo mi ni ugajala, ker bi ne mogel biti pri svojih projektih soudeležen. Nato se je vsako nadaljnje pogajanje z »Zadružno zvezo« prenehalo.

Dva meseca potem na Silvestrov dan 1908. se je zglašil v Kranju v moji pisarni tedanji zastopnik tvrde A. E. G. Union inženir Dušan Sernec, sedaj ravnatelj deželnih električnih central. Poslan je bil od dr. Šusteršiča s posebnim naročilom, naj me on pregovori; da naj svojih projektov ne financiram z družbami, ampak iste prodam deželi. To sem odločno odklonil. On pa se ni dal na kratko odpraviti, poudarjal je med pogovorom večkrat, da ga je poslal dr. Šusteršič in me pregovarjal na vse načine, da bi prodal svoje projekte deželi. Jaz se v to nisem hotel podati, nakar je odšel. Šest dni pozneje na Sv. treh kraljev dan 1909. prišel je inženir Sernec zopet k meni in mi rekel; da ima striktno naročilo od dr. Šusteršiča, mene pregovoriti, da prodam svoje projekte deželi. Rekel je, da se nikakor ne vrne, ne da bi pri meni kaj opravil, ker mu dr. Šusteršič ne bo verjel, da se je on kaj potrudil za to. Slednjič me je pripravil do tega, da sem mu obljubil vso stvar premisliti, posebno pa še osebno z dr. Šusteršičem o tem govoriti. Nekaj dni pozneje sem prišel po opravkih v Ljubljano, srečal sem dr. Šusteršiča, ko je šel ravno proti kavarni »Union«. Vprašal me je takoj, kaj da je z našo zadevo? Odgovoril sem mu, da sem stvar premislil. Da mi nikakor ne kaže projektov prodati deželi; pač pa sem za to, da sem pri podjetjih soudeležen. On mi je rekel, da to nikakor ne more biti. Nagovarjal me je še dalje, naj jih prodam deželi, obljubil mi je, da bom dobil za moje projekte veliko denarja, in se s tem znebil svojega dolga in vseh skrbi. Z ostalim denarjem pa bom še lahko špekuliral n. pr. z nakupovanjem grašččin ali s čimur drugem. Ko sem pripomnil, da se od svojih projektov ne maram ločiti, mi je rekel: »Saj vam tega ne bo treba. Vi lahko ostanete zraven za komercialnega ravnatelja, za kar bode dobro plačani.« Na te obljube sem se slednjič udal. Vprašal me je za ceno. Rekel sem mu, da mu to ne morem takoj povedati, ker še nisem računl na to, da bom postavil svoje projekte v nakup deželi. Na to mi je

stilo, kjer so imeli po dogovoru dobivati dobro, tečno in zdravo hrano za mal denar. Tu jih je čakalo zopet brdiko razočaranje, ker ni bila hrana niti dobra, niti tečna, ker je bila kuharica preveč radodarna s soljo, skopa pa z mastjo in ker je bila tudi mnenja, da je jed tedaj še le posebno okusna, če je na eni strani posneto zasmojena. Pijača je bila pa zopet prava posebnost: pivo gorko in motno, vino pa kisló kot vrisk in spreminjač se v vseh mavričnih barvah. Da se pa ostane dosleden, jim je po kuharici že preveč zasoljeno večerjo zasolila prijazna krčmarica še s prav slanim računom.

Slabe volje in potrti so se vračali Rogljevi v svoje »letoviško stanovanje« in se spravili, kakor je bilo v danih razmerah pač mogoče, k zaslužnemu počitku.

Toda prva noč na »letovišču« je bila strašna in taka, da jo uboga gospa Agneza ne bode pozabila do konca svojih dni. Komaj so se vlegli in je gospa Agneza vpihnila skromno svečo, začelo se je pod postrešjem tako ropotanje, da ni bilo moči zatisniti očesa, ker so se otroci zelo bali strahov in se jokaje pritiskali k svoji dobri mamici. Čez dolgo časa je pa to ropotanje prenehalo naenkrat, kakor bi bilo odrezano. Gospa Agneza se je oddahnila v sladki nađeli, da bode sedaj mir, toda se je bridko varala. Naenkrat so se začeli v podstrešju pretresljivi glasovi »mijav, mijav«, katerim se je skoro začel od-

naročil, naj mu kakor hitro mi je mogoče prinesem načrte in povem ceno; za slučaj, če njega ne dobim, naj jih izročim dež. odboru.

K temu pa moram še pripomniti: Ko je šel rekurz za mojo koncesijo na Jami na Dunaj in sem se začel pogajati z železniškim ministrstvom za nje, je Karel Pollak, poučen po svojem zastopniku dr. Šusteršiču, odstopil od vodne pravde. Premenila sta kurs in se pričela meni prijeteljsko približevati, zlasti dr. Šusteršič. On mi je v začetku leta 1909., takrat ko me je nagovarjal za kupčijo z deželo, pri neki slovesni priliki v »Unionu«, ponudil bratovščino. Jaz sem bratovščino sprejel, ker nisem vedel, kako drago da jo bom plačal.

V drugi polovici meseca januarja 1909. sem prinesel svoje načrte k dež. odboru in obenem povedal ceno 1.600.000 K in pogoje, pod katerim sem bil pripravljen prodati deželi svoje projekte. Takoj na to je dež. odbor z nekim dopisom dal nalog električni družbi A. E. G. Union, da na podlagi mojih načrtov, izdela načrt za električno omrežje cele Gorenjske. Te načrte je dež. odbor rabil kot konkurenčne načrte, proti projektom železniškega ministrstva, katere je isto predložilo meseca februarja 1909 pri c. kr. okr. glavarstvu v Kranju in sicer na istih stopnjah, kakor so bili moji. Obravnava za predložene projekte železniškega ministrstva je bila razpisana na 26. maja 1909. Predno se je ista vršila, je prejšnji dež. glavar pl. Šuklje po njegovi zadrtivi osebno interveniral pri poljedelskem ministrstvu, naj se mi že skoraj podeli definitivna koncesija za projekt Jama. Ko se je pa bližal čas obravnave in meni koncesija še vedno ni bila podeljena, se je obrnil dež. odbor telegrafično na poljedelsko ministrstvo in zaprosil: V interesu dežele prosim, naj se takoj podeli koncesija Pavšarju.

Dne 26. maja 1909. pričela se je pri c. kr. okr. glavarstvu v Kranju komisijonelna obravnava za projekte železniškega ministrstva. Pri isti so bili navzoči: štirje zastopniki železniškega ministrstva in štirje zastopniki deželnega odbora kranjskega. Ko se je obravnava pričela, stopil je zastopnik železniškega ministrstva k zastopnikom dežele Kranjske in jih vprašal: »Kaj pa imate vi pri Pavšarjevih projektih opraviti?« Nakar so mu odgovorili: Za te projekte je dežela že zmenjena s Pavšarjem. Priča za to je g. ces. svetnik prof. Ivan Franke. Med obravnavo, ko smo bili ravno na Prbačevem, me je zastopnik železniškega ministrstva vprašal, zakaj, da nočem prodati projektov železniškemu ministrstvu? Odgovoril sem mu, da smo že z deželo v dogovoru za nje. Ko je bila pa komisija ravno na dvorišču tovarne Karel Pollaka v Kranju, je stopil dež. glavar pl. Šuklje k meni in me povabil, naj greva za trenutek na sprehod po Čirški cesti. Prišedši na Čirški most me je vprašal: »Koliko hočete še vi od cene za vaše projekte odjenjati?« Odgovoril sem mu: »Gospod dež. glavar, niti vinarja ne morem odjenjati. Prosim vas pa, da se kmalu odločite, če boste vzeli moje projekte ali ne.« Med tem, ko sva se v tej zadevi nadalje pogovarjala, mi je rekel: »Kako pa naj mi to vsoto tako naenkrat sku-

paj spravimo?« Odgovoril sem mu: »To boste pa zesaminajbolje vedeli.« Potem sva se vrnila h komisiji. Komisija se je vršila tri dni z obhodom ob Savi. Četrta dan, pa se je pisal zapisnik pri c. kr. okr. glavarstvu v Kranju. Ko so bili navzoči vsi zastopniki, je prejel pl. Šuklje brzojav od dr. Lampeta iz Ljubljane z vsebino: Ravno kar sem slučajno izvedel pri dež. vladi, da je prišla definitivna koncesija za Pavšarjev projekt Jama. Ko je pl. Šuklje ta brzojav v navzočnosti vseh zastopnikov prebral, je rekel takoj na to zastopnik železniškega ministrstva: »Sedaj smo pa tri dni zastoj komisijonirali, prosim, da se zapisnik zaključí.« Takoj na to se je pl. Šuklje v imenu dežele Kranjske brzojavno zahvalil pri poljedelskem ministrstvu za meni podeljeno koncesijo.

Na dan sv. Rešnjega Telesa 10. junija 1909 prejel sem brzojav od deželnega glavarja pl. Šuklje, naj se drugi dan, popoldan ob treh, zglašim pri njem v uradu. Ko sem drugi dan ob določeni uri prišel k njemu, je bil navzoč dr. Lampe. Prve besede, ko se je pričel razgovor, so bile od obeh. »No ali ste se kaj premislili? Koliko bote odjenjali od zahtevane cene za vaše projekte.« Odgovoril sem, da prav nič, pač pa da sem pripravljen plačilne pogoje v toliko ublažiti, da se mi izplača 1.000.000 K takoj, ostalo vsoto 600.000 K pa ali v letnih obrokih, ali pa da participiram pri projektih. Ravno ko smo bili v tem pogovoru, je prišel nekdo opozoriti dr. Lampeta, da ima iti na shod. Predno je odšel, je rekel: »Sedaj pa moram jaz iti. Pogodita se sama. Jaz se itak s tem strinjam, za kar se bosta vidva z g. dež. glavarjem pogodila.«

Dogovarjala sva se potem še dalje časa, potem sva bila edina za ceno. G. dež. glavar pl. Šuklje je stopil korak proti meni, mi segel v roko in rekel: »Torej naj bo tako 1.600.000 kron in mesto komercialnega ravnatelja. En milijon se vam izplača takoj. — Glede ostale vsote 600.000 K se bo moral najti modus. Ali naj se vam ista izplača v letnih obrokih, ali pa tako, da participirate pri podjetjih. To pa ima skleniti dež. odbor, kateri bo itak imel sejo v desetih dneh.« S tem je bila kupčija sklenjena. Še isti dan sem to iz hotela »Union« poročal svoji ženi v Portorože in v pismu natanko navedel, kako da se je kupčija za moje projekte med nami izvršila. Čakal sem na sklep dež. odbora, ker pa ga le ni bilo, sem jih vprašal, zakaj da to zavlačujejo. Rekli so mi, da bo o tem sklepal še deželni zbor. Da je treba poprej občinstvo na to pripraviti in mu stvar natanko pojasniti, zato se bodo še poprej izdale brošure v več tisočih izvodih. Meseca septembra so se brošure res izdale. Pod uvodnim člankom je podpis: Deželni odbor vojvodine Kranjske, v Ljubljani, dne 1. septembra 1909. Deželni glavar Fran pl. Šuklje l. r. Ob istem času je izdala brošuro tudi tvrda A. E. G. Union z naslovom: »Elektromotor v mali obrti.« — Oglejmo si malo brošuro dež. odbora. Takoj v uvodu se bere med drugimi: »Taka vodna sila, ki bi se dala s primeroma malimi stroški izrabiti, je Sava v bližini Kranja. Od elektrarne, ki je projektirana na tem mestu, se preskrbi lahko vsa Gorenjska od Jesenic do Ljubljane z električno silo za raz-

Po kosilu, ki ni bilo nič boljše, a tudi nič slabše kot večerja od prejšnjega dne, so se pa osrčili in se pod varnimi dežniki podali domov, da bi se popoldne pokrepčali s spanjem, katerega ponoči niso bili deležni. Toda tudi ta račun so napravili brez krčmarja.

Komaj so se podelili in je Branko voščil svoji mamici s sladkim poljubčkom »Lahko noč«, oglašil se je že iz skednja ravno nasproti glasen »pika-poka« in z nameravanim spanjem zopet ni bilo nič. Nekaj časa so se premetavali po otepih, končno pa drug za drugim vstali in se ob trajnem dežju vrnili v gostilno, da v družbi muh počakajo večerje.

Temu prvemu dnevu je sledilo še sedem enakih ob zanikrni hrani, brez pravega počitka, toda ob izdatnem dežju, ki nikakor ni hotel prenehati.

Gospo Agnezo je začela boleti neusmiljeno glava, mali Branko se je pa prav po nekrščansko prehladil, Solzana in Vida ste pa jokale in stokale, dež je pa lil in lil.

V srcu ponosne gospe Agneze se je tedaj začel biti srdit boj med njenim ponosom in med njeno skrbjo za lastni dobrobit in za zdravje njenih ljubih otročičev. Ta boj je trajal več dni in se končno odločil tako, da je ponos gospe Agneze doživel sramoten poraz.

Ko dvanaesti dan tako težko izvojevanega letoviškega življenja le še ni ponehala deževati, začela je go-

svetlivo in gonilne svrhe. Pod poglavjem: Savske deželne centrale, je zapisano na strani 12.: »Vodna sila, ki se izrablja za zgradbo prve deželne centrale, je Sava v bližini Kranja. Ondi se zgrade dve centrali, ena nad in druga pod Kranjem in sicer na takih mestih, kjer povzroča pridobitev strme najmanj težkoč. Po predloženih projektih se dobi v obeh centralah pri normalnem vodnem stanju okroglo 5000 konjskih sil. Na zadnji strani pa se bere: »Tudi je vpoštevat, da se ravno sedaj nudi deželi najugodnejša prilika, da nakupi koncesije za primerne vodne sile.«

Tako govori brošura izdana od »Prispeženega dež. odbora. Kako pa dejstva?

Takoj na to so izšle tudi posebne pole z napisom: Priglasnica za priklopitev k omrežju deželne elektrarne.

Na te pole so se priglasili odjemalci za električno moč in luč. Za Kranj so izročili pole meni in me naprosili, da naj preskrbim podpise, kar sem tudi storil.

Po zadrlu dr. Lampeta se jih je priglasilo odjemalcev za 8000 konjskih sil. Vsi ti podpisi so se nabrali izključno na podlagi mojih koncesij.

V seji dež. zbora dne 23. septembra 1909 je deželni zbor med drugimi sklenil sledeče: »Deželni odbor se pooblasti, da zgradi podeželnost električno centralo na Gorenjskem in v ta namen nakupi potrebne vodne sile.« Dne 25. septembra 1909 dobi sem poziv od dež. odbora, naj tekom 48 ur predložim vse svoje projekte na Otočah, Jami in Zbiljah ter natančno navedem vse svoje pogodbe z mejašem in mlinarjem. To vlogo sem podal po svojem zastopniku dne 7. oktobra 1909 na dež. odbor. V tej vlogi sem izrecno navedel, da je cena za vse moje projekte že dogovorjena namreč 1.600.000 K in mesto komercialnega ravnatelja. Ker v prejšnjih vlogah moj projekt Zbilje oziroma podaljšalni projekt Jama ni bil omenjen, sem pripomnil, da so moje opcijske pravice za mlino v Zbiljah v tem kupu prevzete, in da je odškodnina za odstop teh mojih opcijskih pravic zapodena že v ceni 1.600.000 K.

Ker pa vkljub sklepu dež. zbora jaz za svoje prodane koncesije nisem dobil plačila, dal sem meseca decembra 1909. ostro vlogo na dež. odbor. Takrat so se pa zbal, da bi ne prišel na sled njihovim spekulacijam in o tem ne poročal vladi. Nastavili so hitro g. svetnika Geilhoferja za tehničnega izvedenca pri dež. električnih centralah, iz istega vzroka, kakor so letos nastavili inženirja Serneca za ravnatelja dež. električnih central, samo zato, da so dež. vladi oči brisali.

Zame so pa našli drug izgovor. Rekli so mi, da ima moje načrte še izprašati tvrdka Redlich in Berger, da bodo s tem izpolnile vse formalnosti. Jaz sem jim takrat še verjel in potrpežljivo čakal, kdaj, da se bo to zgodilo.

Dalje v prihodnjem članku.

Kranj, 7. avgusta 1913.

Tomo Pavšlar.

spa Agneza molče spravljati skupaj svojo in svojih otrok opravilo in devati v kovčke. Na to je pa brez vseh nepotrebnih besedi velela Koširjevemu očetu, da naj napreže konja, naloži na voz kovčke, njo in njene otroke in popelje vse skupaj na postajo. Ko je odšla Koširjevemu očetu za vožnjo zahtevanih 12 K in na nadaljno zahtevo podarila nekaj srebrnjakov Koširjevi mami in vsem otrokom za postrežbo in prijaznost, je oče Košir napregel konjička, zložil na voz kovčke in potem zapeljal nesrečne Rogljeve, ki so se stiskali drug k drugemu, da se tako vsaj nekoliko obvarujejo dežja, na železniško postajo.

Na postaji je morala nesrečna gospa Agneza odšteti Koširjevemu očetu na njegovo zahtevo še znatno napitnino in potem čakati skoro dve uri na vlak — toda vse to je voljno pretrpela, samo da bo enkrat rešena strašnega letovišča.

Domov so potem srečno prispeli in prav pošteno iznenadili svojega dobrega očeta in moža. Ko je pa mojster Gašper začuden vprašal svojo Agnezo, zakaj se je tako hitro vrnila iz dragega letovišča, si je pa gospa Agneza vsako tako vprašanje in sploh vsako razpravo o letovišču najodločnejše prepovedala in na tem svojem stališču ostala resolutno tudi nasproti vsem svojim mnogoštevilnim prijateljicam, ko so jo hodile izpraševati po življenju in dogodkih na letovišču.

Druga balkanska vojna.

Dne 30. maja je sklenila Balkanska zveza v Londonu pod pritiskom veselih preliminarne mir. Že dolgo prej pa se je videlo, da je Balkanska zveza omajana. Iz leta 1912 so imeli Srbi in Bolgari Makedonijo razdeljeno v takozvane interesne sfere. Srbiji naj bi pripadale pokrajine do Šar planine. Glede pokrajin z mesti Kriva Palanka, Kratovo, Kumanovo, Skoplje, Strumica in Tetovo naj bi razdelili ruski car, Odrin, Bitoli, Dojran, Štip, Kočana naj bi pripadli Bolgarski. Komplikirala se je situacija še, ko so zahtevali Grki velik del južnomakedonskih pokrajin. Dasiravno Grki s svojimi zahtevami niso hoteli na dan, se je vendar vedelo, da zahtevajo poleg Soluna še Kavalo, Dramo, Seres in Kastorijo.

V Srbiji se je vzbudila zahteva po reviziji pogodbe z Bolgarsko. Srbija je imela takrat v posesti vse pokrajine zahodno od Vardarja ter je zahtevala te pokrajine tem bolj upravičeno, ker je izdatno pomagala Bolgarski tudi v Trakiji. Bolgarska pa trmoglavna ni hotela ničesar slišati o kakih koncesijah. Časopisje tu in tam je poseglo vmes in spor je prihajal vedno hujši. Na Bolgarskem je imel takrat vladati v rokah Gešov, eden izmed ustanoviteljev Balkanske zveze, ki je ravno tako malo kakor Pasić hotel vojno. Dne 2. junija sta se sestala v Caribrodu in zdela se je, da se bo preprečila bratomorna vojna. Vršila naj bi se konferenca vseh štirih balkanskih držav. Zastopali bi jih ministrski predstavniki. Bolgarska politika pa o bratskih razmerah s Srbijo ni hotela ničesar slišati. Dne 3. junija je odstopil Gešov in Danev, ki je bil takrat še v Londonu, je odstopoval hitro v Sofijo, kjer je prevzel ministrstvo. To je pomenilo vojno s Srbijo in Grško.

Rusija je storila vse, da bi preprečila bratomorno vojno. Dne 11. junija je poslal ruski car dve brzojavki, eno v Beograd, drugo v Sofijo. Toda odgovor bolgarskega carja je odklonil željo ruskega carja, Srbija je bila bolj popustljiva. Nato je Sazonov dne 15. junija povabil ministrske predstavnike balkanskih držav v Petrograd. Do konference ni prišlo, pričelo se je diplomatsko zavlčanje, med katerim so korakale vojske. To se je zgodilo zlasti s strani Bolgarske, katere armada je bila tako oddaljena. Dne 10. junija so bili Bolgari tako daleč, da se niso bali več Srbov in teden dni nato, so se čutili zadosti močne za ofenzivo. — Vojske so si stale pripravljene nasproti in tudi do manjših bojov je že prišlo. Bolgarski ministrski predstnik pa je še vedno zavlčeval. Hotel je ustvariti Veliko Bolgarsko. To je bila njegova nesreča in nesreča Bolgarske. Upal je na pomoč Rusije, pa Rusije ni poslušal in upal je, da govori Romunska samo prazne besede.

Romunska ni bila zadovoljna z uspehom pogajanj v Petrogradu, kjer je dobila samo Silištrijo. Tudi je hotela biti Romunska zraven, ko si razdele balkanske države Bolgarsko, če pride do tega. Ali je imela tozadevno dogovor s Turčijo, se seveda ne ve. Dne 10. junija je izročila romunska vlada velesilam noto, v kateri pravi, da ne bo ostala doma. Danev se za to noto ni zmenil. Dne 28. junija je izjavil romunski poslanik v Sofiji, da si pridrži Romunska proste roke. Kljub temu in kljub odkritim pripravam Romunske na vojno, je hotel Danev vojno s Srbijo in Grško.

In vojna se je pričela, — brez vojne napovedi, ne da se določiti, kateri dan je bil prvi dan vojne. Naenkrat je bila tu. Ugibalo se je sem in tja, upali smo, da pride do sporazuma kljub temu, da je že tekla kri, upanje nas je varalo. Danev si je hotel s silo vzeti, česar mu Srbi niso izlepa hoteli dati in tako je bil preslepljen, da bi bil privoščil celo Grku, kar je zavidal Srbu. Bolgarske čete so stale v Makedoniji. General Savov je bil izdelal vojni načrt, da naj general Ivanov operira proti Grkom, ki so jih cenili na 80.000 pušk. To naj bi se vršilo tako dolgo, da bi bolgarska armada z 250.000 puškami pobila Srbe, ki so imeli samo 125.000 pušk. Toda Savov se je varal v junajstvu Srbov. Glavna bolgarska armada generala Kutinčeva in Dimitrijeva ob stari srbsko - bolgarski meji je imela nalog, prodreti proti Nišu, da bi odrezal Srbom edino pot v domovino, železnico čez Kumanovo in Skoplje. Da se to tem bolj gotovo posreči, naj bi bil en oddelek 40.000 mož zadržal Srbe pri Kjustendilu in drugi oddelek 40.000 mož pri Kočani. Glavna bolgarska armada pa naj bi udarila na Niš. Danev s tem načrtom ni bil zadovoljen in se je mešal tudi v vojaške stvari. Zato je Savov odstopil, na njegovo mesto pa je stopil Radko Dimitrijevič, zmagovalec pri Lile Burgasu.

Medtem so se bili pričeli že boji. Dne 30. junija so Bolgari pričeli na

celi črti proti Srbom in Grkom z ofenzivo. Proti Grkom so začeli s prodiranjem v smeri Ejevto, proti Srbom s prodiranjem na Gjevli in Mecovo. Grke so hoteli Bolgari samo zadržati, proti Srbom pa so nameravali ofenzivo pri Kočani. Dne 1. julija je prišlo že do resnih bojov ob Zletovski reki. Prišlo je do odločilne krvave bitke na Ovčjem polju. Prve dni so se morali Srbi umakniti velikanski premoči Bolgarov. Srbom je že začela presti slaba in že smo se izpraševali, ali so resnične vesti o velikanski bolgarski zmagi, ki so prihajale iz Sofije. Tedaj pa so dobili Srbi pomoč od levega krila svoje vojske, ki je operirala proti Ivanovu. Bile so to tri divizije, ki so jih vrgli proti generalu Kovačevu in ga pogнали 4. in 5. julija do Keprilija. Srbi so imeli velikanske izgube, zlasti velike so bile izgube pri timoški in drinski diviziji. Istočasno so začeli Bolgari na severu prodirati in 14.000 mož je dospelo v Vranjo. Položaj cele srbske vojske je bil skrajno nevaren. Osem dni so trajali nepopisno krvavi boji, ki so se raztezali na fronto 60 km. Tudi v teh bojih so ostali Srbi zmagoviti, dasiravno niso prodirali več tako hitro, ker so hoteli dati svojim junakom oddiha, predno udarijo na Kjustendil in Sofijo.

Ko je bila na ta način pretirana zveza med glavno bolgarsko armado in armado generala Ivanova, je moral ta misliti na umikanje. S svojimi maloštevilnimi četami je izvršil to umikanje pred velikansko premočjo Bolgarov naravnost sijajno. Tri dni je zadržal Grke pri Dojranu in Kilkisu in se je umaknil nato ob reki Strumi navzgor. V pasovih pri Kresni se je zopet ustavil. Dne 9. julija so se združila krila Srbov in Grkov. To je bilo odločilno za ves nadaljni potek. Ta dan so se morale bolgarske čete umakniti čez mejo na staro bolgarsko zemljo. Takrat je zaprosil Danev Rusijo, da izposluje premirje. Do premirja ni prišlo. Srbi so zasledovali Bolgare počasi in oprezno. Grki so prodrli celo do Djumaje.

Medtem pa so poslali Romuni dne 11. julija prve čete čez Donavo in par dni nato se je pričelo splošno prodiranje romunske vojske. Pokrajine Tutakan - Balčik so bile hitro zasedene, romunska vojska pa se ni ustavila in je korakala proti Sofiji. Kutinčev naj bi prišel sedaj s svojo vojsko, s katero proti Srbom ni bil ničesar opravil, v Sofijo, ščitit glavno mesto.

Dne 14. julija pa se je zgodilo, česar nobeden ni pričakoval, turška vojska z Enver begom je začela prodirati proti Odrinu in je zasedla 8 dni nato Odrin. To je bil zadnji udarec za Bolgarsko in odločilni udarec za Daneva. Dne 16. julija je Danev odstopil, pričela se je era Radoslavova, ki je smatral za svojo prvo nalogo separatni sporazum z Romunsko. Prišlo se je poniževalno prosjanje bolgarskega carja Ferdinanda, ki se je začel bati za svojo kožo. Prošnje ne bi bile imele uspeha, ko bi bolgarska vlada ne bila obljubila, da izpolni vse želje romunske sovražnice, ki je bila pred par dnevi še najboljša prijateljica Bolgarske. — Romunska je prevzela posredovanje, češ, če jaz ne dobim več, naj še Srbi in Grki ne postanejo premočni. — Končno so se zavezniki vdalj bolji zahtevi velesil, kakor želji Romunske. Dne 29. julija je bila prva seja mirovne konference v Bukarešti, 30. julija se je sklenilo petdnevno premirje, 4. avgusta se je premirje podaljšalo za tri dni in 7. avgusta je bil sklenjen definitivni mir. Sedaj pa se prične mešetanje in prerekanje velesil.

Vesti o evropski reviziji mirovne pogodbe.

Vesti o evropski reviziji mirovne pogodbe v Bukarešti ne marajo utihniti. Izpočetka se je zdelo, kakor da bi ostala v tej zahtevi Avstro-Ogrska osamljena. Vse države so bile izjavile, da smatrajo za najboljšo, če ostanejo določbe, sklenjene v Bukarešti, v veljavi. Avstrija in deloma tudi Rusija pa očividno nista odnehali in velesile so, pač potem iz skrbi, da bi moglo priti do novih hudih konfliktov, vendar nekoliko odnehale v svojem odporu.

Na revizijo meje proti Srbiji misli pač pred vsem samo avstrijska politika, ki še vedno noče verjeti, da bi bilo Avstriji mnogo bolj koristno, če bi že enkrat prenehala s svojo brezumno politiko, ki srbskemu sosedu noče privoščiti, kar nam ni v škodo. Glavno vprašanje, o katerem govorijo sedaj diplomati, pa je

Kavala.

Pariški »Temps« priobčuje tozadevno intervju z nekim visokim stoječim diplomatom, najbrže z Izvolskim, ki je baje izjavil: Mi se ne bavimo z vprašanjem Kavale, marveč smo iz tega vprašanja napravili svojo lastno

zadevo. Z vso odločnostjo smo za to, da dobi to pristanišče Bolgarska, ki je potrebuje. Na londonski konferenci smo se zavzeli za to, da pripade Solun Grški. Če zahtevamo sedaj Kavalo za Bolgare, zahtevamo samo, da se ohrani ravnotežje na Balkanu. Čim bolj namreč se Grška razvija, tembolj izteza svoje roke proti Dardanelam. S Kreto in ostalimi otoki bi bilo Egejsko morje samo Grško morje.

Tudi javno mnenje v Bukarešti zastopa mnenje, da je treba iskati izvor kavalškega vprašanja v pridruku, ki sta ga prijavila Avstro-Ogrska ali pa Rusija. Romunska pa zahteva to zalugo za sebe. Oficiozni krogi trde, da je romunska vlada, ko je videla kmalu po začetku mirovnih pogajanj, da bo ravno to vprašanje najtežje rešiti, sama predlagala, da naj se prepusti odločitev v tem vprašanju velesilam, da se mirovna pogajanja preveč ne zavlečejo.

Od kabineta do kabineta gredo sedaj vprašanja, kaj hoče ta ali ona vlada, počakati bo treba, kakšen uspeh bodo imeli ti razgovori; za enkrat se zdi, da ne obstoja v Evropi preveč nagnjenja za evropsko vmešavanje, kako pa se bo zadeva razvila, sedaj še ni znano.

Iz Petrograda poročajo, da obstoja Rusija na reviziji mirovne pogodbe v Bukarešti. V petrogradskem zunanjem uradu zatrjujejo, da obstoja tozadevno popoln sporazum med Avstrijo in Rusijo.

Odrinsko vprašanje.

Človek bi mislil, da bo sedaj, ko je mir med balkanskimi narodi sklenjen, prišlo na površje odrinsko vprašanje. Zdi se pa, da se živ krst v Evropi ne mara več meniti o Trakiji in Odrinu.

Takozvane velesile store vse, kar ni umestno in tudi Rusija, ki se je najprej potegovala najbolj za pravično stvar Bolgarske, je utihnila.

Iz Carigrada poročajo, da je bivši minister Hadži Adil beg, sedanji odrinski vali, popolnoma jasno izjavil, da Turki Odrina prostovoljno ne bodo dali. Vojska bi se ne pokorila takemu povelju iz Carigrada. Enver beg je celo izjavil, da se turška vojska ne bo umaknila iz Odrina, razen če bo popolnoma razbita.

In kaj delajo velesile? Lažje bi bilo odgovoriti na vprašanje, kaj ne delajo. Toda poskusimo odgovoriti tudi na to vprašanje! Z Dunaja poročajo, da tudi zadnji ministrski svet ni sklenil agresivnega postopanja proti Turčiji. Armensko vprašanje ostane sicer še vedno aktualno, vendar se ne bo nič zgodilo. Iz Petrograda pa poročajo, da je čutili v odrinskem vprašanju znatno olajšanje. Velesile se posvetujejo o kompenzacijah za Turčijo, če popusti v odrinskem vprašanju. Baje so se velesile že zedinile, da naj se dajo Turčiji te kompenzacije ob Marici in reki Ergeni. Zvišanje turške uvozne carine pa za enkrat odklanjajo.

Med tem so posetili zastopniki velesil v Carigradu večeraj ob 11. dopoldne velikega vezirja ter so mu izročili sledečo identično

noto:

Po naročilih svoje vlade imam nalog, spomniti z največjo odločnostjo cesarsko vlado, da se morajo vzdržati v veljavi načela londonske pogodbe, zlasti pa one določbe, ki se tičejo meje Enos-Midia. Ob enem sem pooblaščen izjaviti, da bi bile velesile pri obmejitvi pripravljene presojati pogoje, ki jih smatra cesarska vlada za neizgibno potrebne, da zavaruje to mejo.

Veliki vezir si je pridržal pravico, v kratkem odgovoriti na to noto.

Seveda ta nota ni napravila prav nobenega vtiska in je tudi turško vlado, — kakor se je izrazil neki visoki turški funkcionar, — prav malo bolela. Vsa okolica velikega vezirja odločno zavrača vsako popuščanje. Tudi je porta hitela odgovoriti na to »posredovanje« ter je naročila svojim poslanikom, da odgovore velesilam, da Turčija ne misli odnehati. Enako je odgovorila porta tudi že pred sklepom miru med Bolgarsko in zavezniki. Zato pravijo na Dunaju zelo naivno, da bo morda ta mir pripomogel, da bo Turčija odnehala proti kompenzacijam na ekonomskem in finančnem polju.

Dasiravno stoji ob Caltadžu pa do Odrina 160.000 turških vojakov, vlada vendar kliče vedno več vojaštva v Trakijo. Poklicala je že vojne obvezance s 45. letom. V turških krogih pravijo, da se hočejo samo zavarovati proti eventualnemu vpadu Bolgarov. Bolgarski vojaški krogi pa zatrjujejo, da imajo gotova poročila, da hočejo Turki prodirati še čez Odrin, da dobe v roke tudi del starega bolgarskega ozemlja, ki je hočejo obdržati tako dolgo, da jim Bolgari prepušče Odrin. Že več dni je slišati v Harmanliju grmenje topov v smeri proti Odrinu in proti jugu.

Pred Krivolakom.

(Z makedonskega bojišča koncem julija.)

Dne 25. julija, ko sem ravno odposlal svoj zadnji dopis s pozicij, so me poklicali v pisarno generalnega štaba.

Tam so mi prečitali brzojavko vrhovnega poveljstva. Brzojavka se je glasila: »Ni več potreba, da bi častnikarji poročali s pozicij. Lahko poročajo iz Skoplja in Belgrada, ako žele, da se napotijo tjakaj.

Podpisal sem, da mi je bil dotični akt prečitán. Nato sem vprašal: »Ali moram že danes oditi, ali lahko šele jutri?«

»Ni ravno tako nujna stvar. Lahko odidete jutri ali pojutrišnjem. Dokler se ne pripravite in dokler ne najdete prilike za potovanje, lahko še ostanete tu.«

Vleklo me je, da bi videl krivolake pozicije, Gjevgljelijo in Gumenadžo, kjer je srbsko-grška meja in kjer bo tudi ostala.

Moral sem se odpraviti v Skoplje po dovoljenje. Na vsakem koraku je bila taka kontrola, da bi o tem lahko napisal debelo knjigo. Vozil je samo takozvani vojaški vlak. Če bo na potu v raj približno taka kontrola, bo malokdo prispel tjakaj.

Ob potu priča vsak kamen, vsak vrh o krvavih borbah prešlih dni.

V Tikvešu, Krivolaku in Gjevgljeliji je bilo zelo malo srbske armade. Bili so tu večinoma vojaki tretjege poziva, ki so oboroženi še z berdankami.

Imeli so le malo topov. Tu so izvršili Bolgari napad s trikrat močnejšo armado.

Pri Demir Kapiji in Gjevgljeliji so Bolgari na dveh mestih razrušili železniški most preko Vardarja. Porušili so te mostove tam, kjer je reka najbolj globoka in najbolj deroča, toda vse te mostove je inženirski oddelek srbske vojske popravil z neverjetno hitrostjo in v velikim strokovnjactvu. Ob obeh straneh pota se vidijo požgane vasi. Nekatere vasi so sama pepelišča, druge so le malo trpele, tretje pa čisto niče.

Prekoračili smo Črno reko. V Tikvešu se na več mestih vije rdečebelodreča zastava. Tu so bogate naselbine viterberških Nemcev.

Ti Nemci ne morejo prehvaliti srbskih vojakov. Videli so srbske vojake, ki so z največjim naporom nosili bolgarske ranjence na previjališče, češ, da ne smejo umreti, ker imajo doma otroke.

Na postaji Krivolak se že blešči napis v cirilskih črkah in srbskem jeziku.

Na Krivolaku so se Bolgari borili na življenje in smrt. — Na Krivolaku so Srbi podcenjevali situacijo. Tri dni, 6., 7. in 8. julija, je posil poveljnik srbskih čet pri Krivolaku, da se mu pošljejo ojačenja, naglašajoč, da se ne more dalje uspešno upirati bolgarski premoči.

Toda mislilo se je, da se bodo srbske čete le držale, češ, srbska vojska premore danes vse. Toda, kar je preveč, je preveč. Ko je od voja, ki je štel tisoč mož, jih ostalo samo 150, so hitro poslali srbskim četam ojačenja in Krivolak je zopet prešel v srbske roke.

Pri Demir Kapiji zeleni ob bregovih Vardarja riž in raso smokve. V bližini Gjevgljelije se razprostirajo velike poljane, zasajene z murvami. Tu cvete sviloreja in donaša prebivalstvu vsako leto par milijonov dohodkov.

O Gjevgljeliji in Solunu, kjer sem bival dlje časa, bom pisal ob priliki.

Jaša Tomič.

Štajersko.

O pogajanjih za delazmožnost štajerskega deželnega zbora piše dr. Korošec v »Straži«: »Na Dunaju se je rodila novica, ki je vzbudila v nepoučenih krogih nekoliko pozornosti, da so se pogajanja za delazmožnost štajerskega deželnega zbora zaradi neodjenljivosti obstrukcionistov zopet razbila in da bo meseca novembra deželni zbor razpuščen. Ta vest pa ne odgovarja dejstvu. Že od novega leta sem ni bilo nobenih pogajanj, vsled tega se o razpustu deželnega zbora v teh dneh ni niti sklepal, niti pogajalo.« Vidi se, da je imel naš graški dopisnik prav, ki je trdil že pred 14 dnevi, da se v vladnih krogih misli na eventualna pogajanja za delazmožnost štajerskega deželnega zbora še le koncem avgusta ali meseca septembra. Ako se ta pogajanja posrečijo, očemur je vsakdo prepričan, pride do novih volitev.

Pošteno tudi to ni! Tudi »Straža« se bavi s člankom »Marburger Zeitung« o razmerah pri Sv. Duhu na Ojstrem vrhu. Članek je poln prav krepkih psov — ampak ene in glavne stvari pogrešamo v njem. Članek je »pozabil« povedati, odkod pravzaprav razburjenje v nemško-nacijo-

nalnem taboru; »pozabil« je omeniti, da odtod, ker je slovenska Ciril-Metodova družba dala denar za razširjenje ljudske šole pri Sv. Duhu proti zagotovitvi, da ostanje ista slovenska! To je bilo jedro »Marburgerinega« članka in to bi bil moral »neodvisen političen list« že povedati, ako bi bil s svojo pisavo napram slovenski narodni stvari bolj pošten kot »Marburgerin« renegeat. Ampak to je prokletstvo slabih časov: če se v ponekdelj z užitkom priobči umazan Hohnhejev napad na Ciril-Metodovo družbo, se v sredo seveda ne more svojim bralcem povedati, kako važno delo vrši družba ob meji! »Pufi Teufel« vzklika »Straža« nad nemško čanikarsko izpričenostjo — in kaj naj rečemo mi nad toliko »poštenostjo« pri »Straži«?

Avtomobilna zveza Gornji grad-Celje. Poskušna vožnja tega prepotrebne podjetja vrši se 15. t. m. od Savinjskega mostu preko Polzele, Pake, Mozirja, Rečice na Gornji grad. Poskušna vožnja se bode nadaljevala čez Črncev do Kamnika. Ker se je za to zvezo tudi neka nemška družba prav zelo zanimala, je res z veseljem pozdravljati, da ostanje podjetje v domačih slovenskih rokah.

Iz Zidanega mosta. (Sežgali so francosko trobojnico.) Članek »Slov. Naroda«, v katerem se je na prav drastičen način opisalo rogoviljenje redkih tukajšnjih nemških uradnikov, je zadel v živo. Pozorna je postala nani tudi uprava Južne železnice in prišel je sem višji uradnik, da celo zadevo preišče. Pri zaslišanju je izjavil nadinženir Baier, da se pri znanem »Sonnwendfestu« pri krčmarju Krajsku ni sežgala slovenska, temveč francoska trobojnica! Ali se je »obman« tukajšnje »Südmärkine« podružnice zavedal, kaj bi lahko iz sežiganja francoske trobojnice nastalo? Mi smo trdno prepričani, da bi francoski delničarji Južne železnice nikakor ne trpeli, da bi se kaj takega godilo, ne da bi se krivica pošteno prišlo za ušesa. Seveda, če bodo Baierja znova prijeli zaradi francoske trobojnice, bo pa rekel, da je bila slovenska! To so pristni südmärkovski možje in junaki! Ali je pa po vsem tem Baier še mogoč na Zidanem mostu, je vprašanje, glede katerega bi bilo dobro, da bi ga Južna železnica kmalu rešila.

Laški trg. Po neumornem trudu je dosegel pek F. F. Frece, da se je v eno njegovih mnogih hiš naselil nemški brivec. Neki Schröck iz Eggenberga je tako srečen, da je dobil, ko je tam izkravrel, po prizadevanju Frece od »Südmärke« za naselbino sto kron. Obiljubil mu je lahko izhajanje, ker ni mnogo dela, in trkal je na darežljiva srca svojih kumpantov, ki mu bodo vožnjo oprave plačali, zastojni dobi luč in pri Frectu vsak dan liter šnopsa. Ubogi vrag! S tem bo ohlajena njegova jeza do našega brivca gosp. Zupanca, ki se trudi organizirati slovensko obrtništvo, kar je pa Frectu, Mörtlnu in Einspinnerju trn v peti, če prav da obžalujemo zadnja dva, da nimata v Laškem boljšega zastopnika kakor Frece. Ni potreba poudarjati, da sta v Laškem trgu že dva nemška brivca zmraznila, in tudi tretjega ne čaka boljša usoda. Čudimo se samo fanatični zagrizenosti tega peka, ki se je še pred nekaj leti v Zagorju trkal na svoja slovenska prsa, a danes pa je njemu celo Bismarck premalo nacionalen. Svetujemo temu duševnemu revčku, naj gleda, da bo boljše žemlje pekel in se za hujškarijo manj brigal, sicer bomo pa o njem še dalje govorili.

Iz Slovenske Bistrice. Slovenci! Slovenke! Dne 17. avgusta t. l. ob 4. popoldne se vrši ustanovni občni zbor slovenjebistriškega Sokola v hotelu »Austria«. — **Bratje Sokoli in prijatelji Sokolstva, vsi na krov!**

Slovenske čebelarje na Sp. Štajerskem opozarjamo, da se vrši v Karlovcu pri Zagrebu v četrtek, dne 4. septembra glavni zbor zveze hrvaških in srbskih čebelarjev v kraljevini Hrvaški in Slavoniji. Istotam je od 3. do 8. septembra zanimiva gospodarska razstava.

Iz Ljutomer. Tukajšnji Sokol je uvel delos razun telovadbe deškega tudi telovadbo dekliškega naraščaja. To pa razburja iz očitno čisto političnih razlogov ljutomerskega kaplana Lovreca in te dni se je izrazil med veronaukom v šoli napram učenkam sledeče: »Ve ste grše od nagih svinj in niste vredne, da bi se plesnive gole za vami metalo! Sokol biti je kreh ... Učenke pravijo, da je zmerjal tudi matere istih deklic, ki telovadijo pri Sokolu, z besedami: »Vaše matere ne zaslužijo, da bi se jim 25 na nago r... nadevalo, vi p... i fačoki, sram vas bodi, da s temi p... i fanti telovadite!« Mislimo, da zadostuje, ako smo le navedli te nesramne psovke katoliškega duhovnika. Vsa spodnještajerska, ne le ljutomerska javnost se bo opravičeno zgražala nad toliko surovostjo in

neolikanostjo. Prizadeji starši nimajo seveda zdaleka namena odtegniti svoje hčerke zdravi telovadbi, pač pa jim je svetovati, naj store proti temu nesramnemu duhovniku vse primerne korake pri šolskih in duhovskih oblastih ter naj svojih hčerk iz moralnih in pedagoških vzrokov tako dolgo ne puste obiskovati veronauka, dokler ga bo na ljutomerski šoli poučeval kaplan Lovrec. Kako pridejo starši, ki uče doma hčerke, da morajo spoštovati vsakega človeka, zlasti pa ljubiti in ubogati svoje matere, do tega, da bi jim predrzen kaplan kvaril in pohujševal dečo! Če drži naše sokolstvo kaj na se in na svoj čast, bo gotovo protestiralo proti takim žalitvam ne le v Ljutomeru, temveč na celim Sp. Štajerskem. Lahko bi povedali o kaplanu Lovrecu še kaj več — ali iz razlogov dostojnosti in snaznosti si bomo to pač prihranili.

Koroško.

Nesramnost nemških železniških uradnikov na Koroškem. Iz več postaj na Koroškem, posebno iz Celovca, nam prihajajo pritožbe, da ondodni nemškonacionalni železniški uradniki nočejo razumeti pasažirjev, ki govorijo slovensko, ter jim na slovensko prošnjo nočejo dati vozniških listov. Pred kratkim je železniški minister baron Förster obljubil, da deluje na to, da ustvari med prebivalstvom in železniškimi nastavljenici pristrčno razmerje. Vprašamo, je-li se na ta način izvršuje obljuba ministrova. Skrajni čas je že, da se odpravijo te razmere na koroških železniških postajah in da se pouče nesramni nemškonacionalni železniški uradniki, kakšne dolžnosti imajo napram občinstvu.

Utonil je. Iz Brnce poročajo: Dne 31. julija je v Zili utonil žagar Andrej Kugi, p. d. Štelcov pri Rogajah. Prepeljal se je kakor večkrat s čolnom čez Zilo in pri tej priliki utonil. Truplo so našli pri Vetrovskem mostu, čoln pa pri železniškem mostu.

Trdovratna samomorilka. Iz Poreč poročajo: V nedeljo je skočila neka uslužbenka park hotela s samomorilnim namenom v jezero. Vzrok — nesrečna ljubezen. Že prejšnji dan je izpila strup. Strup pa je le toliko učinkoval, da ni mogla drugi dan vstati. Ko je hotelirjeva žena napodila služkinjo iz postelje, je šla ta namesto na delo, v jezero, iz katerega jo je potegnil neki šofer. Prepeljali so jo v celovško bolnišnico.

Primorsko.

Deželnozborske volitve na Goriškem. Jutri se vrše deželnozborske volitve iz veleposestniške kurije. Uradni list »Osservatore triestino« pozivlja vse one volilce, ki stanujejo izven Primorske, naj dvignejo svoje legitimacije pri ces. namestništvu v Trstu.

Suspendirana goriška mestna uprava. Iz Gorice poročajo: Kakor smo že včeraj telefonično poročali, je vlada odvzela goriškemu magistratu agende prenešenega delokroga ter jih izročila vodji okrajnega glavarstva. To se ni zgodilo nepričakovano. Že več let se je vedelo, da namerava vlada to storiti. Vlada je to odredila v vseh važnejših italijanskih mestih, ki leže na meji in ki so za vojaško upravo prav posebne važnosti. Ker so bila ta zastopstva nacionalno-liberalna, jih vojaška uprava ni smatrala za dovolj zanesljiva, da bi upravljala te agende. Da je prešlo do te odredbe, so bili torej predvsem merodajni vojaški oziri. Razen teh agend pa bodo, kakor govore, občinskim odborom odvzete tudi ostale agende prenešenega delokroga, čeprav niso izrečno navedene v dekretu. To bi vsekako moglo pomenjati težak udarec za italijansko liberalno stranko, ki je že od nekdaj na krmilu. V Gorici je splošno iznenadila ta okoliščina, da se je dekret razglasil ravno včeraj, torej na predvečer deželnozborskih volitev iz veleposestva. V klerikalnih krogih so upali, da bo pri deželnozborskih volitvah italijansko-liberalna stranka v mestni kuriji podlegla in da bo isto doživela tudi v veleposestniški kuriji. To pa se ni zgodilo, kajti liberalni Italijani so pri ožjih volitvah zmagali. Vsled te odredbe, tako govore v liberalnih krogih, naj se od liberalne stranke odvrnejo oni številni konzervativni elementi veleposestniške kurije, ki so do zdaj navzlic svojemu konzervativnemu lojalnemu mišljenju vendar iz narodnih ozirrov glasovali za liberalno stranko. Dekretu ni prirejana nikakršna motivacija.

Deželna avtonomija v Istri bo baje odpravljena. List »Trentino« je dobil iz Trsta informacijo, da se bo jeseni odločilo o usodi istrskega deželne zboru, ker ni nobenega upa-

nja več, da bi mogel delovati. Pri zadnjih pogajanjih, ki so se vršila pod predsedstvom ces. namestnika princa Hohenloheja, se je pokazalo, da je sporazum Hrvatov in Slovencev z Italijani glede jezikovnega vprašanja absolutno nemogoč. Zastopniki Hrvatov in Slovencev zahtevajo, da naj se ustmeno in pisмено odgovarja na v dež. zboru vložene predloge, interpelacije v tistem jeziku, v katerem so bile vložene. Italijani pa zahtevajo, da mora ostati javni razpravni jezik deželne zbornice in uradni jezik italijanski. Sprito tega nepremostljivega nasprotja so bila vsa pogajanja brezuspešna. Vsled tega so zastopniki vseh strank izjavili, da za ozirom na izkušnje pri zadnjih pogajanjih nimajo nikakršnega veselja več, znova začetni pogajanja. Tudi deželna vlada ne namerava znova začeti s pogajanj, pač pa bo storila primerne korake za razpust deželne zbornice. Splošno pričakujejo, da bo jeseni deželna avtonomija sistirana ter nastavljen upravna komisija, ki bo obstojala iz vladnega komisarja ter dveh italijanskih, kakor tudi dveh jugoslovanskih uradnikov kot prisodnikov. Nove volitve v istrski deželni zbor se ne bodo tako kmalu vršile.

Imenovanje. Provizorični namestniški koncipist pri okr. glavarstvu Fran Svete k je imenovan za koncipista.

Iz Šempolaja. Občina Šempolaj si je izprosil po dolgem času od poštne uprave poštno nabiralnico, katere je začela poslovati s 1. februarjem t. l. Da bi ne bil s tem poštni erar preveč oškodovan, je poštno ravnateljstvo v Trstu nabiralnico v bližnji vasi Slivno odstavilo in vas Slivno, Prečnik ter Samatorco iz občine Zgonik priključilo poštni nabiralnici Šempolaj. Ker pa poslovdja poštne nabiralnice v Šempolaju ni mogel za tako nizko plačo dostavljati pisemsko pošto v Slivno, Prečnik in Šempolaj, so se občinarji občine Slivno pritoževali in končni uspeh je bil ta, da je poštno ravnateljstvo v Trstu odvzelo poštno nabiralnico v Šempolaju in jo zopet otvorilo v Slivnem. S tem so dosegle modre glave pri poštнем ravnateljstvu največje zaslugi, da so občino Šempolaj in vas Samatorco iz občine Zgonik priključili k nabiralnici v Slivno, katere je v zvezi s pošto Nabrežina I. Bivši nabiralničar v Slivnem pa noče sprejeti vodstvo nabiralnice pod pogoji, katere mu je naložilo poštno ravnateljstvo, tako, da leži sedaj od 1. avgusta naprej vsa pošta na pošti Nabrežina I. Opomniti je tudi to, da v Nabrežini sta dve pošti, v Nabrežini je pošta I., na postaji pa pošta II. Občina Šempolaj ima do pošte II. le kakih 20 minut, a do pošte I. pa najmanj trideset ur. Tu se vidi, kako so poučeni pri poštнем ravnateljstvu glede zemljepisne lege posameznih krajev. Občina Šempolaj je glavni kraj obeh občin in ima tudi več prometa nego občina Slivno, in želeči je, da poštno ravnateljstvo svojo pomoč popravi in porazdeli poštne zveze tako, da bomo vsi zadovoljni. Dnevnikov ne bomo za to plačevali, da bodo ležali po dva do tri dni ali pa po cel teden na pošti. Mi plačamo in zahtevamo tudi redno pošto in sicer dnevno. Tudi merodajnim oblastvom polagamo na srce, da tudi ona preskrbe, da bodo njih uradne zadeve hitreje dohajale na svoja mesta, ker ako ne bode poštna uprava gledala na redno poštno zvezo, tudi podrejeni uradi ne bodo odgovorni radi nedostakov, ki nastanejo radi neredne pošte. Občine imajo že itak velike doklade, ki nastanejo radi takih stroškov, ki bi jih morale vzdrževati dežele in država, in zdaj naj bi podpirale še poštni erar. To je nečuvstvo! Tudi novoizvoljenim poslancem polagamo na srce, da se ti nedostatki odpravijo ter da pridejo v deželo boljše poštne razmere.

Pravicoljub.

Oklic!

Narodne strokovne organizacije prirede prvi svoj kongres v dneh 15., 16. in 17. vel. srpana letos. Namen tega kongresa je, da položimo slovenski javnosti račun o dosedanjem svojem delovanju, da položimo temelj še tem intenzivnejšemu delovanju, da sklenemo svoje vrste v tem trdnješi in polnejši organizaciji. Pomnožiti nam je število članstva, raztegniti pa moramo delovanje svoje tudi na stroke, ki še pogrešajo organizacije tudi v našem smislu. Z udržitvijo gmotnega stališča, z izboljšanjem gospodarskega življenja naših delavnih poklicev, dajemo demokratičnemu narodu slovenskemu novih temeljev. V stremljenju za socialno pravičnost svojemu članstvu nudimo neprecenljivih koristi svojemu narodu. Preverjeni smo, da z delom za svoj obstanek, za ojačenje gospodarskega stališča pospešujemo rast in veličino svojega naroda. Le v

vseh svojih slojih krepak narod ima pravico do samosvoje bodočnosti. — Prav zategadelj stojimo v službi narodovi in pa tudi zato, ker smo prepričani, da v narodnostnem okvirju lahko dosežemo neposredne svoje cilje. Prezreti tudi ni dejstva, da ob politični konstelaciji, ki se v njej nahaja slovenski narod, je gospodarsko in socialno vprašanje njega delavskih poklicev prav dostikrat združeno z vprašanjem njihove narodnosti. Pripravljalni odbor za prireditve kongresa je določil kongresu ta - le spored:

I.

Dne 15. vel. srpana ob 11. dopoldne v mali dvorani »Narodnega doma« v Ljubljani otvoritev kongresa.

Popoldne od 3. do 7. ure ter v soboto, dne 16. vel. srpana od 9.—12. dopoldne, od 3.—7. popoldne poročila in razprave o predmetih:

1. Položaj na Slovenskem: a) Delavstva in uslužbencev vseh strok; poroča gosp. dr. Josip Mandič iz Trsta; b) trgovina in industrija; poroča gosp. dr. Emil Brezgar iz Gorice; c) o splošnem položaju; poroča gosp. dr. Vladimir Ravnihar iz Ljubljane; d) ljudsko in strokovno šolstvo; poroča gosp. Ivan Dimnik iz Trsta; e) glede ženskega vprašanja; poroča gospa Minka Govekarjeva iz Ljubljane; sopročevalka gdč. Manica Komanova iz Ljubljane; f) glede mladinske organizacije; poroča gosp. Dragotin Širok iz Trsta.

2. Socialno zakonodajstvo: a) obrtni zakon, b) bolniška blagajna, c) zavarovalnice proti nezgodam, d) starostno zavarovanje, e) zavarovanje za brezposelnost in onemoglost; poroča gospod dr. Tone Gosak iz Ptuj.

3. Zadrugištvo in samopomoč; poroča gosp. Miloš Stibler iz Celja.

4. Naše naloge in cilji: a) o organizatoričnem smislu, b) program dela, c) taktika in sredstva; poroča gosp. Kamil Černý iz Ljubljane.

II.

V nedeljo, dne 17. vel. srpana dopolndni prihod vnanjih udeležencev. Sprejem gostov na kolodvoru ob prihodu posebnega vlaka, ki ga prirede tržaški Slovenci. Sprevod po mestu do »Mestnega doma«, kjer se vrši ob 11. dopoldne

manifestacijsko zborovanje,

poroča kot glavni govornik g. dr. Josip Mandič iz Trsta.

III.

V nedeljo, dne 17. vel. srpana se vrši na vrtu »Narodnega doma«

velika ljudska veselica

v korist družbi sv. Cirila in Metoda. Slovenci! Vabimo vas na te prireditve. Nimajo na sebi bleka in sijaja! V znamenju resnega dela se vrše, v korist in prospeh slovenskega naroda!

Pripravljalni odbor:

Dr. Vladimir Ravnihar l. r. predsednik.

Kamil Černý l. r. blagajnik.

Rudolf Juvan l. r. tajnik.

Anton Pesek l. r.; Ljudevit Mlakar l. r.; Fran Rak l. r.; Ivan Kelc l. r.; dr. Pavel Pestotnik l. r.; Dr. Antona Oskar l. r.; Manica Komanova l. r.; Fran Jeraj l. r.; Luka Jelenc l. r.; Fr. Planinšek l. r.; Ivan Robavs l. r.

Za Štajersko:

Ivan Kežar l. r.; Ernst Vargazon l. r.; Ivan Deržič l. r.; dr. Tone Gosak l. r.

Za Primorje:

Dr. Sosič l. r.; dr. Kisovec l. r.; A. Brandtner l. r.; Dr. J. Mandič l. r.

Jeseniške novice.

Umrli je dne 31. m. m. zvečer posestnik in lesni trgovec gosp. Josip Klinar, bivši večletni župan. Županovale je celih 15 let — za časa, ko se je gradila železnica. Kot župan je bil mož na svojem mestu, ni tiral v uradu politiko kot se godi sedaj, uslužen in pravičen vsem ter vsled tega priljubljen v vseh krogih, kar je najjasneje pokazal njegov pogreb. N. v m. p. — Dne 6. t. m. je umrl v ljubljanski bolnici tukajšnji nadučitelj gospod Josip Sedlak, kamor so ga prepeljali ravno pred 14 dnevi. Mož je bil politično brezbarven. Zadnja leta ga je klerikalna stranka neusmiljeno preganjala, kar si je tako gnal k srcu, da je legel v prezgodnji grob. N. v m. p.

Šest mesecev star otrok tovarniškega delavca se je zadušil v zibelki. Zjutraj so ga našli ležati na ustih mrtvega.

Občinski svet jeseniški je v seji dne 1. t. m. sklenil s o g l a s n o, da se ne poda na predlog gosp. Skubica

nobenemu gostilničarju in društvu v jeseniški občini več licence za godbo in ples. Kakor čujemo, se proti temu famoznemu sklepu vložijo od interesentov pritožbo, ki bo šla eventualno do upravnega sodišča.

Sadovi klerikalnega zmaja se občutijo dan za dnevom bolj. Čudimo se res posledicam ljudstva, ki še vedno ne pregleda in se še pusti komandirati od raznih »šnospolitkarjev«.

Z »grobokopi, faliranimi suštarji« i. t. d. je zadnjo soboto ozmerjal gospod župnik Skubic naprednjake v »Slovenec«. No, nas veseli, veselilo bo mogoče tudi gosp. župnika, če bi mi prihodnjič navedli primke, ki mu jih daje ljudstvo samo.

Veseli je gosp. župnika Skubica, ker smo pri zadnji volitvi gospodarskega odseka ostali doma. Lahko ste prepričani, gosp. župnik, da smo mi tudi veseli, ker ni bilo prilike gledati vašega prečastitega obličja.

Kapelnik gosp. kaplan Kogej je zadnjo nedeljo napravil koncert s katoliško godbo v hotelu »Stol« na Dobravi. Dirigiral je sam. Igrali so samo take brezbožne »štikelece«, kakor iz »Vesele dvodice« in Skubicu v zasmeh: »Kind, du kannst tanzen wei meine Frau...« itd. Neki letoviščar se je izrazil: »Das ist wohl nicht am Platze, dass ein katholischer Geistliche solche Stücke zum Besten gibt!« — Brez komentarja, gospod knez in škof Bonaventura!

Pravico smo dobili za javno goštilno, vpjelo naši katoliški konsumarji! Saj ni res! Ali ne veste, da še ni rešeno od zadnje instance. Da danes poljudno razpečavaajo žganje, pivo in vino, se imajo zahvaliti samo klerikalnemu okrajnemu glavarju, ki ne izvršuje svoje dolžnosti in jih ne zasleduje.

Kolodvor na Jesenicah se v kratkem moderno preuredi. Do posameznih tirov napravili se bodo podzemski hodniki, poleg tega se bode kolodvor povečal, — kar je že nujno potrebno, ker promet na tem kolodvoru od leta do leta narašča. — Če bo le res!

Kurji tatovi so se zopet pojavili na Jesenicah. Pred kratkim je bilo pokradeno več kur in piščancev.

Dnevne vesti.

+ Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke za Kranjsko je poslal goriškim Slovincem, v roke g. deželnega poslanca dr. Karola Pogornika, ob priliki zadnjih volitev na Goriškem sledeči dopis:

Velečenjeni g. dež. poslanec!

Presenečeni po uspehih, ki ste jih dosegli goriški Slovenci pri zadnjih volitvah in ki so dokaz smotnega dela, gledamo kranjski naprednjaki v Vas vzor in bodrilo za nadaljne boje proti našemu narodu tolikani pogubnemu klerikalizmu.

Sprejmite k junaški in slavni zmagi naše najsrčneje čestitke.

Z odličnim spoštovanjem.

Za

Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke v Ljubljani:

Dr. K. Triller, t. č. I. podpredsednik.

Dr. Vladimir Ravnihar, t. č. II. podpr.

+ Nimamo zastav! Te dni je prišel k hišnemu posestniku, našemu somišljeniku, klerikalni agitator ter ga pestil na vse načine, da bi povodoma katoliškega shoda okrasil svojo hišo z zastavami. Pripovedoval mu je, da so klerikalci že sedaj sklenili, da bodo prihodnje leto ob priliki slovenskega sokolskega zleta razobesili zastave, zato naj tudi naprednjaki sedaj ob katoliškem shodu store isto. Na to mu je odgovoril: »Prvič na vaše obljube nič ne dam; drugič pa nečem onečastiti naše narodne trobojnice s pozdravom tistih, ki so hoteli častljivo našo slovensko in deželno zastavo nadomestiti z zastavo nemških deželnih stanov, s tem znamenjem slovenskega robstva in tlačanstva!« — Klerikalni agitator je na ta odgovor umolknil in se ves poparjen odstranil.

+ Podkupljeni klerikalni voditelji? Naši klerikalci se kaj radi hvalejo, da delajo vedno in povsod iz same ljubezni do ljudstva. Dobro je še vsem v spominu, na kako nesramen način so lani klerikalci pognali delavce v Vevčah v stavko samo vsled tega, ker tovarna ni imela dela. Tovarna je hotela imeti stavko, da si prihrani par tisočakov — in klerikalci so ji radevolje ugodili ter zapeljali ubogo delavstvo v dolgo stavko. Delavstvo je pozebalo, stradalo in čakalo, kdaj se izpolni obljube klerikalcev. Dr. Zajec, dr. Pegan in drugi so hodili v Vevče ter hujškali delavce, naj toliko časa vzdrže v stavki, da bo imela tovarna zopet — dovolj naročil. Mi smo že tedaj približili dejstvo, da je tovarna direktno najela klerikalne matadore, da so zapeljali delavce v ono nesrečno stavko. — »Slovenec« je nato prav na njemu lasten način odgovarjal in psoval. Pa

je bilo vendar tako. Posredovalca med tovarno in delavci sta bila župan Dimnik in župnik. Kako je župan Dimnik zastopal interese delavcev, tega mi ne bomo preiskovali, pač pa se nam zdi, da bi bilo zelo umestno, če bi vevški delavci to sami storili. Razmerje med vevško tovarno in županom Dimnikom je namreč že več kot sumljivo. To se razvidi posebno iz naslednjega dejstva: Nekaj časa pred stavko je vevška tovarna darovala županu Dimniku 10.000 K berli: desetisoč kron. Vsakdo se mora vprašati: iz katerega nagiba in v kak namen je vevška tovarna darovala kar 10.000 kron županu Dimniku? — Vevška tovarna je akcijsko podjetje in tako podjetje ne dela daril zastoni in če daruje 10.000 kron, mora pri tem imeti prav posebne namene. Kaj more župan Dimnik vevški tovarni? Za njegovo župansko veljavo in oblast se vevški tovarni pač ni treba brigati, kajti svoje javne pravice bo tovarna vedno igrati branila, pa če bi se ta Dimnik desetkrat na glavo postavil, bi tovarni ničesar ne mogel. Za tovarno pride Dimnik v poštev samo po svojem vplivu na delavce in tovarna ima interes, da porablja Dimnik svoj vpliv na delavce tako, kakor je tovarni všeč. Dimnikova javna veljava kot predstojnik občinske veljave je za tovarno vredna kvečjemu pol litra vina in pol klobase, njegov vpliv na delavce pa je že malo več vreden in v gotovih okoliščinah tudi par tisoč kron. Čemu je torej vevška tovarna darovala Dimniku 10.000 kron? Ali zato, da je vevške delavce zapeljal v stavko, ki je škodovala delavcem, koristila pa se edine tovarni? Med stavko so delavci s svojim rodbinami vred stradali, klerikalni župan Dimnik pa se je lahko mastil s tisočaki, ki mu jih je darovala vevška tovarna. In da bi županov uslužbenec, občinski tajnik Mrcina, svojemu predstojniku Dimniku ne mogel ničesar očitati, je tovarna še Mrcini darovala 3000 kron. Za danes opozarjamo na to posebno vevške delavce, da bodo od svojega župana, od občinskega tajnika in od klerikalne stranke lahko zahtevali račun!

+ Vsegermanska misel. Nemški cesar je daroval Norveški velikanski kip nehistoričnega starogermanskega junaka Frithjofa. Pri predaji spomenika tega pravilničnega heroja je imel nemški cesar govor, ki je baže obudil na Švedskem in Norveškem veliko navdušenje in je očitno razvnel tudi nemška srca v Gradcu in morda še dale na jugu. Nemški cesar je v svojem govoru poudarjal skupnost vseh germanskih narodov, rekoč, da naj Frithjofov spomenik spominja Nemce, Angleže in Skandinavce, da so enega rodu in ene krvi, in da so poklicani skupno, če treba z mečem ustvariti novo obliko svetovnega razvoja in kulture. Gostobesni nemški cesar je s tem govorom razvil zastavo vsegermanske misli. Nova ta misel pač ni, a novo in presenetljivo je, da jo je zdaj priznal in razglasil cesar nemške države in proglasil meč za sredstvo njenega vresničenja. V prvi vrsti je nemški cesar pač naslovil svoje besede na Angleško, ki živi z Nemčijo v velikem političnem in gospodarskem nasprotju, in malo je verjetno, da bi njegove besede v Veliki Britaniji našle tisti odmev, ki bi je želeli pristižati vsegermanske misli. Vendar pa je važno in zanimivo, kako je nemški cesar zavijtel vsegermanski meč in pokazal Slovanom pretečo največjo nevarnost. Sorodstvo med Švedji in Angleži, Nemci, Danci in Norvežani pač ni tako ozko in živo, kakor med Rusi in Čehi, Srbi in Slovenci, Poljaki in Bolgari, ali pod zaščito tako močnega vladarja, kakor je nemški cesar, se zna, ako se angleško-nemška politična in gospodarska nasprotja poravnajo, v kratkem času razviti v velikansko nevarnost za Slovane in za Romane. Ali bo ta grozilni nastop vzpodbudil Slovane, da bodo že enkrat v večji meri kakor doslej začeli gojiti slovansko misel?

+ S falsifikacijami si hočejo pomagati. Neki dunajski list poroča: Ko je dunajski oficijozno časopisje Romunom svetovalo, naj se ločijo od Srbije in Grške, češ, da so že dobili svoj delež od Bolgarije, je izjavil romunski ministrski predsednik Majorescu z ostro verzijo proti Dunaju izjavil: »Izročam vam vpogled zapisnik, podpisan od vojaških delegatov; tako doseženi separati sporazum je samo del splošnega operata, ki mu morajo pritrčiti vse vojujoče države, ako hočejo vojno končati. Romunija ostane s svojimi zaveznicami solidarna.« — C. kr. korespondenčni biro je prvi del izjave ministrskega predsednika Majoresca popolnoma zatajil, drugi del izjave pa falsificiral tako: »Romunska neče ločiti svoje od splošne stvari.« — Vzpričo tega konstatiranega dejstva vprašamo, koliko se je zanašati na poročila oficijoznega c. kr. korespondenčnega urada?

— Zglaševanje poslovnih in uslužbenec. Dokler je mestni magistrat oskrboval zglaševalni urad, dotlej je bilo zglaševanje preprosto: gospodar je poslal poselsko ali delavsko knjižico na zglaševalni urad in vse je bilo v najlepšem redu. Mestni uradniki so šli občinstvu na roko in so imeli pri tem gotovost, da se je zglaševanje točno vršilo. Zdaj pa oskrbuje zglaševalni urad državna policija in zdaj je seveda konec prejšnjih ugodnih razmer. Policiji ne zadostuje, da se ji predloži poselska knjižica, nego zahteva, da mora gospodar za posla izpolniti tri zglasilnice. Ljudje, ki niso posebno izveščani v spisovanju, imajo vsled tega vsake vrste križe. Proti postopanju policije seveda ni ugovarjati: pravico ima zahtevati, da se ji predlože spisane zglasilnice in če se te pravice poslužuje, se ji to ne sme zameriti. Za občinstvo, valjeno na prijaznost in postrežljivost mestnih uradnikov, je to seveda neprijetno. Pa naj se zahvali klerikalcem, ki so se tako potegovali za podraževljenje policije. V ostalem pa samo rečemo, da ljudem različni uradi nalagajo že toliko pisarij, da jim bo kmalu zmanjkalo časa za delo.

— Čudno postopanje uradnika. Soproga nekega našega naročnika je prišla te dni po neko informacijo v sodno palačo v oddelek za stanovniške zadeve. Na njeno vpljudno vprašanje pa je neki uradnik prav surovo zavpil nad njo, da je morala kar oditi. Menimo, da bi bil dotični uradnik vsaj napram dami lahko prijaznejši.

— Pritožba proti policiji. V našem uradništvu se je zglasil pečarski pomočnik Fran Cerar, ki se je vrnil iz Sofije, ter se pritoževal, da so na državni policiji z njim prav surovo ravnali in da mu niso hoteli izdati potnega lista.

— Mestni stavbni urad se je preselil iz mestnega magistrata v poslopje meščanske imovine v II. nadstropje. Dohod z Lingarjeve ulice št. 1 in iz Šolskega drevoreda št. 2.

— Deželni stavbni urad. Kakor čujemo, je deželni odbor vzel v našem bivšem »Katoliškem domu« na Turjaškem trgu, poleg dosedaj že za deželno naklado najetih, še druge prostore, v katere nameravajo v kratkem preseliti iz Turjaškega trga cel stavbni urad.

— Uradni prostori davčnega referata pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Ljubljani bodo dne 12., 13. in 14. t. m. vsled preselitve v prvo nadstropje istotam za stranke zaprti.

— Ene misli so vse naše gospodinjke, da je namreč Kolinska kavna primes najboljše kavni pridatek. To se vidi pač najbolje iz tega, ker vse naše gospodinjke kupujejo samo Kolinsko kavno primes, ki daje kavi prijeten vonj, izvrsten okus in lepo barvo ter je poleg tega tudi pristno domače blago, edino te vrste sploh. Pazite pri nakupovanju na varstveno znamko »Sokol«, kajti le v škatlicah in zavitkih s to varstveno znamko se nahaja izvrstna in pristna domača Kolinska kavna primes.

Z Viča. V nedeljo so naš »župnik« oznanili, da bodo prihodnjič vsakdo, ki se bo predzrnil stati pred cerkvijo, aretiran. Nekoliko postati pred cerkvijo in se pomeniti o tej ali oni stvari, to je vendar stara kranjska navada. Ko so Kranjci nosili še irhaste hlače in žametaste »lajbce« so se zbirali pod lipo pred farno cerkvijo; danes ne nosimo več irhastih hlač in tudi lipe zginjavajo pred cerkvami, toda pred cerkvijo se pošten Kranjec še vedno rad ustavi bodisi pri Sv. treh kraljih nad Vrhniko ali pa v deželnem, stolnem mestu v Ljubljani. Veliko župnikov je živelo in jih še živi na Kranjskem — Bog jih ohrani — toda še nobeden se ni zmisllil s policijo kristjane od cerkve preganjati; žal tako preganjanje je moral roditi naš prebrihtni prečedni Čampa. Toliko s stališča narodne navade. Ker pa Čampa še ni napravil skušnje za župnika, ga hočemo tudi poučiti, kaj pravi v tem oziru avstrijska postava. Postava prepoveduje v bližini cerkve med službo božjo vsako vpitje in hrup. Tako n. pr. je prepovedan v gostilnah v bližini cerkve med službo božjo ples in godba. Vsakdo pa ima pravico stati pred cerkvijo, ako se mirno obnaša, če hoče 24 ur na dan, ker prostor pred cerkvijo je javen prostor. Te določbe veljajo za vse vere v Avstriji: katoliško, pravoslavno, protestantsko, židovsko, starokatoliško itd. Toliko nevednemu »župniku« na znanje. Proti postavi se je ravnalo n. pr. o priliki zadnje čukarske veselice »pri Pavliču«: popoldne je bil v cerkvi krščanski nauk, poleg cerkve pa je igrala veseliška godba. Seveda takrat so častiti »župnik« najbrže spali popoldansko spanje pravičnega. Ta slučaj jasno kaže, da je »fajmostru« čast božja lanski sneg. Od državne policije pa pričakujemo, da se bo ravnala po tem, kar ji ukazuje državni

zakoni, ne pa po oznanilih kakega ošabnega in na domišljiji bolnega farja. Sicer pa g. »župnik«, ali še niste sili blamaž?

Z Viča. Več časa se čujejo pritožbe glede nedeljske maše ob pol 5., ki je v prvi vrsti namenjena obrtnikom, mesarjem, gostilničarjem itd. S to mašo je združena pridiga pred oltarjem. Mislimo, da bi ta pridiga prav lahko odpadla. Marsikoga smo že slišali: celo leto že nisem bil pri maši vsled pridige; za mašo bi že še imel čas, političnih govorov pa mi ne morem poslušati, ko nas na vse zgodaj čaka delo doma. Povedali smo to; imamo pa prav malo upanja na izboljšanje, ker župnik se ravna po geslu: škoduj svojemu bližnjemu. Posebno komodni so naši patri glede polosome maše. Določena je ta maša na pol osmo uro. Toda enkrat se bere ob sedmih, enkrat ob tri četrt na osem, drugič zopet ob pol osmih. Skof se za vsako klerikalno mlekarino na Kranjskem zanima, naj se še malo pobriga za nered pri viških kurtarih. Najbrže so gospodje vedno skrokani od čukarskih veselice, zeto pa so njih ure zmešane. V Katoliškem domu Betlehem, pri Pavliču Enavz, v viški cerkvi pa Babilon.

Pasji kontumac v Št. Vidu. C. kr. okr. glavarstvo razglašja: Dne 6. t. m. je poginil srednje velik, rjav, dolgodlak pes posestnika Franca Matjan iz Št. Vida. Ta pes je kazal znake stekline. Zaradi tega se za ukazuje na podlagi § 41. in 42. zakona o živinskih kugah z dne 6. avgusta 1909, drž. zak. št. 177, pasji kontumac za občino Št. Vid do preklica. Vsak pes mora biti ali zanesljivo priklenjen ali pa mora nositi zanesljivo, proti popadanju varen, nagobčnik. Izvzeti so le lovski psi, toda le ob času rabe za lov. V lovišče in iz lovišča morajo se tudi lovski psi peljati zavarovani na gori navedeni način. Psi, ki bodo letali prosto brez nagobčnika, bodo vzel, oziroma polovil in brez izjeme pokončal konjač, lastniki istih pa bodo strogo kaznovani. Vsakdo ima dolžnost sumljivo obolenje psov in maček nemudoma naznaniti županstvu, sumljivo žival pa spraviti na varen prostor.

Določila za poljsko tekmo frmačev, ki jo priredi »Slovensko lovsko društvo« dne 8. septembra t. l. v Domžalah na Kranjskem v lovišču društva, podpredsednika g. Fr. Urbanca i. s. ob vsak. vremenu. 1.) Tekma se vrši dne 8. septembra t. l. pri Domžalah in sicer ob vsakem vremenu. Natančen spored se dobi pri zglaševališču. 2.) Tekma se vrši kot prva od »Avstrijske zveze kinologov« pripoznana poljska tekma. 3.) Razpisujemo naslednja darila: 1. 100 K, 22. 70 K, III. 50 K. Razen tega razdelimo še več častnih in voditeljskih daril. 4.) Tekme se udeležijo lahko frmači vseh pripoznanih pasem, če so vpisani v kaki veljavni rodovni knjigi ali pa si pridobe pravico do vpisa pri ogledu pred tekmo. To pravico bodo pripoznali od »Avstrijske zveze kinologov« avtorizirani sodniki le takim psom, katerih zunanost odgovarja priznanim plemenskim znakom in ki so dokazano čiste krvi. Zato bo treba pri ogledu predložiti za take pse rodovnik in plačati rodovniško pristojbino v znesku 1 K 50 vin. za psa. 5.) Priglasje sprejema »Slovensko lovsko društvo« v Ljubljani; zadnji zglašilni rok je 6. septembra popoldne. Poznejše priglasitve in one na mestu tekme z dvojnimi vložkom so dovoljene od slučaja do slučaja. Zglasilnice oddaja imenovano društvo. Pravilno izpolnjene se mu morajo doposlati do zadnjega zglašilnega roka. 6.) Vložek znaša 10 kron za psa, pri poznejših zglašitvah in onih na licu mesta 20 K; kesnina vsa svota. Lovci po poklicu plačajo za svoje pse polovico. Društvo sme v posameznih slučajih vložek znižati. Vložke je treba plačati pri zglašitvi. Lastniki takih psov, ki niso vpisani, plačajo vložek šele pri ogledu, če se pripozna psu pravica do vpisa. 7.) Ako ne pride na dan tekme najmanj pet za tekmovanje sposobnih psov na kraj tekme, se tekma ne vrši, vložki se pa povrnejo. 8.) Tekme se udeležijo lahko psi tudi hors concours, vendar morajo zadovoljiti tekmovalnim pogojem. Za take pse ni treba plačati vložka. 9.) Po Preizkuševalnem redu »Avstrijske zveze kinologov«, veljavnem od dne 1. aprila 1913, se bodo preiskovali naslednji predmeti in ocenili s pridejnim številom točk: a) kakovost nosa — 15; b) frmovanje — 5; sledenje — 4; d) način iskanja — 4; e) hitrost iskanja — 4; f) vztrajnost pri iskanju; g) sekundiranje — 1; h) odziv na klic, žvižg, migljaj — 2; i) obnašanje po strelo — 2; j) obnašanje vzpričo odletele perutnine — 2; k) obnašanje vzpričo bežečega zajca — 2; l) prinašanje perutnine na povelje — 2; m) prinašanje dlakaste divjačine na povelje — 3; n) prinašanje izgubljene perutnine brez sledu — 3; o) prinašanje dlakaste divjačine brez sledu —

3; p) prinašanje perutnine iz vode — 5; r) čakanje na določenem mestu — 1; s) vodljivost na povodcu — 1; š) splošen vtis z ozirom na lahko vodljivost in razumnost — 2. 10.) Vodja tekme (rdeč znak) gosp. Dragotin Klobučar. 11.) Sodniki (beli znaki) naslednji od »Avstrijske zveze kinologov« avtorizirani gospodje: Maks Buxbaum, Gradec; Fran Kraus, Strengberg, in Karel Preussler, Sv. Hipolit. 12.) Reditelji (zeleni znaki) gg. odborniki društva in njih namestniki. 13.) Zivnozdravniško nadzorstvo (rdeč križ), g. Lovro Tepina. 14.) Vsak voditelj tekme prinese s seboj puško in patrone. 15.) Psi, ki se ne preizkušajo, se mora voditi na povodcu. Prestopki se kaznujejo s 5 K. 16.) Tekme se udeležijo razen posestnikov in voditeljev psov lahko vsakdo brezplačno kot gledalec. 17.) Prireditelj tekme je »Slovensko lovsko društvo« v Ljubljani. Vrhovno vodstvo ima imenovano društvo, oziroma njegov predsednik gosp. dr. Ivan Lovrenčič (belo - rdeč znak). Morebitno neobhodno potrebne izpremembe določil si pridržuje vrhovno vodstvo. 18.) Za vse udeležence tekme veljajo splošna določila in izvršilni predpisi preizkuševalnega reda »Avstrijske zveze kinologov« z dne 1. aprila 1913. — V Ljubljani, z dne 7. avgusta 1913. — Za »Slovensko lovsko društvo« v Ljubljani: dr. Ivan Lovrenčič, predsednik.

Umrl je g. Fran Šumi (Pijemontezar) mesar in posestnik v Kranju v starosti 54 let.

Avtomobil se je zaletel v petek popoldne v štant neke branjevke v Kranju pri hiši mesarja Frana Šumija. — V zadnjem trenutku je branjevka skočila na vogal hiše, avtomobil ji je pa polomil štant in stole na drobno, ter se s tako silo zaletel v ograjo hiše, da je odnehal zid in zlomil železna vrata. Avtomobil je pripeljal iz Ljubljane, tu sta lastnik avtomobila in njegov šofer menjavala med vožnjo svoje prostore in to med hišami na takem kraju, kjer je mestna tehtnica in vedno po več naloženih voz, ter voznikov in drugih ljudi.

Gilja skup štrih! Moščanski župan Oražem ima dičnega in krepčnega tovariša v Novi vasi pri Rakeku v osebi deželnega poslanca in župana — Drobniča po domače Mramor! Ta človek se je priženil iz nič na precejšnje premoženje in so mu vsled tega zrasli rogovi, kot ježu v lisiči luknji. Rogovili sedaj po Novi vasi in grozi ljudem, posebno pa mladim dekletom. Tako na pr. je sedaj, kot vsi kmetje, potreboval pri košnji več grabljič. Nekemu dekletu, ki Drobniča dobro pozna in ni hotelo iti grabiti k njemu, je zagrozil, da ne bo dobila dovoljenja za možitev in da ji bo delal ovire. Zopet drugi deklici je zagrozil s tem, da ne bo smela priti nikdar v župansko pisarno in da če pride, jo bo zapodil ven, če ne gre k njemu grabiti. Ni pa še dovolj, da jim grozi, ampak jih tudi zalezuje. Če se ne bo poboljšal, bo mo to stvari še bolj popisali, da bodo vsaj kmetje vedeli, koga imajo za poslanca in župana. Na katoliški shod ž njim!

V spanju so mu odvedli kolo. Zelo slabo vreme je bilo, ko se je pripeljal v nedeljo, dne 27. julija t. l. akordant Jakob Herzog po opravkih v Podgoro pri Prečni. Vračati bi se bil imel v Novo mesto pozno ponoči in po zelo slabi cesti. Ker je bil truden in zaspan, je legel v seno pod bližnji kozolec in zaspal. Med spanjem mu je nekdo kolo izmaknil.

Železničarji v Postojski jami. Zveza absolviranih srednješolcev južne železnice priredi v nedeljo, dne 10. t. m. popoldne v Postojski jami veliko veselico. Svirala bo železniška godba z Dunaja.

Kinematograf Ideal. Spored za soboto 9., nedeljo 10. in ponedeljek 11.: 1. Nantes, francosko vojno pristanišče. 2. Redka znamka. (Humoreska). 3. Gaumontov teden. (Kinematografska poročila o najnovejših, športu, modi, literaturi itd.) 4. Rekord. (Senzacijska drama v 2 dejanjih.) — Samo popoldne in pri zadnji večerni predstavi. 5. Kolo sreče. (Kriminalni roman v 4 dejanjih. Krasna mimična igra.) — Samo zvečer. 6. Nemogoč soprog. (Veselo-igra.) V torek, 12. avgusta senzacijski spored: Deklica iz vsetržnice. (V treh dejanjih.) — Samo zvečer. Zlomljena pomladna cvetka. (V dveh dejanjih.) — Samo popoldne. Maks na ženitovanjskem ogledu ter odločilna bitka med Srbi in Bolgari ob Bregalnici.

V mestni klavnicli so od 27. julija do 3. avgusta t. l. zaklali 54 volov, 6 bikov, 14 krav, 109 prašičev, 183 telet, 37 kostrunov in 1 kozliča. Vpeljali pa so 443 kg mesa in 14 zaklanih telet.

S trga. Ker je bil cel teden deževen, ni bilo tudi na trgu tako živahno, kakor bi imelo biti. Prvič ni bilo toliko živih, drugič so pa tudi go-

spodnje odlašale od dne do dne, kolikor so le mogle. Zategadelj je bilo pa danes v obliči živih in tudi kupovalnih ni nedostajalo, le cene so kjub obilici živih in času razmerno dovolj visoke. — Danes so pripeljali trije Vipavci na trg 108 škatulj sadja in grozdja. Na trgu je tudi že precej domačega sadja in veljala tri debelejša jabolka 10 v, drobnejša pa 4 deset vinarjev. Hruške so bile 2 za 2 v, slive pa tri za 2 v. Solata navadna, kakor vendibijo so prodajale tri glavice za 10 v, kumare pa po 14 v komad. Zeljnate glave so bile po 10 v, repica po 2 v, korenje pa tri komade za 4 v. Novega krompirja je bilo na tigu 17 voz in so ga prodajali 100 kg po 6 K, na drobno so ga ženske prodajale pa 15 komadov za 10 v. Rdeče maline so bile po 40 v, maline (robidnice) pa liter po 12 v. Gobe so začele že zelo pojenjavati in postajajo čedalje bolj črvice. Tržno nadzorstvo ih je v zadnjih treh dneh kofiskovalo 14 kilogramov. Jaje je bilo od 4.—9. t. m. z električno lučjo preiskanih 8670, med katerimi je bilo 23 pokvarjenih. Piščanci so bili par po 2 K 40 v, kokoši (ena seveda) po 2 K 30 v, race ena po 2 K 40 v. Na trgu sta bila danes tudi dva pava, katera sta bila prodana po 10 K. Jajca so bila komad od 7—8 v. Seveda je marsikatera gospodinja kupila živila tudi cenejše in dražje, kakor je pač nanesel slučaj, mi smo navedli le splošne današnje kurzne cene, posameznosti pa za občinstvo nimajo pomena.

Tat na trgu. Včeraj se je pojavil na trgu nek okoli 16leten tat, kateremu pa sreča ni bila naklonjena. Ko je namreč prišel do neke gospe, ki je imela na roki obešeno usnjato ročno torbico z zaponjo, je stopil za njo ter začel torbico, odnosno zaponko polagoma odpirati. To je pa gospa še pravočasno začutila in se obrnila okrog ter zakričala tat. Le-tega se je fant prestrašil in ker je bil še mlad, se ima zahvaliti le svojim urnim pe-tam, da ni bil prijet, kar pa je prav malo manjkalo. To ga je tako prese-netilo, da ni včeraj več poskušal svoje sreče.

Pogreša se deček. K tozadevni notici z dne 7. t. m. se nam poroča, da je 16letni ključavničarski vajenec Alfonz Koleča takoj po pobegu od svojega mojstra krenil proti Trstu. Ker pa tržaška policija nima smisla za take posetnike, je Kolečo, takoj, ko ga je izsledila, sprejela v svoje okrilje in bode moral fant rad alj nerad zopet domov.

V prisilno delavnico v Ljubljani so danes pripeljali 53letnega France-ta Pura iz Streinacha, okraj Ino-most na Tirolskem in 31letnega Andreja Andervalda iz Vkov, okraj Beljak na Koroškem.

Izgubljene stvari: 1 zametek s 4 moškimi oblekami, 1 zlata zastepnica z obeskom, 1 damska zlata ura in istotaka verižica, 1 pes velik, temno-rjave barve, 1 bankovec za 20 K, 2 bankovca po 10 K, pes Foxterieur, 12 denarnic z vsebino, 1 srebrna damska ura s verižico (tula), 1 dež-nik, 1 usnjata ročna torbica, 1 srebrna damska ura z tako verižico, 1 ročna torbica iz baržuna, 1 zlat ženski prstan, 1 zlata zaponka, 1 ročna usnjata torbica z denarjem, 2 slannika, panama za gospe, 1 dežnikova preobleka, 1 denarnica s 140 kronami, 1 zlati moški verižni prstan, 1 mornarski jopič, 1 dalmogled, več sreck. — Najdene stvari: 1 bankovec za 20 K, 1 srebrna žepna ura za moške s športno verižico, 1 dežnik, 7 denarnic z denarjem, 1 igla za ženski klobuk, 1 srebrna dam-ska ura, 1 usnjata ročna torbica, 1 bankovec za 10 K, 1 zlati damski prstan, 1 knjiga o knjigovodstvu, 1 knjiga »Ilijada«, 1 vojni vijak, 1 zlat prstan, 1 damski dežnik, 1 pas za gospe s srebrno uro in verižico, 1 učno pismo, 12 fotografskih ploščic, 1 ščipalnik, 1 dežnik, 1 rožni venec, 1 lovski pes, velik, rjave bave, 1 ročni voz s štirimi kolesi, 1 dalmogled, 1 črnogorski papirnati denar.

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani. Sprejme se: 3 kontoristi, 2 poslovodje, 1 skladiščnik, 5 pomočnikov mešane stroke, 2 pomočnika železniške stroke, 2 kontoristini, 1 blagajničarka, 9 prodajalk, 5 učencev, 5 učenk. — Službe i šče: 3 knjigovodje, 4 kontoristi, 4 poslovodje, 6 skladiščnikov, 22 pomočnikov mešane stroke, 7 pomočnikov železniške stroke, 10 pomočnikov manufakturne stroke, 14 pomočnikov špecerijske stroke, 16 kontoristinj, 10 blagajničark, 15 prodajalk, 6 učencev, 2 učenki. — Posredoval-nica posluje za delodajalce, člane društva, učence in učenke brezplačno, za druge pa proti majhni odškod-nini.

Nova siravna. V Prevolah pri Prešerju okraj Borovnica je otvoril domačo zasebno sirarno in mlekarno g. Franc Jesenovec. Moč oglaš.

Prosveta.

Gledališka predstava na prostem v Ljubljani. V petek 15. t. m., na praznik Velikega šmarna popoldne ob 5. se ob park hotelu »Tivoli« vprizori Nusičeva srbska drama »Knez iz Semberije«. Predprodaja vstopnic je od jutri, nedelje, v trafiki gospe Češarkove v Selenburgovi ulici. Cene so prav skromne, tako da je udeležba prav vsakomur mogoča. Stanejo: rezervirani sedeži 2 K, stoli 1 K, sedeži na klopih v sprednjih vrstah 60 v, v zadnjih vrstah 40 v, paspartout-karte 20 v. Darila se spričo blagotvornega namena hvaležno sprejemajo. Po vprizoritvi, ki bo trajala od poldruge ure, bo na revstavrskijskem vrtu in v dvorani ter v paviljonih park-hotela velika varijeteta veselica z godbo, petjem in plesnimi točkami z vseskozi zabavnim sporedom. Prostor za gledalce je senčnat in bo prijeten tako, da bo vsakdo izlaha videl na pozornico in spričo izborne akustike brez truda slišal prav vsakomur govorno besedo.

O gledaliških predstavah na prostem. Na praznik 15. t. m. se ob park-hotelu »Tivoli« v Ljubljani prvič pri nas izvrši gledališka predstava na prostem. Drugod se je ta način vprizarjanja že dokaj vdomačil, tudi pri Nemcih, ki imenujejo tako naravno pozornico »Freilichttheater«. Odkar je bil lani Kvábil ob priliki sokolskega zleta v Pragi priredil vprizoritev velike zgodovinske dramske slike »Maraton«, so se tudi v Pragi začeli živo zanimati za te vrste gledaliških prireditev pod milim nebom in so letos z velikim uspehom na prostem odigrali že celo vrsto dramskih in glasbenih gledaliških iger. Tako je Národní divadlo v Pragi v eno uro od mesta oddaljeni romantični dolini Šarki vprizorilo Smetanovo opero »Prodana nevesta« pred 20.000 gledalci, Zveza čeških gledaliških diletskih društev pa vprizarja v dolini Krči v okolici Prage, kjer je prostora za 4—5000 gledalcev, z največjim gmotnim uspehom na korist šolski družbi redoma take gledališke predstave na prostem in je odigralo Krápičovo dramsko bajko »Pamplika«, Štolbovo veseligr »Na letovišču«, Klicperovo »Veseloigro na mostu«, Hašlerjevo opereto »Prodana ljubezen«, Schönherrovo dramo »Vera in dom« in Vrhlicke »Noč na Karlštejnu«. — Hrvaško deželno gledališče v Zagrebu priredi ta mesec v Splitu veliko zgodovinsko predstavo na prostem, 15. in 17. t. m. pa vprizori v zagrebškem Maksimiru dramo »Dubravka«. — Visk, ki ga nudijo take prireditve, je spričo naravne okolice in njenih čarov nepriremeno globlji nego oni vprizoritev na umetno sestavljenih pozoriščih s slikanimi in ponarejenimi opremami. Pričakovati je torej, da bo tudi slovensko občinstvo ta način gledališkega vprizarjanja, ki je za nas senzacionalna novost, pozdravilo z veseljem in predstavo, ki bo v petek (na praznik) popoldne, posetilo v velikem številu, tem bolj, ker je čisti donesek namenjen podpori slov. igralcem, ki so brez kruha.

Razne stvari.

*** Velika tatvina.** Iz Genfa poročajo: Neki mednarodni tatinski družbi se je posrečilo, ukrasti nekemu potniku z juveli v ekspresnem vlaku Genf - Freiburg - Bern dragocenosti za 700.000 frankov.

*** Avtomobilska nesreča.** Iz Zagreba poročajo: Poštenemu avtomobilu, ki vozi med Gospićem in Otočcem, se je blizu Otočca zlomila os. Pri tem je eksplodiral bencinski motor. Vsi pasažirji so bili poškodovani, najtežje domobranski stotnik Lapčević.

*** Nereče na vodi.** Iz Berlina poročajo: Na Schwielowsem jezeru se je predvčerajšnjim prevrnil neki čoln. Vseh osem oseb, ki so bile v čolnu, je padlo v vodo. Nadičitelj Wassermann iz Berlina, njegov sin in učitelj Sommer so utonili. Ostale o rešili. — V kopališču Rinz na Rujanu se je tudi prevrnila neka jadrnica. Dvanajst oseb je padlo v vodo, od katerih jih je osem utonilo. Vsi so bili letoviščarji.

*** Samomor poljskega plemiča.** Iz Lvova poročajo: V nekem tukajšnjem finem hotelu se je ustrelil Miesziński vitez pl. Brykczynski, član ene prvih poljskih plemiških rodbin. Vzrok samomoru so bile finančne težkoče. Brykczynski je hotel dobiti v Lvovu večje posojilo. Ker mu dovoljeno posojilo ni zadostovalo, je še enkrat posojil za posojilo, vendar pa tudi ni ničesar dosegel. Nato se je vrnil v svoj hotel, kjer se je ustrelil.

*** Težka obdolžitev zdravnika.** Iz Szatmára poročajo: Pred par dnevi je prišla k preiskovalnemu sodniku mlada žena iz bližnje vasi ter mu

povedala, da jo je zdravnik dr. Štefan Koszorus posilil, ko je ležala težko bolna v postelji. Ko so se začeli kazati znaki zdravnikovega dejanja, je hotel te odstraniti na nedovoljen način. Ko je prebivalstvo v občini izvedelo o zdravnikovem činu, ga je hotelo linčati. Zdravnika je orožništvo prijelo ter ga oddalo sodišču.

*** Sedemnajst oseb utonilo.** Iz Swinemünde poročajo: Vihar je prevrnil jadrnico »Princ Friderik Karol«. Od dvaindvajset oseb, ki so bile v čolnu, se jih je rešilo le pet, dočim je ostalih sedemnajst oseb utonilo, predno je prišla pomoč. Nesrečo je opazovalo mnogo kopališčnih gostov, ki so na obrežju poslušali godbo cesarske jadrnice »Hohenzollern«, vendar pa so prišli reševalni čolni prepozno. Nekaj časa pred tem, predno se je nesreča zgodila, se je cesar Viljem odpeljal iz Swinemünde v Ahlbeck.

*** Hemeroidi so kronične,** začasno močnejše nastopajoče bolezni in izvirajo v največ slučajih na zastajanje krvi in slabem odvajanju. Vladni in medicinski svetnik dr. Clemens, Rudolstadt, piše: »Približno pol kozarca naravne Franc - Jožefove grenčice že sigurno učinkuje odvajajoče. Franc - Jožefova voda, v malih množinah zavžita večkrat dnevno, je izborno sredstvo proti zlati žili in bolečinam v križu.« — Dobiva se v lekarnah, drogerijah in trgovinah z mineralnimi vodami. Razpošiljalno ravnanje Franc - Jožefovih zdravilnih vrelcev v Budimpešti.

Slovinci! Slovinci!
dne 10. avgusta t. l. 2537

Vsi na zlet
„Slovenske Sokolske Zveze“
povodom proslave 25 letnice
novomeškega „Sokola“
v Novo mesto!

Telefonska in brzojavna poročila.
Dogodki na Balkanu.

Mirovna konferenca v Bukarešti.

Bukarešta, 9. avgusta. Včerajšnja seja mirovne konference je trajala pozno v noč. Začetkom se je predsednik Majorescu prečital note avstro - ogrskega in ruskega poslanca z dne 4. in 6. t. m., glasom katerih si Avstro - Ogrska in Rusija pridržujeta pravico zahtevati revizijo mirovne pogodbe. Obe notii imate predhodni značaj s porazumu, zaključčenemu med vojujočimi se državami. Bolgarski pooblaščenec Radev je izjavil, da so bili bolgarski delegati o tem koraku Avstro - Ogrske in Rusije poučeni in da je ta korak znatno pripomogel k temu, da so bolgarski delegati sprejeli mirovne pogoje. Ta izjava se je zabeležila v zapisniku.

Na to se je prečitala mirovna pogodba, kakor jo je sestavila redakcijska komisija.

Pogodba konstatuje v I. členu, da se je »v imenu boga vsega močnega« sklenil mir med vojujočimi se državami.

Člen II. se nanaša na sklenjeni mir med Rumunsko in Bolgarijo, določa novo obmejno črto in ustanovlja rok dveh let za razrušenje utrd pri Ruščuku in Šumli. Obenem odreja rok 15 dni za določitev meje na licu mesta. V slučaju nesporazumljenj se daje pravica razsodišča Belgiji, Holandski ali Švici.

Člen III. se nanaša na zaključen mir med Srbijo in Bolgarijo. Ta člen se je pridržal za posebno sejo konference, ki se je vršila danes dopoldne.

Člen IV. se tiče miru med Grško in Bolgarijo. V 2. točki tega člena se Bolgarska odpoveduje otoku Tasosu. Kar se tiče vprašanja odškodnine, je Grška predlagala, naj se proučevanje tega vprašanja poveri posebnim komisijam. Bolgarski delegati so to odklonili, češ, da bi to lahko povzročilo nova nesoglasja.

Šolska in cerkvena vprašanja v pokrajinah, ki pripadajo Bolgariji, se rešijo tako, kakor to zahtevajo grški delegati.

Ureditev šolskega in cerkvenega vprašanja v pokrajinah, ki pripadajo Srbiji, so srbski delegati odklonili, češ, da bi to bilo v nasprotju z državnostavo.

Nato je podal bolgarski delegat Tončev sledečo izjavo:

Bolgarski delegati smatrajo, da bi se bilo dalo balkansko vprašanje najsrečnejše urediti na podlagi na-

rodnotnega principa. Vzlic temu hočejo podpisati mir, ker se ozirajo na dejanski položaj in iz spoštovanja napram velesilam, katerih nasvet je Bolgarski zakon. Bolgarski delegati upajo, da bo Bolgarska našla pri velesilah ono podporo, ki odgovarja njenim velikanskim žrtvam in potrebam njenega gospodarskega in narodnega razvoja.

Predsednik Majorescu je nato zaključil sejo z naznanilom, da se bo v današnji seji razpravljalo o demobilizaciji in ratifikaciji posameznih točk pogodbe.

Mirovna pogodba bo slovesno podpisana najbrže v ponedeljek. Danes se vrši v zunanjem uradu galadiner. Jutri bo povabil kralj Karel delegate, v ponedeljek pa mesto Bukarešte priredi delegatom diner v slovo.

Bukarešta, 9. avgusta. V včerajšnji seji mirovne konference so bolgarski delegati glede cerkvenega in šolskega vprašanja izjavili, da zahtevajo tako ureditev vprašanja, da odgovarja popolnoma cerkvenim in šolski svobodi vseh krščanskih narodov na Balkanu. Srbski delegati so nato izjavili, da se vzdržanje avtonomije eksarhata v Makedoniji protivi principom pravoslavne cerkve, ki temelji na ideji avtokefalnosti.

Bukarešta, 9. avgusta. Ministrski predsednik Majorescu je dobil od sira Greya brzojavne četitke k sklepu miru.

Konferenca v Bukarešti.

Belgrad, 9. avgusta. (Izvirna brzojavka srbskega tiskovnega urada »Slovenskemu Narodu«.) Predvčerajšnja plenarna seja konference se je pričela ob 5. uri in 15 minut. Delegat Ivančev je prečital akt, s katerim naznanja Venizelos brzojavko grškega generalisima, oziroma na podlagi katerega je prišlo do nesporazuma, kakor je sledila brzojavka grškega kralja. Konferenca je vzela akt na znanje ter izjavila, da smatra incident za končan. Nato je delegat Matanović prebral memorandum Črne gore in Spalajković je obvestil konferenco, da je bil med Srbi in Bolgari dosežen popoln sporazum glede mej. Konferenca je to naznanilo sprejela z zadovoljstvom. Srbsko-bolgarska meja se prične ob stari bolgarsko - turški meji pri razvodju Strume in Vardarja. Dolina Bregalnice in Pehčevo ostaneta srbski. Od doline Strumice gre meja nato proti zahodu ter preseka prostor med mesti Radovište, Kočana, Štip, ki pripadajo Srbiji in Strumico, ki jo dobi Bolgarska. Nato prekorači meja dolino Strumice in gre preko vrhov Belašice planine. Tu se konča srbsko - bolgarska meja ter se prične grško - bolgarska meja.

Majorescu je nato poročal o grško - bolgarskem sporazumu. Grško-bolgarska meja gre od ustja reke Meste od pristanišča Verine do vrha Dibičaj. Od tod gre po dolini reke Meste do sela Rakistana, nato po gorških slemenih do Belašice planine, kjer se strne s srbsko mejo. Kavala, Seres, Drama pripadajo Grški, Ksanti, Gumuldžina, Lagos Bolgarski. Poliane tobaka dobe do 2/3 Grki, 1/3 pa Bolgari.

Revizija mirovne pogodbe.

Pariz, 9. avgusta. Srbski poslanik Vesnić izjavlja v »Tempsu«, da velesile ne morejo zahtevati za sebe pravice revizije mirovne pogodbe. Nikdar se taka revizija ni izvršila med krščanskimi državami, marveč samo proti Turčiji. Balkanske države so brez izjeme neodvisna kraljevstva, ki jih je Evropa priznala.

Belgrad, 9. avgusta. (Izvirna brzojavka srbskega tiskovnega urada »Slovenskemu Narodu«.) Francoski listi pozdravljajo zaključenje sporazuma ter pišejo, da velesile nimajo pravice niti do vmešavanja niti do revizije, ki bi mogla dovesti samo do novih komplikacij. Iz Berlina brzojavljajo, da izjavljajo tamošnji poloficijozni krogi, da Nemčija ne želi revizije.

»Tempsu« javljajo iz Bukarešte, da je umaknila Angleška svojo noto, s katero izjavlja, da si pridržuje pravico do revizije, ker se je prečitala, da se hoče Avstro - Ogrska izkoristiti revizijo za svoje cilje. — »Tempsu« pravi, da se angleška nota ni tikala cele pogodbe, marveč samo vprašanja Kavale.

Bukarešta, 9. avgusta. V krogih delegatov polagajo veliko važnost na dejstvo, da sta Avstrija in Rusija priglasili svoj

revizijski pridržek

že 4., oziroma 6. avgusta, tedaj še prej, predno je bilo znano, na kak način se bodo države sporazumele. Srbski, grški in rumunski delegati so mnenja, da ta pridržek sedaj nima nobenega stvarnega pomena več, ker je bil mir sklenjen na taki podlagi, ki odgovarja interesom Evrope.

Petrograd, 9. avgusta. Politični krogi zatrjujejo, da Rusija vztraja na svoji revizijski pravici glede Kavale. Rusija je odločena to revizijo doseči z vsemi sredstvi diplomatske akcije.

Dunaj, 9. avgusta. »Neues Wiener Tagblatt« izve od odlične in posebne strani v Bukarešti (avstrijski poslanik knez Fürstenberg): Mir, ki je bil sklenjen, ni zadovoljiv. Srbija se je sicer pokazala zelo zmerno ter je uvaževala samo strategične in gospodarske cilje, odločitev v grško-bolgarskem mejnem vprašanju pa je naravnost veksatorična, ker so Grki potisnili mejo tako visoko na sever, da otežkočijo bolgarsko železniško zvezo z Egejskim morjem in izrabljanje važnih in dragocenih tobačnih poljan pri Lagosu.

Bukarešta, 9. avgusta. Rumunski listi pišejo ostro proti avstrijski zahtevi po reviziji mirovne pogodbe. Oficijozna »Politique« prinaša članek, v katerem pravi, da je zahteva po reviziji vsekakor prerana. Velesile eveda lahko izpremene določbe, toda le pod pogojem, da so glede izprememb popolnoma edine, o čemer pa se da upravičeno dvomiti.

Pariz, 9. avgusta. Med rusko in francosko vlado je prišlo do nesporazuma, ker stoji Rusija na stališču, da mora Kavala končno pripasti Bolgarski. V »Matinu« priobčuje francoska vlada članek, ki pravi, da vprašanje Kavale ne more biti povod nesporazumljenju ruske in francoske vlade.

Demobilizacija.

Sofija, 9. avgusta. Vest o vojni napovedi Bolgarske Turčiji imajo namen, pripraviti evropsko javno mnenje na turški vpad v stare bolgarske pokrajine. Bolgarska ne pripravlja vojaških operacij proti Turčiji, marveč namerava odrediti demobilizacijo svoje vojske.

Belgrad, 9. avgusta. (Izvirna brzojavka srbskega tiskovnega urada »Slovenskemu Narodu«.) V predvčerajšnji seji so bili podpisani protokoli srbsko - bolgarskega in grško-bolgarskega sporazuma. Takoj ko bo podpisana mirovna pogodba, se bo rejena demobilizacija.

Atene, 9. avgusta. Zaključek miru so tu praznovali z ovacijami na armado in na kralja ter z iluminacijo. Kralj je brzojavno odredil, da naj vse utrdbe od Dardanel do Janine slave zaključek miru s 101 strelom.

Solun, 9. avgusta. Grške čete se umikajo po dolini Strume na jug, na črto nove bolgarsko - grške meje.

Belgrad, 9. avgusta. Ministrski predsednik Pašić je izjavil, da bo ratifikacija mirovne pogodbe izvršena tekom 10 dni in do tega časa tudi odredena demobilizacija.

Ratifikacija mirovne pogodbe.

Belgrad, 9. avgusta. (Izvirna brzojavka srbskega tiskovnega urada »Slovenskemu Narodu«.) Verjetno je, da bo mirovna pogodba tekom petih dni ratificirana. Konferenca se bavi sedaj s sestavo pogodbe.

Turčija ne odneha.

London, 9. avgusta. Iz Carigrada poročajo, da je včerajšnji turški ministrski svet sklenil, da se porta v vprašanju Odrina in Trakije ne bo uklonila zahtevi evropskih velesil. Turčija ojačuje svojo armado ter je odločena se eventualno z orožjem ustaviti izpraznjenju Trakije.

Srbija in Avstrija.

Bukarešta, 9. avgusta. Na podlagi poročil visoko stoječe osebe se zatrjuje, da se vrši zblizjevanje Srbije in Avstrije na komercialnem temelju.

Bodoče razmerje med Bolgarsko in Rumunsko.

Bukarešta, 9. avgusta. Neki član rumunske vlade je izjavil glede bodočega razmerja med Bolgarsko in Rumunsko, da bo moglo biti prijateljsko. Zlasti v komercialnem oziru je upati na zblizjevanje. Za Bolgarsko je to posebne važnosti, ker se hoče odtrgati od prometnih zvez, ki gredo čez Srbijo. Rumunsko bo to stremljenje brez pomisleka podpirala in zgradila nov most čez Donavo iz Kalafata v Vidui. Rumunska vlada hoče zgraditi tudi direktno železniško zvezo s kakim bolgarskim pristaniščem ob Egejskem morju. Rumunija je že izdelala tak načrt, ki ga je tudi bolgarski generalštabni šef Fičev odobril. Ta proga se prične ob progi Vidin - Sofija, gre čez Plovdiv in Ksanti do pristanišča Lagos. Koncesijo za zgradbo pristanišča bo odala najbrže kakim privatnim družbi, denar za zgradbo železnice pa bo dala najbrže Rumunsko.

Revolucionarno gibanje na Bolgarskem?

Frankobrod, 9. avgusta. »Frankfurter Zeitung« poroča iz Belgrade: Bolgarski dezertjerji pripovedujejo, da vlada med bolgarskim ljudstvom velika nezadovoljnost in da se pripravlja revolucionarno gibanje.

Proti Rusiji.

Petrograd, 9. avgusta. Listi poročajo, da so sprejeli Bolgari v Ruščuku oddelek ruskega Rdečega kri-

ža z demonstracijami proti Rusiji. Klicali so »Doli z izdajalsko Rusijo! Živela Avstrija!«

Prodiranje Turkov.

Sofija, 9. avgusta. Tu je razširjena vest, da so Turki zasedli Suili, Makedonski begunci.

Belgrad, 9. avgusta. Uradno se zatrjuje, da so bolgarske vesti, da beže makedonski prebivalci pred srbsko armado na Bolgarsko, izmišljene, oziroma popačene. Dejstvo je namreč, da so Bolgari pri umikanju prisilili velik del prebivalstva, da je zapustil Makedonijo in da so vse, ki so se branili, usmrtili.

Denarni promet v Srbiji.

Belgrad, 9. avgusta. Petinštirideset dni po končani demobilizaciji naj se konča moratorij. Ker pa rezervistov ni mogoče istočasno poslati domov in ker so plačilne obveznosti različnega značaja, naj se plačevanje uredi s posebno zakonsko novelo.

Novo srbske poljedelske zadruge.

Belgrad, 9. avgusta. (Izvirna brzojavka srbskega tiskovnega urada »Slovenskemu Narodu«.) Zveza poljedelskih združenj je ustanovila do sedaj novopridobljenih krajev 24 zadrug.

Albanija.

Pariz, 9. avgusta. V francoskih listih se zopet naglašja, da Francoska ne bo privolila v one južnoalbanske meje, ki jih želi Italija, če Italija ne odneha v vprašanju Egejskih otokov.

Avdijenca.

Išli, 9. avgusta. Cesar je sprejel danes dopoldne ob 11. zunanega ministra Berchtolda v avdienci.

Zvišanje rekrutnega kontingenta.

Dunaj, 9. avgusta. »Militärische Rundschau« piše glede zvišanja kontingenta pri konjenici, da hočejo pomnožiti pionirske oddelke, brzojavne patrulje, oddelke s strojnimi puškami i. dr. zlasti ob obeh mejnih deželah. Odvzame naj se konjenici izvežbanje konj in izroči nadomestnim eskadrom, katerim naj se zviša stanje za 25. mož in 60 do 70 konj.

Komisija na Češkem.

Liberce, 9. avgusta. Predvčerajšnjem se je vršilo tu zborovanje hišnih posestnikov, ki je protestiralo proti zvišanju deželnih doličlad za 10% ter sklenilo doseči odločbo upravnega sodišča ali državnega sodišča. Zborovanje je izjavljalo, da hišni posestniki ne morejo več iz svojega nositi tega novega bremena in da je morajo prevzeti na najemnike.

Dva češka politika.

Praga, 9. avgusta. Baje hoče odložiti bivši minister dr. Pacak zaradi starosti svoj državnozbornski mandat. Mladobeli računajo, da bo minister za javna dela dr. Trnka kandidiral za kutnogorski mandat.

Nov pristan za donavske monitorje.

Budimpešta, 9. avgusta. Donavski monitorji, ki so jih morali dosedaj vsako zimo razorožiti in spraviti v Budimpešto, dobe na spodnji Donavi nov zimski pristan, najbrže med Novim Sadom in Petrovaradinom.

Hrvaško.

Zagreb, 9. avgusta. Baron Skerlec je sprejel včeraj dopoldne več odposlanstev ter konferiral celi popoldan s bivšim banom baronom Rauchom. Danes bo konferiral s Supilom.

Budimpešta, 9. avgusta. Cesarjevo lastnoročno pismo imenuje bivšega sekcijkega šefa Karla Unkelhauserja za državnega tajnika v hrvaškem ministruvstvu ter mu podeljuje ob enem komanderski križ Leopoldovega reda.

Reaktivacija srbskih društev v Bosni in Hercegovini.

Sarajevo, 9. avgusta. Vsled intervencije predsednika sabora Sole in poslanca Stokanovića in Srbskiča je dovolila vlada reaktivacijo svoj čas razpuščenih srbskih društev na podlagi starih statutih ter jim dovolila tudi zopet narodne srbske zastave.

Kolera.

Dunaj, 9. avgusta. V Kotoru je 5. t. m. umrla zasebnica Ana Martiničeva za kolero. Odredili so vse potrebno, da se bolezen ne razširi.

Francoska zbornica.

Pariz, 9. avgusta. Včeraj je bila sesija francoske zbornice zaključena.

Revolucija v Mehiki.

London, 9. avgusta. Mehikanski revolucionarni predsednik Huerta je izjavil, da se bo protivil vsakemu vmešavanju Zedinjenih držav če treba z orožjem. Po poročilih iz Washingtona vlada v Zedinjenih državah veliko razburjenje in se zatrjuje, da bi vsaka žalitev odposlanca Zedinjenih držav Lindsa, ki je na poti v Mehiko, imela za posledico vojno.

Narodna obramba.

Žensko Ciril-Metodovo podružnico v Hrastniku moramo radi njene marljivosti in radi njenega uspešnega delovanja pohvaliti s posebnim priznanjem. Svoj čas se je ustanovila Ciril-Metodova podružnica na Zidanem mostu, iz te sta se razvili podružnici v Trbovljah, pozneje so nastale podružnice v Radečah in Dolu in dve podružnici v Hrastniku. Ženska podružnica v Hrastniku šteje 94 letnih in 21 podpornih članov in se nadeja, da se to število še pomnoži. To so lepi uspehi zavednih naših Slovencek!

Ciril - Metodove podružnice in sploh vse zavedne Slovence opozarjamo, da ob raznih veseljih in narodnih prireditvah ne pozabijo razpečavati družbno blago, posebno narodni kolek in razglednice. Pisarna zelo pogreša teh naročil, družbina blagajna pa dohodkov.

Društvena naznanila.

»Sokol II.« naznanja svojemu članstvu, da se udeležijo Zveznega zletanja v Novo mesto korporativno. V ta namen se zbira jutri, v nedeljo, 10. avgusta ob 6. uri zjutraj na Cozovi cesti pred šolo. Odhod na južni kolodvor ob 1/7. uri. Na zdar!

Slovenske strokovne organizacije ponovno opozarjamo, da nemudoma prijavijo delegate za kongres narodnih strokovnih organizacij. Vse organizacije skrbite za to, da niti ena ne izostane in ni zastopana na tem kongresu. Tudi glede prenočišč, katere se preskrbe po možnosti brezplačno, je želeli od strani organizacij in društev takojšnje prijave. Natančen program kongresa je priložen v vseh slovenskih listih in razposlan tudi na posamezna društva. Izkaznice za kongres se dobijo še na dan kongresa v Ljubljani.

Spreved po mestu se vrši v nedeljo 17. avgusta po sprejemu tržakih gostov, ki pridejo s posebnim vlakom v Ljubljano. Spreved je določen po sledečih ulicah: Z južnega kolodvora, po Dunajski cesti, Prešernovi in Stritarjevi ulici, Mestni trg, Vodnikov trg in v Mestni dom, kjer se vrši javen velik manifestacijski shod. Sprevedu se pridružijo tudi udeleženci iz Štajerske in Koroške.

Velik manifestacijski shod, kateri se vrši v nedeljo 17. avgusta ob pol 11. uri dopoldne v Mestnem domu v Ljubljani, bo važen za vsakogar, posebno pa želimo da se shoda udeležijo vse slovensko delavstvo. Dolej so vsi stanovni premalo pojmovali pomen strokovnih organizacij, posebno delavstvo se še vse premalo zanima za važna njemu koristna socialna vprašanja. Nujno potrebni so tudi vsi drugi uslužbeni kot uradništvo, trgovski nastavljenici, slugi itd. pojasnil v raznih stanovskih vprašanjih. Vsem tem je namenjen kongres narodne organizacije in tudi shod v Mestnem domu. Zato Slovenci v nedeljo vsi shod.

»Sokol« v Štepanji vasi napravi dne 7. septembra t. l. pešizlet iz Štepanje vasi skozi Hruščo, Dobrunje in čez Jance v Litijo. Odhod točno ob 6. uri zjutraj iz telovadnice v Štepanji vasi. Prosimo bratska društva in prijatelje Sokolstva, da se polnoštevilno tega izleta udeležijo.

Belokranjski »Sokol« v Metliki je priredil s podružnico C. M. družbe v Metliki dne 3. avgusta ljudsko veselico z javno telovadbo, katere so se udeležila društva iz Črnomlja, Gradca in Semiča. Nastopilo je pri prostih vajah 25 telovadcev in na orodju 4 vrste. Telovadba je izpadla dobro, kakor tudi ljudska veselica, katere se je udeležilo veliko število občinstva. K dobremu uspehu veselice so prispele največ naše narodne dame, ki so pod vodstvom Katinke Guštinove, z veliko požrtvovalnostjo vodile vse priprave, za kar jim bodi izrečena iskrena zahvala, kakor tudi vsem ostalim, ki so na kak način pripomogli k dobremu uspehu. Na zdar!

Gospodarstvo.

Uspehi avstrijske diplomacije na francoskem trgu.

Francija ima jako visoko carino za uvoz iz evropskih industrijskih držav. S tem hoče varovati svojo industrijo. Pred vsem ima pa ta carinska politika tudi politično ozadje, da se namreč emancipira gospodarskega vpliva neljubih ji tujih držav, predvsem držav trozveze, in da jih s tem neposredno gospodarsko slabi. Toda razen visokih carinskih postavk se francoska vlada poslužuje še drugih sredstev, da onemogoči uvoz blaga neljubih tujih držav. Pred kratkim je uvedla novi red glede določevanja tare. S tem hoče vla-

da indirektno zvišati obstoječe carinske postavke, in sicer za 50 odstotkov. Gotovi avstrijski krogi sicer pravijo, da se je Avstro-Ogrski posrečilo doseči vsaj to, da so se nekoliko olajšala najostrejša določila. Toda ta uspeh je le bolj navidezen. Prve težkoče glede uvoza so se pojavile že v francoskem carinskem zakonu iz l. 1892. § 15. tega zakona namreč določa, da se ne smejo uvažati, prevažati in prodajati vsi oni inozemski produkti, naj si bodo naravni ali fabricirani, ki imajo na blagovnem, na embalaži, zabojih, vrečah ali etiketah fabriško ali trgovinsko znamko, ime, označbo ali sploh kak migljaj, iz katerega bi se dalo sklepati, da se je blago izdelalo na Francoskem ali da je francoskega izvora. Ta določba je bila kar največji udarec za inozemske fabrikante, ki so hoteli pod francosko krinko prodajati predvsem nemško blago. Kajti dočim v drugih deželah konsument čestokrat pretežira inozemsko blago, je francoski konsument povsem drugega mnenja. Francoz ljubi svojo domovino čez vse, zatorej smatra tudi domače izdelke za najboljše, dočim mu tuji niso enakovredni. Posebno kar se tiče modnih predmetov, je Francoz ponosen na svoj okus, na svojo francosko modo, ki daleč nadkriljuje vse druge. In tako je samoobsebi razumljivo, da Francoz ne kupuje blaga, ki ni francosko označeno, adjutirano in etiketirano. Avstro - Ogrska in Nemčija sta se svoj čas ostro pritoževale proti § 15. carinskega zakona, toda določba je ostala v veljavi. In kako francoske carinske oblasti izvajajo to določbo, je razvidno iz naslednjih primerov. Blago, ki ima označbo »Souvenir«, »Nouveauté«, »Haute Nouveauté« in drugo, se ne sme uvažati. Najbolj udarjena je vsled tega jablonska industrija. Strojice se seveda ne more interpretirati ta določba, toda kdor pozna napetje, ki vlada med trozvezo in trojnim sporazumom, bo razumel to postopanje francoske vlade. Škoda je le ta, da pri tem popolnoma po nedolžnem trpi izvoz slovenske industrije. In če vpoštevamo še dejstvo, da francoska vlada natančno kontrolira, kam se izvažajo oziroma v katerih državah se investirajo francoske kapitalije, tedaj vidimo, kakšne uspehe je dosegla naša diplomacija na francoskem trgu, katerega zakladi so takorekoč skladišče za razne izvenfrancoske potrebne države. Francija ima vsako leto velike preostanke kapitala, ki dosegajo leto celo tri milijarde frankov. Toda ti preostanki ne morejo iti na naša avstrijska denarna tržišča, ker se temu upira zavednost Francozov, ki smatrajo trozvezo za svojo konkurentinjo na političnem in gospodarskem polju. Ker pa se francoskemu kapitalu odpira novo polje na Balkanu, kjer bodo potrebovali mnogo finančnih sredstev, da vstopijo te pomlajene in povečane države v konkurenčni boj s svojimi sosedi, tedaj je evidentno, da bo francoski kapital porajal v teh državah dobre sadove. In če se tolažijo nemški listi s tem, da bo Francija v kratkem sama iskala kredita, tedaj se ti listi zelo motijo, če mislijo, da bo Francija iskala kapitala na našem trgu. — In tako smo dospeli do jako žalostnega gospodarskega rezultata. Balkanski trg nam je odvzet — francoski trg zaprt.

— C. kr. priv. splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer. Stanje denarnih vlog 31. julija 1913 70,963.302 K.

Darila.

Upravništvu naših listov so poslali:

Za »Ciril - Metodovo družbo«: Katina Guštin iz Metlike 8 K 46 v, nabral »lajnar« na Pungertu; dr. Fr. Rosina, odvetnik v Mariboru 15 K, v spomin prijatelju dr. Jos. Kušarju in D. Repe na Bledu 1 K 20 v, kot izkupiček že plačanega koledarja (plačal dr. med. D. Spirta iz Ujvideka bivač na Bledu). Skupaj 24 K 66 v.

Za »Domovino«: Gdč. Barbi Podvasnik, Unterrach na Zgornjem Avstrijskem 2 K.

Za »Srbske ranjence«: Fran Dekleva na N. V. ladji »Aspern« v Ercagnovi 5 K; Neimenovani v Ljubljani 20 K in športno omizje pri »Roži« v Ljubljani 10 K. Skupaj 35 K.

Za »Narodni sklad«: G. M. iz Novega mesta 3 K.

Zivel nabiralci in darovalci!

Povodom smrti odvetnika dr. Kušarja darovali so rodoljubi iz mesta Kranja kranjski podružnici S. P. D. 300 K, kateri se je naložil kot dr. Kušarja fond za prizidek Prešernovi koči.

Telovadno društvo »Ljublanski Sokol«

Danes, v soboto 9. t. m. ob 9. uri zvečer v telovadnici v Narodnem domu sestanelek vsega članstva, ki se udeležijo izleta v Novo mesto (telovadci, telovadke in člani v kroju). — Po sestanku redovne vaje za člane ki nastopijo v kroju. **Natčelnik.**

Zahvala.

Dnevi slavlja so minili in podpisano društvo izpolnjuje prijetno dolžnost, da se zahvaljuje vsem onim neštetim udeležencem, ki so s svojim posemom pokazali, da cenijo 25 letno društveno delo in priznavajo pot, katero si je začrtalo društvo kot edino pravo v dosegu plemenitih humanitarnih ciljev.

Bodi izražena posebna zahvala slavni »Gasilni zvezi« in vsem gasilnim društvom, ki so se v tako veliki meri odzvali povabilu. Nadalje se deželnemu poslancu Josipu Turku, slavnemu občinskemu svetu spodnjeišišskemu z gosp. županom načelu, slavnemu pevskemu in tamburaškemu zboru »Čitalnice« slavni »Domžalski godbi«, pevcem in pevkom za lepo cerkveno petje, posestnikom ki so okrasili hiše z zastavami, darovalcem in darovalkam krasnih dobrot, cvet in mlajev, gospem in gospodičam za spletanje vencev, prodajo srečk, cvet in za delo v paviljonih in sploh vsem, ki so pripomogli, da se je izvršila slavnost tako veličastno.

Odkrito naklonenost in simpatije, katere ste vsi navedeni izkazali podpisnemu društvu ob priliki 25 letnice, dne 3. avgusta ostanjejo kot bodrilno za nadaljnje delo v novem petindvajsetletju!

Na pomoč!

Prostovoljno gasilno društvo v Spodnji Šiški.

Današnji list obsega 16 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: **Valentin Kopitar.**

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Za prebivalce mest, uradnike itd. Proti težkočam prebivanja in vsem nasledkom mnogega sedenja in napornega duševnega dela je uprav neobhodno potrebno domače zdravilo pristni »Moli-ov Sedlitz prašek«, ker vpliva na prebavljanje trajno in uravnavalo ter ima olajševalen in topilen učinek. Skalljica velja 2 K. Po poštnem povzeli razpošljajo to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJU, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati Moli-ov prašek, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 3 33

prijatelj moj,
bre na vsake pot zmenoj!
Ker se večkrat z njim krepčam,
Vedno zdrav želodč imam!

Najboljše krepčilo želodca!

Sladki in grenki.

Pazite na pristnost!

Posebno na kolodvorih!

Postavno varovano.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 9. avgusta 1913.

Termin.

Pšenica za oktober 1913.	za 50 kg	11-39
Pšenica za april 1914.	za 50 kg	11-91
Rž za oktober 1913.	za 50 kg	8-86
Oves za oktober 1913.	za 50 kg	8-28
Koruzna za avgust 1913.	za 50 kg	8-12
Koruzna za maj 1914.	za 50 kg	7-40

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 300-2 Srednji zračni tlak 736 mm

avgst	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
8.	2. pop.	733-4	19-9	sr. jvzh.	oblačno
9.	9. zv.	734-7	14-0	brezvetr.	jasno
9.	7. zj.	735-0	9-9	*	megla

Srednja včerajšnja temperatura 15-3°, norm. 19-4° Padavina v 24 urah 0-0 mm.

Mlad trgovski pomočnik

dobra moč,

želi takoj ali pozneje v trgovino z mehanim blagom.

Prijazne ponudbe pod »1000« na upravnishv »Slov. Naroda«. 2816

Mesto vsakega drugega obvestila.

Medvika in Josip Pehani, ravnatelj Vzajemne zavarovalnice, naznanja v svojem in v imenu svojih otrok vsem prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš iskreno ljubljani sin in brat, gospod

BRUNO PEHANI

včeraj zjutraj po dolgi in mučni bolezni v 14. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspa.

Pogreb predraga rajnika bo v ponedeljek, dne 11. avgusta 1913 ob pol 6. uri popoldne iz mrtvašnice pri sv. Krištofu na pokopališču k sv. Križu. Sv. maše zadušnice se bodo služile v raznih cerkvah.

Nepozabnega rajnika priporočamo vsem prijateljem in znancem v blag spomin in molitev.

Ljubljana, dne 9. avgusta 1913.

I. slov. pogrebni zavod Jos. Turk.

Zahvala.

Povodom prebriske izgube našega ljubljenege očeta, oziroma soproga, gospoda

Josipa Sedlak nadučitelja na Jesenicah

izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, posebno še gospodu okrajnemu šol. nadzorniku Simonu, učitelstvu, prečastiti duhovščini, za udeležbo pri pogrebu, predvsem pa gg. pevcom za lepe žalostinke, najsrčnejšo zahvalo. Istotako iskrena zahvala vsem drugim za izraze sožalja.

V Ljubljani, dne 8. avgusta 1913.

Rođbina Sedlak.

Dobro ohranjen 12—15 konjskih sil močan

stroj za pesek

transmisije in predoji nastavki, odbijalne plošče, krožna žaga, jermenje itd. se zaradi opustitve podjetja cenil primerno

prodaje.

Vpraša se pri tvrdki Ant. Krisper, Ljubljana, Mestni trg. 2811

Ena ali dve

meblovani sobi

solnčnizračni,

se oddata takoj v vili Vladimir v Zarnikovi ulici poleg II. drž. gimnazije. — Poizve se istotam.

Brzojavka. Ljubljana.

Kdor hoče prav poceni

dobro kapljico vina

naj obišče staroznano

gostilno „pri Jurčku“

na Rimski cesti 11

kjer se dobivajo pristna vina po sledečih cenah: rdeči Istrijanec 1/2 l 32 vin; rdeči Furlanec 1/2 l 36 vin; beli Furlanec 1/2 l 40 vin; beli Burgundec 1/2 l 44 vin; fini Ferrano 1/2 l 44 vin. — Te cene za čez ulico.

Za mnogobrojni obisk se priporoča

2818 **gostilničar.**

Potnikom

ki obiskujejo galanteriste, trgovce z modnim blagom in krojaškimi potrebščinami, krojačice in krojače, dam proti proviziji manjšo kolekcijo blaga, ki se lahko prodaja. Ponudbe pod »Zavedeny« na inseratno pisarno F. Mäzel, Praga, Ferdinandova cesta šte. 4, Češko. 2807

V Beethovnovi ulici št. 15 se odda lepo majhno 2821

stanovanje.

Trije mladi Slovenci vojne mornarice žele

korespondence

z enakimi gospicami. — Dopise pod: „83“, „104“, „210“ S. M. S. „Viribus unitis“ Pola I. 2814

Iščem kraja

na Kranjskem ali Štajerskem ki bi bil

brez brivnice

kjer bi mogel en brivec izhajati s svojim zaslužkom. Ponudbe sprejemam do 24. avgusta na naslov: Valentin Simon, brivec, Zagreb, Hacova ul. 2, II. nad.

Pod ugodnimi pogoji je naprodaj

HIŠA

močno zidana s 4 stanovanji pripravna za obrt, 15 korakov od ljubljanske glavne ceste z vrtom, dvoriščem, vodovodom in drvarnico. Natančneje se izve pri

Ivan Petrič, Novo mesto. št. 224.

Stanovanje

obstoječe iz 2 sob, verande, kuhinje in pritlikin, 2820

se odda takoj ali za novemb. termin.

Vpraša se:

Grubarjevo nabrežje št. 18. I. nad.

Lep lokal

z velikim izložbenim oknom, prav ugoden za prodajalno ali obrt,

se s 1. avgustom t. l. odda.

Poizve se v pisarni Filipa Zupančiča, Bleiweisova ces. št. 18. I. nadstr.

Lepo pritlično

stanovanje

obstoječe iz 4 sob z vsemi pripadki

se odda za november 1913 v Knaflovi ulici 5.

Podrobnosti v upravnishv »Nar. tiskarne«.

Krasno stanovanje

v I. nadstr., 2 sobe z balkonom, pred-soba, kopalnica in del vrta se odda za november. — Istotam se odda

nemebl. mesečna soba.

Pot v Rožno dolino šte. 42.

2782

Zahvala.

Za vse obilne dokaze srčnega sočutja, kakor tudi za mnogobrojno spremstvo našega predraga očeta, starega očeta in tasta, gospoda

Matije Križmana

izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in udeležnikom sploh ter za poklonjene vence našo iskreno zahvalo. 2813

Ribnica, dne 9. avgusta 1913.

Žalujoči ostali.

J.C. MAYER

Zaloga vseh vrst sukna,
platna ter manufaktur-
nega blaga.

Manufakturna trgovina
na debelo in drobno.
Ljubljana, Stritarjeva ulica.

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje!

1 kg. sivega, dobrega, puljenega 2 K; boljše 2-40 K; prima polbelega 2-80 K; belega 4 K; belega puhastega 5-10 K; kg vefinega snežnobelega, puljenega, 6-40 K, 8 K; kg puha, sivega 6 K, 7 K, belega, finega 10 K; najfinejši prsni puh 12 K. Naročila od 5 kg naprej franko.

Zgotovljene postelje iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega draga, belega ali rumenega nankinga, pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema zglavnicama, 80 cm dlj, 60 cm šir., polnjena z novim, sivim, prav stanovitnim puhastim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10 K, 18 K, 14 K, 16 K, zglavnice 3 K, 8-50, 4 K. Pernica, 200 cm dolga, 140 cm šir. 13 K, 14 K 70, 17 K 80, 21 K, zglavnica, 90 cm dolga, 70 cm šir. 4 K 50, 5 K 20, 5 K 70, spodnja pernica iz močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm šir. 12 K 80, 14 K 80. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franko. Lahko se franko zamenja za neugajajoče se vrne denar. — Natančni cenovniki gratis in franko. **S Benisch, Dešenice št. 767, Češko.**

Sprejemem trg. pomočnika

mešane stroke. Reflektiram le na prvo moč za samostojno zanesljivo delo, nastop takoj. Plača po dogovoru. **A. Mlekuš, Bovec na Primorskem.** 27e9

Pristen dober brinjevec

se dobi pri 41
L. SEBENIKU v Spod. Šiški.

Strogo solidna najstarejša domača tvrdka.
Juveli, zlatnina, srebrovina ter razne ure.

Popravila in nova dela po najnižji ceni.

Edina zaloga ur z znamko

„TUP“

Ceniki zastoj. Ceniki zastoj.
Lud. Černe,
juvelir, trgovec z urami ter zapri-
seženi sodni cenilec. 234
Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

Krapinske toplice (Hrvaško) zdravijo protin, revmatizem ishias.

Prospekte in pojasnila daje zastoj
ravnateljstvo.

Moderna ročna dela in materijal

M. Drenik

Ljubljana, Kongresni trg 7.

Volna za športne obleke, čepice itd. Zgotovljene, pričete in predtiskane vezenine v največji izbi. Predtiskarija. Vezenje na roko. Tamburiranje. Plisiranje itd. Popolna zaloga telovadnih oblek. — Zunanja naročila :: se izvršujejo točno in vestno. ::

Specijalna modna in športna
trgovina za gospode in dečke

Klobuki
slamniki
čepice
perilo
kravate
vse
potrebščine
za lov
turistiko
telovadbo
i. t. d.

J. KETTE, Ljubljana, Franc Jožeta cesta 3.

Priporočamo specialno

damsko in otroško konfekcijo

zelo solidne tvrdke

M. Kristofič-Bučar
Ljubljana, Stari trg šteč. 9. — Lastna hiša.

Krasne
KOSTUME,
PRASNE PLASCE,
: NOČNE HALJE, :
KRILA.

Fine
BLUZE

Moderne
STEZNIKE,
SPORTNE KAPE,
OTROŠKE ČEPICE,
PERILO.

OTROŠKE oblekice — obleke za **MLADENKE**

Higienično perilo in druge potrebščine za novorojenčke.

➔ Pošilja na izbiro tudi na deželo. ➔

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavnica 3,000.000 kron.

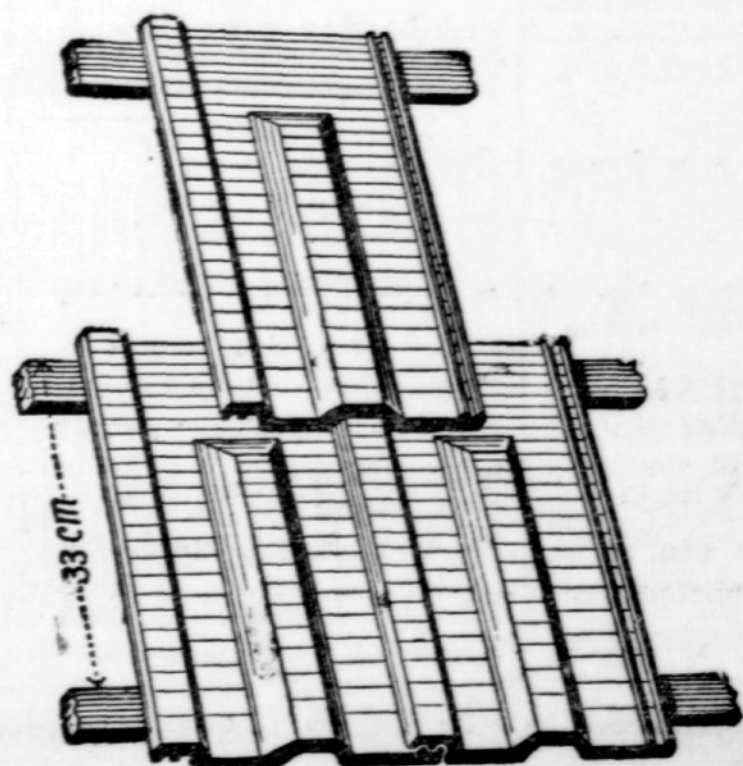
152

Stritarjeva ulica šteč. 2.

Rezervni fondii okroglo 1,000.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun **4 3/4 0** Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje
:: ter jih obrestuje od dne vloge po čistih :: **4 3/4 0** :: :: vseh vrst po dnevnem kurzu. :: ::

P. F. Vidic & Komp., Ljubljana

: tovarna zarezanih strešnikov :
ponudi vsako poljubno množino dvojno zarezani

strešnik-zakrivač

:: s poševno obrezo in priveznim nastavkom. ::

Brez odprtih navzgor! Streha popolnoma varna pred nevihtami!
Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše **kritje streh sedanosti.**

Na željo pošljemo takoj vzorec in popis.
Spretni zastopniki se sprejmejo.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani.

obrestuje hranilne vloge po čistih

Rezervni zaklad nad K 800.000.

4 3/4 0

brez odbitka rentnega davka.

Ustanovljena leta 1881.

Slovanskemu učiteljstvu.

Tovariši! Tovarišice! Bratje! Sestre!

V dneh 6. in 7. septembra 1913. praznuje Zaveza avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev v srcu slovenske zemlje, v naši beli Ljubljani, svojo petindvajsetletnico, ki bodi sijajna manifestacija vsega slovanskega učiteljstva. — Po petindvajsetih letih bojev in naporov za prosope šolstva, za pravice in obrambo stanu, za utrjenje in povzdigo našega ugleda in naše časti se združijo tedaj v Ljubljani vse slovansko učiteljstvo, da povzdigne s svojo mnogobrojno udeležbo

srebrni jubilej naše Zaveze

do najlepšega praznika, ki ga je doslej čakalo napredno slovensko učiteljstvo! — Iz vseh pokrajin, koče deluje slovansko učiteljstvo za kulturno ojačenje, za razvoj duševnih in telesnih sil svojega ljudstva, prihi-te med nas prosvetni borci — naši bratje in naše sestre po krvi in jeziku, naši tovariši in tovarišice po delu in stremeljenju se zedinijo tedaj v središču Slovenije!

Slovanska kulturna vojska

se zbere, da pokaže vsemu svetu svojo moč in veličino! Pred kulturno slovensko javnostjo hočemo govoriti, pred njo položiti račun o dosežanih svojih delu, pred njo razviti načrte o bodočem delovanju, zakaj ker je naši preteklosti in naši bodočnosti podlaga resnica in pravica, sredstvo poštenosti in značaj, a smoter blaginje naroda in domovine — se ne bojimo javnosti, ampak stopamo pred njo s čistimi rokami in plemenitimi nameni. — Da dokaže svojo solidarnost z našo Zavezo, je določilo vodstvo Zveze slovanskega učiteljstva v Avstriji, ki šteje danes 27.000 članov, da se vrši obenem z našim jubilejem v Ljubljani

zbor delegatov Zveze slovanskega učiteljstva v Avstriji.

Za zborovanje te delegacije sta določena dneva 5. in 6. septembra. — Na tem zboru bodo razmotrivali o položaju našega šolstva in stanu najizkušenejši naši slovanski bratje in tovariši, ki jim dušo prešinja ena misel: Sveto služimo sveti domovini! — Ko bo delo obeh upravnih odborov in obeh delegacij dovršeno, tedaj se sestane naš slovanski učiteljski parlament — in to bo

slavnostno zborovanje,

ki se vrši dne 7. septembra v veliki dvorani Narodnega doma. Na to slavnostno zborovanje se zgrnejo vse naše množice, a pridejo k nam tudi naši narodni delavci in veljaki, da bo tistega dne v Ljubljani v znamenju prosvetnega dela in narodnega edinstva pod geslom bratstva, enakosti in svobode

združena reprezentanca kulturnega Slovanstva!

Na večer pred slavnostnim zborovanjem se vrši v veliki dvorani Narodnega doma impozanten jubilejski koncert, ki se zanj marljivo vrše priprave po vsem slovenskem ozemlju in ki bo po kvaliteti in kvantiteti odlična priredba. — Resno delo vseh dni pa zaključijo slavnostni banket, ki se vrši po slavnostnem zborovanju v hotelu Tivoli. Vse posameznosti sporeda se objavijo pravočasno.

Tovariši! Tovarišice! Bratje! Sestre! Pridite vsi, ki ste enih misli, da si bratsko stisnemo roke, da se okrepimo, ojunačimo za nadaljnje delo! Sprejeli Vas bomo z ljubečimi srci! Ne bodi slovanskega kraja in ne slovanskega plemena, ki bi v tedanjih dneh ne imel v Ljubljani svojih zastopnikov!

Z bratskimi tovariškimi pozdravi! Na zdar!

V beli slovanski Ljubljani, dne 1. avgusta 1913.

Častni predsednik:
Dr. Iv. Tavčar l. r., župan ljubljanski.

Luka Jelenc l. r.,
predsednik Zaveze.

Jakov Dimnik l. r.,
predsednik pripr. odbora.

Vilibald Rus l. r.,
tajnik Zaveze.

Fran Luznar l. r.
blagajnik Zaveze.

Slovenski profesorji o slovenskem učnem jeziku.

»Društvo slovenskih profesorjev« v Ljubljani je predložilo svojim članom ti-le dve vprašanji:
»1. Ali naj bo učni jezik na naših srednjih šolah pri vseh predmetih

razen nemščine tudi v višjih razredih slovenski?

II. Ali mislite, da bi bilo to za intelektualni in moralni razvoj naših učencev in za njih bodočnost ugodno ali manj ugodno?»

Na ti dve vprašanji so došli ti-le odgovori:

1. »Slovenec se naj izobrazuje v materinem jeziku; vsakokrat me je sram, kadar pridem v zadrego za kak slovenski izraz, ko imam za isti pojem na razpolago po več nemških.«

2. »Samo na temelju materinega jezika se more duh uspešno in hitro obrazovati.«

3. »Iz pedagogično didaktičnega stališča je materinščina pač edini pravi učni jezik.«

»Razvoj našega srednješolstva pač ne more obstati na stopnji polovičarstva, v zasmeh našim narodnim nasprotnikom.«

4. »Ker je učni uspeh (pri mladini) mogoč edinole v materinščini, zato je prvi postulat zdrave pedagogike — učni jezik v vseh predmetih (razen nemščine) slovenščina.«

»Na stroške manj potrebne latinščine se naj pomnoži število učnih ur za nemščino na — šest in vsi pomisleki glede uspehov v tem predmetu so ničevi, ako bo poučeval ta predmet strokovno dovolj izobražen učitelj.«

5. »Vpeljava slovenskega učnega jezika je za ugodnejši intelektualni in moralni razvoj našega dijaštva neobhodno potrebna in ne bi pri primerni reformi poduka v nemščini slabo vplivala na bodočnost naših dijakov, slabše gotovo ne kot sedanjí utrakvizem.«

6. »Učenci bi se nemščine potem intenzivneje učili, ko bi videli, da si ajeno znanje le pri nemških urah morejo pridobiti. — Popolnost in temeljitost v drugih predmetih bi pa s tem zelo pridobila. — Slovenščina bi se tudi zelo spopolnila.«

(Število nemških ur pomnožiti, toda le za konverzacijske, govore, pripovedovanje vsebine).

7. »Da zaostaja v šoli intelektualni razvoj (učencev) zaradi nedostatnega znanja učnega jezika, se smatra kot tako znano dejstvo, da se ga navaja povsod kot vzrok, zakaj nemške ljudske šole pri Slovencih naravnost ubijajo njihov intelekt. Ravno tam se kaže tudi moralni vpliv takšnih šol na moralno vzgojo kot škodljiv. Mogoče, da je ta vpliv pri starejših učencih manj škodljiv, ugoden pa gotovo ni.«

»Na drugi strani je pa znanje nemškega jezika potrebno. Ako se da doseči v samo nalašč za nemščino določenih urah, je to na vsak način bolje, kakor če se za to porablja drugi predmeti, kar se zgodi vedno na stroške temeljitosti znanja v dotičnem predmetu.«

V materinem jeziku se doseže na lažji način in bolj temeljito znanje vsake stroke. — »Treba je pogledati k drugim narodom, ako se porablja ta metoda — (utrakvistična) — in s kakšnim uspehom. Kolikor je meni znano, se to nahaja samo v izjemnih slučajih, navadno v privatnih zavodih. Nikjer pa ne tako, da se kak narod uči po vseh srednjih šolah na ta način — (kakor Slovenci) — tujega jezika. Znano je, da Poljaki v splošnem obvladajo nemščino na srednjih šolah dobro, a vendar se je ne učijo na ta način — (kakor pri nas). — Stvar filologov je, da doženejo, na kakšen način se dosežejo zadostni uspehi, ne da trpijo zaradi tega drugi predmeti.«

8. »Vsi predmeti naj se poučujejo v slovenščini, ker se nemščine pri drugih predmetih ne pridobi mnogo; zdi se mi, da se v gotovem oziru celo nje čistota kvari pri učencih.«

9. Pri sedanjem utrakvizmu ne zna učenec le premnogokrat ne predmeta ne jezika! Ko bode vseskozi slovenski učni jezik, »se bodo učenci raje učili nemščine, ko se ž njo ne bodo mučili pri posameznih predmetih. Že iz maščevanja za vse te muke se je nočejo pošteno učiti.«

Pri nemškem učnem jeziku se v mnogih slučajih navadi učenec lenobe: površno se nauči, potem ne zna prav povedati, se izgovarja, da bi slovenski znal povedati. »Vedno se pa učitelj ne more o tem prepričati, ker bi po nepotrebnem tratil čas, in da raje učenca zadosten red, samo da bi mu ne delal krivice.«

10. »V kolikor mi je dovoljeno sklepati (o učnem jeziku) iz dobe, v kateri sem bil zaposlen na realki na Dunaju, trdim, da kranjske utrakvistične šole kakor tudi primorske z nemškim učnim jezikom glede znanja učencev ne dosegajo (cet. par.) šol, kjer se vseskozi poučuje v materinščini.«

»Zdi se mi, da se v tvarini ne more z istim korakom naprej.«

(Dalje prihodnjič.)

A. KUNST

Ljubljana

Zidovska ulica šte. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakišna naročila se izvršujejo točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. — Pri zunanjih naročilih naj se blagovoli vzorce poslati. 40

Dobro blago se samo hvali!

G. F. JURÁSEK

lastnik zaloge prvovrstnih glasovirjev, pianin in harmonijev.

zavod za vglasevanje ter popravila glasovirjev in vseh glasbil,

Ljubljana, Poljanska c. 13.

5. 1. avgustom povečam in razširim svojo zalogo ter jo preselim iz 1. nadstr. v prodajalne prostore v isti hiši. Prodajal bom tudi vse glasbene instrumente, ter vse potrebščine. Posojevalnina ter mesečni obroki. Najnižje cene. Ko je instrument izplačan, ne zahtevam obresti. — Išči mo realne tvrde.

Dobro blago se samo hvali!

Josip Stupica

jermenar in sedlar

v Ljubljani, Slomškova ulica št. 6.

Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših

konjskih oprav

krasno opremljene

kočije, druge vozove in najrazličnejšo vprežno opravo

katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge v sedlarsko obrt spadajoče potrebščine, že obrabljene vozove in konjske oprave.

Svoji k svojim! Zastonj

dobi vsak 1 ploščo in 200 igel, ako naenkrat naroči 6 plošč. ::

: Zastonj :

dobi vsakdo 1 album in 200 igel, ako naenkrat naroči 10 plošč.

Gramofoni že od 21 K naprej

Automati že od 80 K naprej

tudi na prav primerne mesečne obroke. Posebno ugodni nakup za gg. gostilničarje.

Vsa popravila gramofonov izvršujem v svoji lastni delavnici točno in solidno. — Glavni zastopnik največjih tvornic, kakor znamke Angel Zonophon, Favorite, Odeon, Junbo idr.

Preprodajalci dobijo popust.

Zahtevajte cenik, pošljem ga zastonj.

Fr. P. Zajec

Ljubljana, Stari trg 9.

Specialna trgovina

finih

ročnih del

TONI JAGER

v Ljubljani,

Zidovska ulica šte. 5.

Originalni

starokranjski vzorci

porabljeni v usnjati aplikaciji na blazinah, torbah in pasovih.

Kot specialiteta samo pri meni.

Kemična tvornica Traiskirchen pri Dunaju, Lieblein & Co.

Cementna malta, beton, apnena malta napravi neprodorne za vodo samo

STEARIT

(obl. varovano.) 2291

Najidealnejše sredstvo za osušenja vseh vrst zadržanje talne vlažnosti.

Nepremočljive fasade z apneno malto.

Zastopstvo in zaloga: F. P. Vidic & Comp., Ljubljana

Lasne kite

najfineje kakovosti po 5, 7, 9 in 12 kron — vse vrste lasne podlage in mrežice — barva za lase in brado „Neril“ po 2 in 4 K — toaletne potrebščine — lasulje, brade in druge potrebščine za maskiranje, vse po zelo zmernih cenah priporoča

Štefan Strmoli

brivec in lasničar

Ljubljana, Pod Trančo št. 1,

(vogal Mestnega in Starega trga).

Izdeluje vsa lasničarska dela solidno in okusno. Kupuje zmešane in rezane ženske lase

Velik koncert

se vrši

jutri, v nedeljo 10. avgusta t. l. na prostornem vrtu pri Travnu na Glincah - Viču.

Začetek ob 4. uri pop. Vstopnina prosta.

za dobra gorka in mrzla jedila ter pristno pijačo bode preskrbljeno. K obilni udeležbi vlijudno vabi J. Traun.

Pri neugodnem vremenu se vrši koncert v salonu. 2124

Pozor! Pozor!

Drože (Presgerm)

Naznanjam vsem odjemalcem za Drože, da sem preselil svojo znano tovarno v lastno hišo na Krakovski nasip št. 26 ter jo uredil na vodno silo s turbino, zato mi je mogoče, postreči brez konkurence po nizkih cenah in z najboljšim blagom. — Opozorjam pa, da moje materične drože so za 50%, boljše od vsakih špiritnih drož. Spiritne so mehke in vsebujejo vodo, zato jih nudi konkurenca po 80 vln.

Pričakujem cenjenih naročil in beležim s spoštovanjem

Makso Zaloker

tovarnar drož

3627

v korist družbi sv. Cirila in Metoda.

Franc Kos Ljubljana, Sočna ulica.

Podpirajte domačo industrijo! Stare nogavice se ceno podpletnjejo!

Specialna mehanična pletilna industrija in trgovina za površne in spodnje jopice, moderčke, telovnike, nogavice, ro-kavice, posebne obleke zoper trganje, pletilni material za stroje itd. na drobno in na debelo.

Sivalni stroji od 70 kron naprej.

Pletilni stroj patent »Wiedermann« je edina in najuglednejša prilika za dober zaslužek, pouk brezplačen, trajno delo sigurno Ker delam brez agentov, so cene veliko nižje.

3

Židovska ulica

3

Zidovska ulica

Prodaja radi pozne sezije

po znatno znižani ceni

:: slamnike vseh vrst za dame in deklice. ::

Modni salon STUCHLY-MASCHKE.

Žalni klobuki vedno v zalogi.

Žalni klobuki vedno v zalogi.

Zidovska ulica

3

Židovska ulica

3

Kolesarji, zahtevajte

v lastnem interesu nemudoma brezplačno in pošt-nine prosto prvi slovenski pravkar izšli

bogato ilustrovani cenik 1913

za kolesa in posamezne dele.

Poglejte ga pazljivo ali pa se osebno prepričajte v naših trgovinah in uvideli boste, da vodimo prvovrstno blago po najnižjih, brezkonkurenčnih cenah.

Karel Camernik & Ko., Ljubljana, Dunajska cesta 9-12.

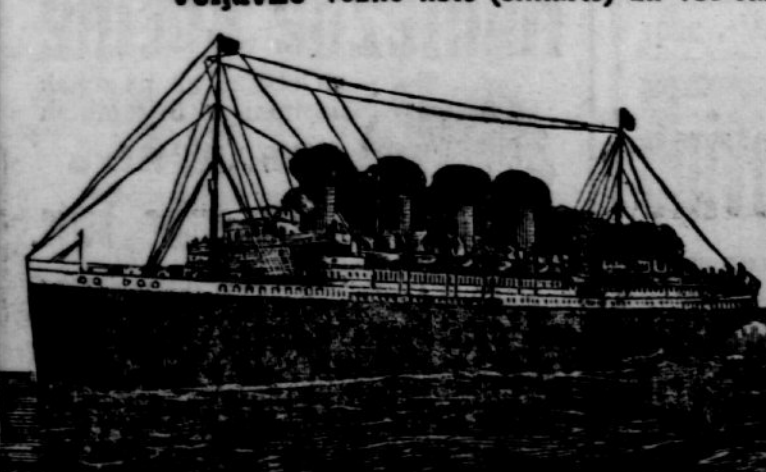
specialna trgovina s kolesi, motorji, avtomobili in posameznimi deli, mehanična delavnica in garaža.

Samo 5 dni! z brzoparniki francoske družbe.

Najkrajša vožnja iz

Havre v Nev York.

Veljavne vozne liste (šifkarte) za vse razrede dobi edino pri 3439

Ed. Šmarda

oblastveno potrjena po-tovalna pisarna

v Ljubljani, Dunajska cesta 18

v hiši Kmetke posojilnice,

nasproti gostilni pri „Figovcu“.

Vozne listke iz Amerike

v stare domovino po naj-nizji ceni. Izdaja vozne

listke po vseh železnih

za prirozanje zabavnih in

romarskih vlakov. Vsa po-jasnila tatotam brezplačno

Fotografski aparati

inrabljena ozadja se ceno prodajo
v Beethovi ulici št. 6. pri fot.
Laudau. Poizve se pri hišnici.
2797

Učenec

želi mesta v katerikoli fotografski obrti
na deželi ali v mestu. Naslov pove
upravnistvo »Slovenskega Naroda«.

Redka prilika! Redka prilika!
Dobro ohranjen kratek 2815

glasovir

se ceno prodaja na Radeckega cesti 2/1.

Hiša št. 179 v Opatiji

z zvržen pripadajočo parcelo je
napredaj. 2778

Več pove Ivan Belič, Ljubljana, Du-
najska cesta št. 8.

Zoplice cesarja Franca Jožefa

kopališče Laški trg
postajališče brzdovlakov, natoplejši virec
Stajarske, enakega učinka kakor Gasteln s
stalnim dotokom, torej zvišana radioaktiv-
nost, veliki zdravilni uspehi, gozdovita po-
krajina, tudi ravna izprehajališča. Ob veliki
seziji vsak dan vojaški koncert, civilne cene,
prospekti gratis. 2783

Remington pisalni stroji

dokler jih je kaj v zalogi se po 200 K prodajajo.
The Oliver Trading Office
Ljubljana, Miklošičeva cesta 16.
2758

Prodajam popolnoma nov

pisalnostroj

za K 170. Poizve se pri gosp.
Josipu Omeru, Ljubljana, Dunaj-
ska cesta št. 6. I. nadstropje.
Za odgovor najse priloži znamka.

Lepo zračno stanovanje

obstoječe iz 2 sob, kuhinjo in s pri-
tiklinami na prav mirnem kraju
se odda s 1. septembrom.
Kje, pove upravnistvo »Slov. Naroda«.
2798

Izurjen

stenograf - strojepisec

ali stenografinja 2799
se sprejme takojali pozneje.
Dr. Kolšek, Laški trg.

Na obroke zlata verižica

60 gramov težka, K 140—, me-
sečno 4 K. Prve vrste srebrna
ura s 3 srebrnimi pokrovi 14 K.
Pošilja se na vse strani. Kdor
bi rad ceno kupil uro in veri-
žico, naj piše takoj. R. Lechner,
Bielefeld (Lundenburg) 209
trgovina z zlatom.

Sukna

in modno blago za gos-
pode in gospe dobre za-
sebniki najboljše iz prvo-
vrstne izvozne hiše
Prokop Skorkovský & Sin

Humpolec, Češko.

Velika izbira. Vzorci na zahtevo franko.
Na željo damo napraviti moške obleke tukaj.

Kupi se lep in dobro ohranjen

pudel

dolžine 4 metrov, kateri je stal v ma-
nufakturni ali galanterijski trgovini.
Ponudbe na upravnistvo »Slovenskega
Naroda« pod šifro „Pudel“. 2801

Malo gostilno ali trgovino

mešane stroke bi rad prevzel
na račun ali v najem priletni samec,
kavčije zmožen ter tega posla vajen.
Ponudbe sprejme Jernej Knoll
v Pass Luog, pošta Golling pri
Solnogradu. 2715

Absolvent trgovske šole

išče primerne službe.
Ponudbe pod „Št. 11/2704.“ na
upr. »Slovenskega Naroda«. 2764

VILA

z vrhom ob državni cesti, v bližini
Ljubljane in železnice se prodaja. Pri-
pravno za letoviščarje.

Naslov pove upravnistvo »Slov.
Naroda«. 2701

Ali ste oženjeni?

Potem zahtevajte nove
vzorke 3 za 1 K, 6 za
1 K 80 h, 12 za K, 3-4z
ilustrovan cenovnik i,
zdravniški nasveti
gratis in franko (zaprtr
30 h) — I. Singe.
hišnična manu-
faktura, Dunaj I.
Wiesingerstr. 8 F

Pozor! Pozor!
Vsi predselitve oddajam svojo dobro idejo

trgovino z meš. blagom

Treba je le nekaj tisoč kron drugo pa na
obroke. Ker je bodočnost zasigurana, iščem
samo resne in poštene kompetente. Trgovina
se nahaja v bližini mesta Ljubljane in sicer
na eni najbolj obljubljenih cest. Ponudbe naj
se pošiljajo na upravnistvo »Slov. Naroda«,
pod „Srečna bodočnost št. 3000/2884“.

Prodaja se poceni

1 pudelj, dolg 4 m in 1 štelaža z ši-
pami, dolga 4 1/2 m, visoka 2 1/2 m za
spravo manufakturnega blaga ali tobaka,
če je tega zaloga v zvezi z špecerijskim
blagom itd. Oboje je skoraj še novo.
Več se izve pri

Franu Zadnek, Senožeta št. 175.

Ledenice
z izborni hladil-
nico, močno cin-
kasto pločevino,
vložene s stekle-
nimi ali mramor-
natimi deskami,
nadaje
hladilnice za
gostilne, mesar-
je in mlekar-
ne dvor. dobavitelj v Plzinu.

Pohištvo železno in od medi

Najmodernejše postelje od medi, toalete,
umivalniki po tvorniških cenah.
Modroci iz jeklene žice od K 10— naprej
Pristne postelje od medi » 70— »
Napol medene postelje » 34— »
Otroške postelje » 14— »
Medene karnise » 3-50 »
Umivalnik » 5— »
Razložljive žel. postelje » 14— »
Specialist za opremo hotelov, vil, sanatorijev.
Ob sklicevanju na ta list 5% popusta.
Na debelo. Cenovnik zastoj. Na drobno.
H. Hoffmann, Dunaj VI., Webgasse 29, telefon št. 10046.

Koncipijent

s substitucijsko pravico in 2755

stenograf - strojepisec

se sprejmeta v odvetn. pisarni.
Ponudbe z vsemi potrebnimi podatki na
„Društvo slov. odv. in not. uradnikov“ v Celju.

Prodaja se nova

HIŠA

v Zatični na Dolenjskem

10 minut od cerkve, 20 minut od ko-
lodvora. Krasna lega, v zdravem zraku
in z lepim razgledom, 6 opremljenih sob,
kuhinja in 12. metrov dolg mostovž,
3 obokane kleti, strelovod, vodnjak.
Sadni vrt in vinograd s 3000 koprškimi
trtami in mnogo zemljišča. Pojanila daje
Ludovik Ribobelli št. 34. Zatična.

Nadležne kocine

na obrazu ali na rokah
odstrani v 5 minutah

Dr. A. Riza
odstranjevalec kocin.

Zaj. neškodljivo, gotov
uspeh. Pušica za 4 K
zadostuje. Razpošiljanje strogo diskretno.
Kos. dr. A. Riza, laboratorij, Dunaj IX., Burgasse 17/E.
Zaloga v Ljubljani: Leksarna „pri zlatem
jelenu“, drogeriji A. Kanc in „Adrija“.

Štampilije
vseh vrst za urade,
društva, trgovce itd.
Anton Černe,
graver in izdelovatelj
kavčkovih štampilij
Ljubljana, Šolencburgova ulica 1.
Ceniki franko. Ceniki franko.

Blaž Jesenko
Ljubljana, Stari trg 11
priporoča
klobuke, slamnike
cilindre, čepice itd.
najnovejše fasone
po najnižji ceni.
Ilustrovani ceniki zastoj in poštne prosto.

Popravila in preoblike
: točno in ceno. :
: točno in ceno. :
Najcenejše
dežnike
in solnčnike
domačega izdelka priporoča
tvornica dežnikov in solnčnikov
Jos. Vidmar
Ljubljana
Pred Skofijo 19 — Prešernova ulica 4.

Jeodor Korn

(poprej Henrik Korn)

pokrivalce streh in klepar, vpeljalce
strelovodov, ter instalater vodovodov

Ljubljana, Poljanska cesta št. 8.

Priporoča se sl. občinstvu za izvrše-
vanje vsakršnih kleparskih del ter po-
krivanje z angleškimi, francoskimi in
tuzemskim škrljem z

asbest-cementnim škrljem (Eternit) patent Hetschek
z izbočno in ploščnato opako, lesno-
cementno in strešno opako.

Vsa stavbinska in galanterijska kle-
parska dela v priznani solidni izvršitvi.
Hiša in kuhinjska oprava. Posteljena posoda.

Poprave točno in ceno.

Proračuni brezplačno in pošt. prosto.

Najboljši in najcenejši nakup!

Fr. P. Zajec

Ljubljana, Stari trg 9.

Predno se obrnete drugam, oglejte si
mojo bogato zalogo pravih, najfinjših
švicarskih ur iz
zlata in srebra, ure
za dame z diamanti
in briljanti, zapest-
nice, uhane, vratne
veržice, poročne
in druge prstane,
krasne nastavke iz
kisa srebra, na-
mizna orodja itd.

Zahtevajte cenik,
pošljem ga zastoj!

Vsa popravila izvršujem v svoji lastni
delavnici točno in solidno.

Pri vsakih vprašanjih se prosim za odgovor

2762

Prva slovenska izdelovalnica mo-
stnih, živinskih in drugih tehnič-
nih za trgovino in obrt, stavbeno in
umetno ključavničarstvo

IV. Rebek
Celje, Poljska ul. št. 14, priporoča
svoje tehnične. Ceniki na razpola-
go brezplačno in franko.

G. Flux

Gospodica ulica 4, I. nadstropje, levo. 2786

Uradno dovoljena, že 20 let obsto-
joča najstarejša ljubljanska
posredovalnica stanovanj in služeb

je v udobnost cenj. občinstva zopet v
središču mesta.

Priporoča in namešča le boljše
službe iskajoče vsake vrste

kakor

privatne trgovske in gostilniške osebe
izbira različnih služeb, slasti za ženske
večine in kuhinjske hitre potrebne
nagotavljen.

Vsa popravila izvršujem v svoji lastni
delavnici točno in solidno.

2762

2762

! 500 kron !

Vam plačam, ako moj uničevalec korenin
balsam Rila Vaših kurjih oči, bradavic,
otičancev ne odstrani v 3 dneh brez bolečin.
Cena lončka z garancijskim pismom 1 K.
Komeny, Kočice 1, Postfach 12/84 Ogrsko

Dve krasni stanovanji

(parter in I. nadstropje)

obstoječa iz 3 sob in vseh pritliklin,
se takoj oddaja za novembrov termin.

Poizve se: 2752
Prisojna ulica 1, pri upravitelju.

Trgovska oprava

(za špecerijsko trgovino) skoro popol-
noma nova (ker le kratek čas rabljena)

se takoj prodaja.

Več se izve pri tvrdki 2439
A. Krisper, Ljubljana, Mestni trg.

Službe

išče mož srednje starosti, inteligenten,
trezen, delaven, oženjen brez otrok.
Zaradi smrti v družini opustim svojo
večletno obrt in želim službe kot sluga
v kaki pisarni ali paznik pri kaki to-
varni ali v kaki trgovini, ali hišnik ali
kaj primerne. Ponudbe na upravn.
„Slov. Naroda“ do 15. avgusta pod
„št. 9999“. 2628

Najintimnejše od intimnega
od Philantropina. Cena 1 K, po pov-
zetju 60 vin. več.

Ženska ali moški, vsakdo mora
poznati vsebino tega neprecenljivega
dela, ker vsebuje tvari, o kateri se
vsakdo rad pouči.

Pišite takoj na 2535
Elizo Schröder-Bock, Dunaj I.,
Tuchlauben 21. Abt. 3.

Učenec

ca. 14 let star, popolnoma zdrav, kre-
pak deček iz poštene rodbine, s pri-
merno izobrazbo, 2747

se sprejme v trgovino z mešanim blagom

A. Pogačnika v Cerknici.

Učna doba 4 leta, obleko in vso oskrbo
dobi v hiši.

Napredaj je izvrstno ohranjen

harmonij

s premakljivo klaviaturo in basovim
podaljšalom — kakor nov — za nizko
ceno. Eventualno se zamenja z dobro
ohranjenim 2793

pianino.

Pojasnita daje upravnistvo »Slov. Naroda«.

2762

Prva slovenska izdelovalnica mo-
stnih, živinskih in drugih tehnič-
nih za trgovino in obrt, stavbeno in
umetno ključavničarstvo

IV. Rebek
Celje, Poljska ul. št. 14, priporoča
svoje tehnične. Ceniki na razpola-
go brezplačno in franko.

2762

Prva slovenska izdelovalnica mo-
stnih, živinskih in drugih tehnič-
nih za trgovino in obrt, stavbeno in
umetno ključavničarstvo

IV. Rebek
Celje, Poljska ul. št. 14, priporoča
svoje tehnične. Ceniki na razpola-
go brezplačno in franko.

2762

Prva slovenska izdelovalnica mo-
stnih, živinskih in drugih tehnič-
nih za trgovino in obrt, stavbeno in
umetno ključavničarstvo

IV. Rebek
Celje, Poljska ul. št. 14, priporoča
svoje tehnične. Ceniki na razpola-
go brezplačno in franko.

2762

Prva slovenska izdelovalnica mo-
stnih, živinskih in drugih tehnič-
nih za trgovino in obrt, stavbeno in
umetno ključavničarstvo

IV. Rebek
Celje, Poljska ul. št. 14, priporoča
svoje tehnične. Ceniki na razpola-
go brezplačno in franko.

2762

Prva slovenska izdelovalnica mo-
stnih, živinskih in drugih tehnič-
nih za trgovino in obrt, stavbeno in
umetno ključavničarstvo

IV. Rebek
Celje, Poljska ul. št. 14, priporoča
svoje tehnične. Ceniki na razpola-
go brezplačno in franko.

2762

Prva slovenska izdelovalnica mo-
stnih, živinskih in drugih tehnič-
nih za trgovino in obrt, stavbeno in
umetno ključavničarstvo

IV. Rebek
Celje, Poljska ul. št. 14, priporoča
svoje tehnične. Ceniki na razpola-
go brezplačno in franko.

Stalni 2549

krajevni agenti
zmožni nemščine se sprejmejo ali pa na-
stavijo s stalno plačo za prodajanje do-
voljenih srečk v Avstro-Ogrski. Ponudbe pod
„MERKUR“, Brno, Neugasse Nr. 20.

Dekle iz boljše hiše želi službe kot

natakarica

v kaki boljši gostilni — tudi na deželi. —
Prijazne ponudbe se prosijo pod 2809

„A. 200“ Škofja Loka.

Svarilo.

Izjavljam, da nisem plačnik ni-
kakršnih po komurkoli na moje ime
napravljenih dolgov. 2806

Razbor pri Zidanem mostu, 6. avg. 1913.

Blaž Jurko,
sol. vodja.

Trgovski sotrudenik

za modno trgovino

se sprejme.

Ponudbe na upravnistvo »Slov.
Naroda« pod „September“. 2695

Stanovanje

v podprtilju z 2 sobama, kuhinjo
jedilno shrambo in drvarnico

se da takaj v najem.

Naslov pove upravnistvo »Slov. Naroda«.
2808

Učenec

s primerno šolsko izobrazbo

se sprejme

v trgovino z mešanim blagom.

Maks Lajovic, Litija.

Radi prezidave

je po ceni oddati:

Železna postelja, politirana postelja z
nastavkom in presno žimnico, salonska
miza, posteljna oprava, velika preproga,
lepa, skoraj nova ura s tremi uteži, ši-
valna mizica, kuhinjske stelaže, preproge,
umivalnik, podobne in druge malenkosti.
Naslov pove upravnistvo »Slov. Naroda«.

Šolska služkinja

(sluga) se nadomesti v večjem kraju

na deželi. Samostojna ženska z 1 ali
2 otrokoma ima prednost, potem ože-
njenci brez malih otrok. Pisma je po-
šiljati na upravnistvo »Slovenskega
Naroda« pod šifro „Šolska služkinja“.

Pozor! 2796 Pozor!

Naznanjam cenjenim trgovcem in go-
stilničarjem, da sem pričel izdelovati

sir v hlebih

1-4 kg. Sir je polnomasten ter jako okusen.

Glede kvalitete se more meriti s siri iz ino-
zemstva. Ker sem delal v raznih sirarnah
Švice, Nemčije in Moravske, mi je mogoče
postreči z najboljšim blagom. Cene zmerne.

Franz Jesenovec, mlekar, Prevolje pri Preserju.

Kontorist

srednje starosti iz špecerijske stroke,
samostojen in zanesljiv korespondent,
ki vodi vse kontorno delo ter nem-
škega in slovenskega jezika vešč,

se sprejme v nekom mestu na Sp. Stajarskem.

Ponudbe nemško pod „Zmožen 2800“
na upravnistvo »Slovenskega Naroda«.
2800

Kontoristinjo

obeh deželnih jezikov v govoru in pi-
savi vešč, kakor tudi nemške steno-
grafije zmožno, 2792

se sprejme s 1. septembrom

pri Ign. Rabensteinu, Ljutomer,
štaj. Želi se nemško pisana posuda.

Za kratek čas.

Mož: Kako je danes vroče ... to je strašno!

Žena: Da, strašno, tako je vroče, da se mi je še kosilo prismojilo.

Sodnik: A kako je pa to mogoče ... slišite župan ... vi ste dali Prepečevemu Antonu izvršno navedeno sprave; da je priden, miroljuben, delaven ... v resnici je pa pijanec in prepečak. Kako je to? Župan: Če bi mu dal slobo sprave, bi se meni kosti polomile.

Gospodična: Vaše razodetje, da me ljubite, me je zelo presenetilo ... nisem nič takega slutila ... vi ste mi sicer zelo simpatični ... vendar, predno odgovorim, moram vprašati svoje srce. **Snubec:** Izvolite, gospodična ... ali morda lahko kar počakam na odgovor?

Letoviščar: Pri vas se je pa od lanskega leta marsikaj izpremenilo ... res ... na bolje ... tudi vaš obiskni tepec se je predrugačil. Župan: Kaj neda! Občinskemu tepcu je olepševalno društvo kupilo novo obleko.

Mati: Poldi, Micika, da te umi- jem ... gospod živinozdravnik pridejo.

Micika: Kaj mi pa je?

Zdravnik: Kar je res, je res ... deset let že nosite mleko k nam in vedno je dobro. Če hočete, vam bom pa iz hvaležnosti izrezal vaš krof.

Mlekarica: Ali se jim ne dopade?

Gospodična (hčerka zobozdravnika): No, Francelj, ali si bil danes pri papanu in si me zaslužil? **Francelj:** Tam sem že bil, ali zmanjkalo mi je poguma ... pa sem si dal zdrav zob izdreti.

Zlatar: Ali naj urežem v ta prstan ime vaše gospodične neveste?

Naročnik: Raje ne ... urežite besede »moji nevesti« ... človek nikoli ne ve ...

Mož: Pa, da boš vedela ... jaz sem te vzel samo zaradi tvoje dote.

Žena: Oh, ko bi le jaz mogla navesti tako tehten vzrok, zakaj sem te vzela.

Hišina: Oh, gospodična — jaz vas res ne razumem. Vsako jutro telovadite, da vas mora vse boleti. Čemu pa to?

Gospodična: Da ostanem vitka.

Hišina: Bežite no! V hiši, kjer sem lani služila, je gospodična tudi vsako jutro telovadila — pa je le otroka ujela.

Gospodična: Včeraj smo se dali vsi tehtati, jaz, starši in sestre — cela družina tehta 425 kilogramov. **Gospod:** Veste kaj, gospodična, vzemite mene za moža, ravno 75 kilogramov tehtam, potem bo cela družina tehtala 500 kilogramov.

— Raca na vodi — vaš prijatelj to je govornik. Ko me je včeraj napumpal za 50 kron, mu je pa že tako tekel jezik, da sem kar strmela! — No, boste videli, kako bo jecljal, kadar bo treba teh 50 kron plačati.

Cerkovnik: No, sosed, dajte kaj v pušico, dajte ...

Kmet: Ne morem, imam preveč dolgov ...

Cerkovnik: Bogu ste več dolžni, kakor ljudem; dajte kaj, dajte ...

Kmet: E, Bog me ne bo zaručil in bo že počakal ...

— No, kako pa kaj tvoj sin? Ali je v šoli dobro opravil?

— Slabo, slabo. Študiranje mu ne gre, pa mu ne gre.

— Pa ga daj k vojakom.

— Kaj pa misliš? V takih resnih časih. Vak dan pride lahko do vojne. Nazadnje mi ga še ustrelje!

— Veš kaj — daj ga k Romunom! Ti nastopijo vedno le tam, kjer ni sovražnika.

— Moj stric je vedno pravil, da ne bom nikoli nič imel, da nisem za nič in vrag vedi kaj še vse — danes pa imam več premoženja, kakor ga je on imel. Ali sem torej za kaj?

— Kako si pa to napravil?

— Po stricu sem podedoval, kar je imel in na njegovo srečko še zadej v loteriji.

Učitelj: Pepček, če razrežeš pečenko na dva kosa in potem še vsak kos na dva dela — kaj imaš?

Pepček: Četrtno.

Učitelj: Dobro! In če razrežeš še četrtno — kaj imaš?

Pepček: Osminko.

Učitelj: In če še to razrežeš?

Pepček: Šestnajstinko.

Učitelj: In če še to razrežeš?

Pepček: Potem je to že haše.

Darila.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je dobila meseca julija 1913 sledeče prispevke:

I. Prispevki iz nabiralnikov.

T. Hartman, Vel. Lašče, i. s. Hočvar Mat. 21 K, Pucelj 4 K 80 vin., Somrak 4 K 38 vin., Mramor 2 K 80 vin., Blatnik 2 K, Srpan 1 K 40 vin., Hočvar Pad. 1 K 20 vin., Gruden 96 vin., Hočvar, kolodvor 62 vin., Kav-čič 62 vin., Podboj 42 vin., Hočvar L. 40 vin., Dolšak 40 vin., skupaj 41 kron; L. Cvetnič, Spodnja Šiška, 1 K 30 vin.; nabiralnik v Beričevem 6 K; gostilna Babič - Srakar, tu, 4 K 76 v; Simon Gregorčičeva čitalnica, tu, 4 krona 66 vin.; J. Zagradišnik, Smi-klavš, 1 K; gostilna Bastel, Radov-lica, 13 K 30 vin.; moška podružnica Kamnik, i. s. društveni dom 5 K 40 v, P. Žerovnik 7 K, skupaj 12 K 40 vin.; podružnica Devin in Mavhinje, i. s. Ples 1 K 60 vin., Kocuvan 2 K 50 v, Perič 1 K 50 vin., Terčon 2 K 50 vin., skupaj 8 K 10 vin.; dr. E. Dereani, Gorica, 1 K 80 vin.; hotel »Jelen«, Gorica, 13 K; Brenčič, Rogoznica, 11 K; F. Šorn, Sv. Lovrenc, 2 K 54 vin.; Muha, Lokev, 3 K 50 vin.; podružnica Lonjer, i. s. konsumno dru-štvo 1 K 20 vin., Ferljuga 60 vin., Kljuder 5 K 20 vin., pri Županu 4 K, skupaj 11 K; trnovski župnišče 11 K dr. J. Hrašovec, Celje 4 K; Vida Pi-cek, Ribnica, i. s. A. Podboj 5 K 80 v, Göderer 2 K, J. Klun 80 vin., Fr. Pi-cek 6 K 50 vin., A. Arko 9 K 10 vin., kavarna Lovšin 3 K, M. Klun 8 K 90 vin., skupaj 36 K 10 vin.; moška podružnica St. Jurij i. s. Kincl 1 K 30 v, Vrečo 28 vin., kolodvorska restav-racija 2 K, Brežnik 4 K 71 v, Nendl 2 K 19 vin., Šiška 4 K, Cestni Jože 1 K 52 vin., skupaj 16 K; gostilna Hafner, Trata, 8 K; podružnica Sv. Križ - Vržej 4 K 80 vin.; podružnica Trebnje i. s. Springer 3 K 60 vin., Pavlin 7 K 56 vin., skupaj 11 K 16 v; gostilna Kovač, Zatična 2 K 50 vin.; podružnica Metlika i. s. Widenig 78 vin., Rajmer 14 K 40 vin., Kopinič 1 K 36 vin., Fleischman 38 vin., Ma-lešič 1 K 51 vin., Franc 15 K 37 vin., skupaj 33 K 80 vin.; Mesarič, Selni-ča, 4 K 20 vin.; gospodarsko društvo Sv. Ivan, 11 K; gostilna Kraljič, tu, 3 K 29 vin.; Avgust Klinc, Vodmat, 1 K 40 vin.; hotel Avstrija, Sloven. Bistrica, 4 K 80 vin.; podružnica Bo-vec i. s. Pirc 1 K 40 vin., Ostan 24 K 50 vin., pri pošti 5 K 30 vin., H. Mle-kuž 7 K 30 vin., A. Mlekuž 2 K, Mra-bič 5 K 70 vin., Kenda 10 K 60 vin., Sorč 2 K 80 vin., Vule 8 K 50 vin., Kavs 2 K 50 vin., skupaj 70 K 60 v; podružnica Ribnica na Pohorju 92 K; P. Prijatelj, St. Janž, i. s. Iv. Prijatelj 32 K 35 vin., Iv. Majcen 7 K 57 vin., Iv. Repovž 3 K 08 vin., skupaj 43 K; podružnica Loški potok i. s. iz leta 1912 ostanek 11 K 56 vin., Rus 14 K, Knave 14 K, Benčina 6 K, Košir 1 K 40 vin., Lavrič 8 K, Koy 8 K, skupaj 62 K 96 vin.; Josip Štor, Tržič, 7 K; podružnica Rajhenburg 85 K 96 vin.; gostilna pri Narobetu, Trzin, 3 K; B. Rus, Grosuplje, 11 K 26 vin.; J. Do-lenc, tu, 2 K 90 vin.; E. Cerar, Blago-lica, 12 K; gostilna Seliškar, Rožna dolina, 5 K 20 vin.; moška podružni-ča Maribor i. s. »Narodni dom« 19 K, V. Vrtinik 3 K, skupaj 22 K; Zoika Šorli, Podmelec, 6 K; podružnica Bra-slovce, 13 K 60 vin.; »Narodni dom«, Slovenji Gradec, 9 K 70 vin.; narod-na čitalnica, Sv. Lucija ob Soči i. s. narodna čitalnica 1 K 20 vin., gostil-na Vuga 7 K 60 vin., gotilna Mikuž 12 K 40 vin., skupaj 21 K 20 vin.; že-lezničarska podružnica Maribor i. s. Meden 10 K, Šumenjak 5 K, Fras, Studenci, 3 K 20 vin., skupaj 18 K 30 vin.; Joip Komljanec, Ptuj i. s. pri T. Lenartu 7 K 30 vin., narodna čitalni-ča 4 K 98 vin., Zupančič 89 vin., Ma-horič 78 vin., Muršec 26 vin., sku-paj 14 K 21 vin.; F. Oset, Trbovlje, i. s. Počivavšek 4 K 78 vin., Goropev-šek 80 vin., Grebenc 54 vin., Ocep-ek 3 K 40 vin., Volker 2 K 40 vin., Su-šnik 22 vin., Pinterič 3 K, Jager 21 vin., Spanc 22 vin., Tratnik 94 vin., Moll ml. 3 K 02 vin., Mahkovec 60 v, Kramer 20 vin., Moll & Travner 2 K 54 vin., Trbovc 32 vin., Müller st. 60 vin., skupaj 23 K 79 vin.; podružnica Dol pri Hrastniku i. s. pri Dolinšču 3 K 27 vin., A. Gnuš 2 K, skupaj 5 K 27 vin.; F. Nemeš, Nabrežina, 11 K 72 vin.; pri Kramarju, St. Peter pod Svetimi gorami, 6 K; podružnica Trebnje, i. s. Springer 5 K 41 vin., Pavlin 10 K 43 v, skupaj 15 K 84 v; Iv. Grad, Beričevo, 6 K.

II. Prispevki podružnic.

Kranjska: Jesenice, ženska, 159 K; Novo mesto, ženska, 400 K 40 vin. + 12 K, skupaj 412 K 40 vin.; Kamnik, moška, 4 K; Ljubljana, me-stna ženka 1323 K 27 vin.; Ljubljana, šentjakobsko - trnovska ženska, 1323 K 27 vin.; Ljubljana, šentpetr-ska, ženska, 1323 K 29 vin.; Morav-če 23 K 30 vin.; Ribnica, ženska, 64 kron 20 vin.; Žužemberk 2 K; Treb-nje 47 K 62 vin. + 45 K 80 vin. = 93 K 42 vin.; Velike Lašče 400 K; Črnomelj, moška, 31 K; Črnomelj, ženska, 31 K; Tržič 61 K 80 vin.; Ma-tenja vas 2 K; Brdo 42 K 10 vin.; Ra-dovljica, moška 35 K; Loški potok 43 K; Ljubljana, prva mestna, mo-ška, 20 K; jesenjska občina 10 K 70 vin.; Unec 32 K; Medvode 98 K 10 v; Mengeš 81 K 23 vin.; Spodnja Šiška, moška, 187 K 20 vin.; Spodnja Šiška, ženska, 187 K 20 vin.; Ljubljana, šentpetrska, moška, 138 K; Kamnik, ženska, 141 K; Bohinjska Bistrica 19 K 30 vin.; Mokronog 144 K 62 v; Trebnje 19 K 72 vin.; skupaj 6453 K 12 vin.

Štajerska: St. Pavel pri Preboldu, moška, 8 K; Sevnica 60 kron; Vransko 73 K + 12 K = 85 K; Trbovlje, ženska, 210 K; Ormož, mo-ška, 27 K 20 vin.; Sv. Križ - Vržej 19 kron 74 vin.; Zalec, moška, 38 K 60 vin.; Zalec, ženska, 38 K 60 vin.; Gradec, izvenakad., moška, 60 K; Fala, Pušcava, Selnica, 8 K 80 vin.; Ribnica na Pohorju 43 K 20 vin.; Cel-je, moška, 33 K 44 vin.; Celje, žen-ska, 33 K 43 vin.; St. Lenart 100 K; Ljutomer, ženska, 7 K; Ptuj, ženska, 52 K; Limbuž 12 K; Rajhenburg 101 krona 08 vin.; Maribor, ženska, 23 kron; Maribor, moška, 200 K + 80 kron 85 vin. = 280 K 85 vin.; Dol pri Hrastniku 39 K 91 vin.; Vuhred 22 kron; skupaj 1303 K 85 vin.

Primorska: Stanjel 157 K 01 vin.; Gorica, moška, 137 K 24 vin. + 240 K + 20 K = 397 K 24 vin.; Gorica, ženska, 137 K 24 vin. + 240 kron + 341 K = 718 K 24 vin.; De-vin in Mavhinje 6 K 10 vin.; Krmin 46 K 50 vin.; Vrdeča 100 K + 51 K 01 vin. = 151 K 01 vin.; Sv. Ivan 554 K 16 vin.; Lonjer 72 K 96 vin.; Barkovlje 129 K 90 vin.; Trst (Bel-veder) 129 K 90 vin.; Rojan 129 K 90 v; Prvačina, ženska, 70 K; Trst, Sv. Jakob 1071 K 14 vin.; Miren 14 kron 80 vin.; Ajdovščina, moška, 12 kron; Trst, Marija Magdalena 50 K; skupaj 3710 K 86 vin.

III. Zbirke časopisov.

»Slovenski Narod«, tu, 320 K 74 vin.; »Dan«, tu, 17 K + 1 K = 18 K; skupaj 338 K 74 vin.

IV. Prispevki od družbenega blaga.

Franja Keber, St. Vid nad Ljub-ljano, od kreme za čevlje 150 K; Go-lob & Ko., Vič, od čistila za kovine in tla ter vazelina za čevlje 200 K; — skupaj 350 K.

V. Prispevki za obrambni sklad:

M. Lj. Novak, Gradec 16 K; ka-men c. kr. geometrov na Kranjskem 25 K; Fr. Zupančič, Kranj 25 K; F. Berlec, Kandija 5 K; podr. Lonjer 100 K; slov. poštni uradniki v Mari-boru 50 K; tarokisti rodbin Močnik-Orožen v Kamniku 50 K; Vida La-pajne, Dunaj 200 K; uradniki južne železnice v St. Petru na Krasu 10 kron; podružnica Laški trg in okoli-ča 200 K; politično in izobraževalno društvo za dvorski okraj v Ljubljani 100 K; podr. Bazovica 200 K; ab-solventi trgovske šole Mahr v Ljub-ljani 200 K; učitelstvo meščanske šole v Krškem 100 K; klub napr. slov. akademikov v Celju 1000 K, skupaj 2281 K.

VI. Razni prispevki.

A. Žiberna, Trst, od C. M. plesa 3005 K + 2107 K 57 = 5112 K 57 v; Ana Vilhar - Kalskega, Zagreb 10 K; R. Gorše, Stari trg 4 K; pri slavlju višjega revidenta Gabr. Dragota, nabral Fran Suša v Divači 22 K; Iv. Dekleva, Čajnice, nabral ob priliki dekoracije M. Žmavca 7 K, M. Žmavc dodal 3 K, skupaj 10 K; Jožef Toplak, Rabeljčja vas 1 K; F. Štu-belj, Šmarje ob priliki poroke Josip Gruntarja z Doro Poljšakovo 12 K 80 v; Avg. Vidmar, tu nabral ob pri-liki pogreba prijatelja, slov. pisatelja Premka 1 K 90 v; Kat. Guštinova, Metlika, nabrala po vinarijih 1 K 21 vin.; narodni davek slov. učiteljišč-nikov v Gorici za leto 1912/13 za narodno šolo v Gorici (na Blanciah) 208 K 60 v; polovico čistega dobička zabavnega večera slov. abiturijen-tin ženskega učiteljišča v Gorici za narodno šolo v Gorici (na Blanciah) 180 K; narodni davek kandidatij ženskega učiteljišča v Gorici i. s.; IV. tečaj 23 K, II. tečaj 3 K, skupaj 25 K; Josip Jakše, Smlednik, nabral 3 K; M. V. nabral na veselici v Šmartnem ob Paki 4 K 25 v; celjski sedmošolci 4 K 60 v; A. Cargo, Vr-delca, nabrala 13 K 60 v; A. Hudo-vernik, tu, nabral nar. danka 17 K; obitelji Pirnatova, Slov. Gradec, me-

sto brzojavne čestitke dr. Konradu in dr. Josipu Šmidu 2 K; J. Vosper-nig, Podravlje, mala zbirka 9 K; ab-solventi trgovske šole Mahr, tu 43 kron; idrijski abiturijenti, nabrali 113 K 29 v; na občnem zboru po-družnice društva jugoslov. železnič-nih uradnikov v Gorici za narodno šolo v Gorici na Blanciah 24 K; učen-ci IV. razreda ljudske šole v Dolu pri Hrastniku 28 K 54 v; Marica Vranjek, Šmartno pri Slov. gradcu, zbirka pri okr. učit. konferenci 10 K; R. Šegula, Hrastnik, zbirka 10 K 40 vin.; hranilnica in posojilnica Šmarje pri Jelšah 100 K.

VII. Ciril Metodovi darovi:

Jos. Rudež, Tostivrh 5 K; dr. A. Lavš, Splet 10 K; dr. Jos. Spečič, Središče 10 K; ga. Štembov, tu 5 kron; Anton Gnuš, Dol, nabral pri obedu učiteljske laškega okraja 17 kron; A. Kofol, nabral pri omizju Slovencev 13 K 50 v; Slavko Deže-la, Grobelno - St. Vid, nabral 41 K 20 v; dr. Fran Jurtela, Ptuj 10 K, nabral 10 K, skupaj 20 K; Zdravko Habjan, Višnja gora, nabrala 51 K 64 v; F. Črnagoj, Barje 3 K; rodbina J. V. Kaukler, Ptuj 3 K; Ivan Hafner, tu, nabral v gostilni A. Klinc 3 K 14 vin.; Mira Engelman, Trst, nabrala pri učenkah 20 K; učenke 1., 2., 3., 4. in 5. razreda v Trstu (Acquedotto) 118 K 60 v; veselica pri ge. Žičkar v Sevnici 40 K; Jos. Gosak in K. Hin-terlechner, Blagovna à 1 K, skupaj 2 K; učenke VI. razreda v Trstu (Acquedotto) po gdč. Burger 60 K 21 vin.; slovenska mladina iz Sv. Križa pri Trstu 46 K 90 v; Rado Meršek, Trst, zbirka II. a razreda pri Sv. Ja-kobu v Trstu 17 K 12 v; skupaj 487 kron 31 v. — Zbirke podružnic, na-brane kot C. M. darovi, oziroma na-brano pri veselicih v ta namen, iz-kazane pod točko II. znašajo 7991 K 63 vin.

Ciril Metodovi darovi meseca julija 1913 znašajo torej skupno 8478 K 94 v.

Poživljajoč spanec je poživljenje in nujna potreba vsakomur. Čim bolj-ša postelja, tem boljše spanje. Ob ku-povanju posteljnega perja in gotovih postelj bi se morali torej obrniti sam-o na priznano in solidno firmo. Razpošiljalna firma I. Benisch v De-šenicah št. 767 na Češkem je že zdavnaj znana za tako in si je s svo-jim poštenim in postrežljivim ravna-njem pridobila povsod veliko zaupa-nje. Zahtevajte, predno kupite kaj ta-kega od zgorajšnje firme ilustriran cenovnik.

SANATORIUM „EMONA“

v Ljubljani, Komenskega ulica 4.

Privatno zdravilišče za notranje in kirurške bolezni. Porodnišnica. Medicinalne kopeli. Lastnik in šef-zdravnik: Dr. Fr. Derganc, primar. I. kir. odd. dež. boln.

Najboljša osvežilna pijača

MATTONIJEV.

GISSHÜBLER

alkalična kislina

Čistost okusa
Šumeča ogljikova kislina
lahko prebavno,
ves organizem poživljajoče.

Zaloge v Ljubljani: Mihael Kastner, Peter Lassnik in A. Šarabon.

Proti 22

zobobolu in gnijolobi zob

izborna deluje dobro znana

antiseptična

Melusine ustna

in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje

neprimerno sapo iz ust.

1 steklenica z navodilom 1 krono.

Deželna lekarna Milana Leusteka

v Ljubljani, Realizirna cesta št. 1

1 poleg Franc. Jožefovega jubilejnega mostu.

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolnišniških blagajin juž. železnice, c. k. tobačne tovarne in okr. bol. blagajne v Ljubljani.

Melusine-ustna in zobna voda.

Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908.

Blag. gospod lekarnar! Prosim vljudno, pošljite mi zopet tri steklenice vaše izborna delujoče antiseptične melusine-ustne zobne vode, katere je neprekosljivo sredstvo zoper zobobol, utrja dlesno in od-stranja neprimerno sapo iz ust. Za ohranjenje zob in osveženje ust jo bom vsakomur kar najbolje priporočal.

Prodaja se po nizki ceni v Sp. šiški

enonadstropna hiša

s prostornim dvoriščem in vrtom. —

Več pove upravnistvo »Slov. Naroda«.

Trgovina

v večjem, zelo prometnem kraju na hrvaško-štajerski meji, obstoječa 40 let, se zaradi drugega podjetja daje obremen z opravo in blagom v zakup. — Potrebni kapital 8000 kron.

Vprašanja pod „Č. 6. 2703“ na upravn. »Slov. Naroda“.

Starejši zakonski par

brez otrok

išče stanovanje

z 2 sobama in vsemi pripadki za no-

vember t. l.

Ponudbe pod „Mir“ upr. »Sl. Naroda«.

Franc Furlan

naslednik Faschingove vdove

ključavničarstvo

in

zaloga štedilnikov

se nahaja: 535

Šmbožev trg št. 9.

Maslo, malisno šupo,

suhe gobe, vinski kamen

jabolka namizna in hruške za most, fizol,

oves, pšenica, ječmen, bučne peške, ko-

ružno slamo, smrekove storže, zelod,

krompir, sploh vse deželne pridelke, kakor

tudi petrolejske in oljate sode, ter močnate

solne in otrobne vreče kupi vsako množino

veletrgovina ANTON KOLENC,

Celje, Graška cesta 22. 3095

Vinko Majdič

valjčni mlin v Kranju

(Kranjsko).

Največja proizvajalca priznana naj

boljših pšeničnih moka in krmini izdelkov

ki izvirajo iz najbolj izbranih pšeničnih

vrst. Proizvodi vzamejo jako veliko vode

v se in dajo kvantitativno nedosegljiv

pridelek, kar je zlasti za gospode pe-

kovski mojstre neprecenljive vrednosti.

Zastopstva in zaloge: 65

V Ljubljani, Cerkniški, Trnovem,

Podgradu, Trstu, Ptuj, Reki, Za-

dru, Spletu, Ercogovnem, Kotoru

Sv. Luciji ob Soči, Beljaku, Celovcu,

Inostri, Bolcanu in Tridentu

Učenec

prijetne zunanosti, poštenih staršev,
z zadostno šolsko izobrazbo

se sprejme

v manufakturno trgovino 2723
Vinko Sket v Il. Bistrici (Notranj.)

Kovinski strugar in ključavničar

se takoj sprejmeta

v Prebolski tkalnici, St. Pavel pri Prebolu,
kamor je pošiljati ponudbe. Javijo naj
se delavci, ki se morejo izkazati z
dobrimi spričevali.

Dva krasna 3letna bernhardinca

eden dolgoletak in drugi kratkodlak. Na
verigi sta zelo huda, a spuščena po
krota. Priporočljiva za samotna po-
sestva ali tovarne. Cena vsakemu 150 K.
Več pove upravništvo »Slovenskega
Naroda« pod šifro „Bernhardinec“.

Pri gospodinjstvu 50% prihranka

lahko doseže vsaka gospodinja, ako name-
sto presnega masla rabi edini polnovredni
nadomestek za presno maslo: margarino
Blaimscheinov »Unikum«. Margarina »Uni-
kum« se izdeluje iz najčistejših goveje
obistne tolsche v zvezi z najfinjšo smetano
ter rumeni in se peni kakor navadno presno
maslo. Kraje, kjer se dobiva v vsakem me-
stu ali v vsaki vasi, naznani na vprašanje
edina izdelovalnica svetovne znamenje
Blaimscheina margarina »Unikum« združene tvornice
margarine in presnega masla, Dunaj XIV. 2052

1995 Prva domača tovarna omar za led Simona Praprotnika v Ljubljani, Jenkova ulica št. 7.

Prevzemajo se vsa v
stavbo in pohištveno
: mizarstvo spadajoča :
dela, katera se točno
in po najnižjih cenah
izvršujejo.

Velika zaloga gostilniških okroglih miz.

Ceniki se pošiljajo na zahtevo brezplačno in poštino prosto.

Pozor kolesarji!

Namesto K 120
samo kron 80.

Franko na vsako
postajo.

V reklamne namene razpošljem 200 novih sve-
tovno znamenitih **grških** dvokoles model
1913, elegantnih in čvrstih, s torbo in orodjem
namesto za K 120, za 80 K. Stordednim prostim
tekom K 95— s poštino vred. Ze rabljena
kolesa od K 40— naprej. Nova čvrsta guma
po K 5—, 6—, 7—, 8—, zračne cevi po
K 3—, 4—, 5—. Svetiljke, zvonci, pedalji in
vsa ostala pritrjena po cenah na debelo. Po-
pravila, emajliranje in ponikanje v lastni de-
javni hiro in ceno. Razpošiljanje po povzetju.
Na dvokolesa naplatica K 20—. Plačevanje na
obroke izključeno. Cenovniki gratis in franko.
Srbo-hrvaško dopisovanje. 1069

Tvorniško skladišče dvokoles in šivalnih strojev

A. Weissberg, Dunaj II.

Untere Donaustrasse šteč. 23/III.

Vtisnite si v spomin
= slika in ime =
cigaretnega papirja in stročnic

OTTOMAN

ker s ponaredbami
hočejo konsumente
= zavajati. =

Sprejema zavarovanja človeškega živ-
ljenja po najraznovrstnejših kombina-
cijah pod tako ugodnimi pogoji, ko
nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na
doživetje in smrt z manjšajočimi se
12 vplačili.

„SLAVIJA“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rezervni fond K 58,461.432-56 — Izplačane odškodnine in kapitalije K 123,257.695-77
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.
Vsa pojasnila daje:
cigar pisarne so v
lastnej bančni hiši
Generalno zastopstvo v Ljubljani
v Gosposki ulici šteč. 12.

Zavaruje poslopja in premočnine proti
požarnim škodam po najnižjih cenah.
Škode cenjuje takoj in najkulantneje.
Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja
proti vlomski tatvini pod zelo ugod-
nimi pogoji. — Zahtevajte prospekte!

Proda se takoj malo rabljen

bencinmotor

z 10—12 konjskimi silami 2595
Naslov v upravništvu »Slov. Naroda«.

Drva

mehka in trda, (suha); radi pomanj-
kanja prostora znižane cené. Dostavijo
se na zahtevanje tudi na dom. 257

Parna žaga SCAGNETTI, za
skladiščem državnega kolodvora.

Zajamčen uspeh
ali denar nazaj.
Zdravniški izkaz
o izvršnem učinku.
Bujne, lepe prsi
dobite ob rabi med.

dr. A. Rixa kreme za prsi

oblastveno preiskano, gar. neškodljivo za
vsako starost, **zanesljiv uspeh**. Rabi
se zunanje. Poizkusna pušica K 3, ve-
lika pušica, zadostna za uspeh K 8—.
Razpošiljanje strogo diskretno. 2680
Kos dr. A. Rix, laboratorij, Dunaj IX., Bergasse 17/E
Zaloge v Ljubljani: Lekarna pri „Zla-
tem jelenu“, drogeriji Kanc in „Adrija“.

Gramofonske plošče

Triglav-Rekord in Sava-Rekord

z najnovejšimi slovenskimi posnetki
so izšle in se dobe v

:: ateljeju za gramofone ::

A. Rasberger, Ljubljana

Sodna ulica št. 5.

Največja zaloga godbenih avtomatov in gramofonov.

Cenj. gg. gostilničarjem
posojujem godbene av-
tomate brez vsakega
plačila in dajem se od
nabranega denarja od-
stotke. — Kdor rabi
tedaj avtomat, naj se
zgliasi — tudi pismeno
Ako imate gramofon,
pišite po seznam naj-
: novejših plošč. ::

Cent. gg. gostilničarjem

Mirna stalna stranka išče za no-
vembrov termin 2745

stanovanje

s tremi sobami in pritlikinami. — Po-
nudbe pod „Stalna stranka“ na
upravništvo »Slovenskega Naroda«.

Lattermannov drevored. Muzej Werin

dospe v par dnevih semkaj.

Vsebuje historični panoptikum, anatomi-
čni oddelek, strelno lopo ter lopo
za metanje plošč. — Otvoritev konec
avgusta. — Muzej je prepotoval naj-
večja mesta Evrope: Dunaj, Budim-
pešto, Verono, Belgrad, Berlin itd. itd.
ter bo skušal tudi tu uzadovoljiti slavno
občinstvo. 2787

Za mnogobrojni obisk se priporoča
Avzug Plontkovski
za direkcijsko.

Millijoni rabijo proti

kašlju

hripavosti, kataru in zasle-
zenju, krčnemu in oslovsko-
mu kašlju, nego slastne

Kaiserjeve prsne karamele

s „tremi jekami“,
6050 not. poverjenih
izprijčeval od
zdravnikov in
zasebnikov za-
jamčuje gotov uspeh. Izredno prijetni
in slastni bonboni. 1562

Zavitek 20 in 40 vta, škatlja
60 v. Prodaja jih v Ljubljani:

Ubaldo pl. Trnkoczy, lekarna. Rih. Sušnik, le-
karna. Dr. G. Piccoli, lekarna. Deželna le-
karna. Mr. Ph. And. Bobine, lekarna pri kroni.
Mr. Ph. Jos. Čičmar, lekarna. Ant. Kanc, dro-
gerija. B. Cvančara, drogerija „Adrija“.
Daniel Pirc, lekarna Idrja. J. Bergmann, le-
karna. Novo mesto. C. Andrijačič, lekarna.
Novo mesto. Jur. Hus, lekarna pri Mar. P. Vi-
pava. Mi an Wacha, lekarna. Metlika. A. Ro-
blek, lekarna. Radovljica. Hinko Brilli, le-
karna. Litija. Karel Šavnik, lekarna pri „Sv.
Trojici“. Kranj. Fr. Baccarich, lek. Postojna.
Jos. Močnik, lekarna. Kamnik. E. Burdych,
lekarna v Šk. Luki. Mg. Ph. B. Lavicka, lekarna.
Tržič. Ph. Mr. E. Koželj, lekarna. Jesenice.
V. Arko, trgovec. Senožec. Jos. Rudolf, drog.
Litija. J. Kandušar, trg Menges. Jos. Ancik, le-
karna v Ribnici. I. R. Hočevar, lek. na Vrhniki

Samostojnega 2759

kleparskega pomočnika in dva učenca

sprejme Fran Gradišar, Selenburgova ul. 6.

enonadstropna hiša

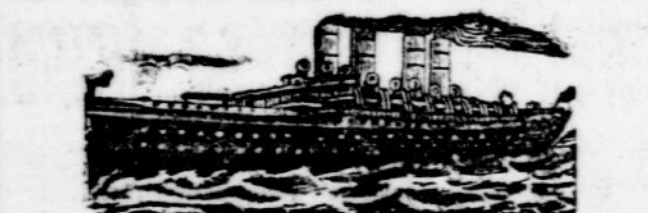
z gospodarskim poslojem, sadovnikom
in lepim poljem. Pripravna za vsako
obrt ali tudi za gospodo, ker leži ob
državni cesti v izredno lepem kraju. —
Poizvedbe na naslov posestnika: Jos. Bizjak,
orožn. stražmojster, Vojnik pri Celju.

G. Skrbic

Zagreb, Ilica 40.

Tvornica žaluzij
rolet, lesenih in
železnih vetrnic
Telefon 492.
Ceniki in troškovnik
na zahtevo brezplačno.

V Ameriko in Kanado

CUNARD LINE.

Ivernia iz Trsta dne 10. avgusta 1913.
Saxonia iz Trsta dne 24. avgusta 1913.
Pannonia iz Trsta dne 7. septembra 1913.

iz Liverpoola:

Lusitania dne 2. in 23. avgusta, 13. sep-
tembra, 4. oktobra, 1913.
Mauretania dne 9. avgusta, 30. avgusta, 20.
sept., 11. oktobra 1913.
Carmania dne 12. avgusta, 9. septembra, 18.
oktobra 1913.
Campania dne 16. avg., 6. sept., in 27. sep-
tembra 1913.
Caronia dne 26. avgusta, 23. sept. 25. okto-
bra 1913.

Pojasnila, vozne karte:

Andrej Odlasek, Ljubljana, Slomškova ul. 25
Dunaj I., Kärntnerring 4, Trst, Via Ghega 8,
pri vseh agenturah v deželnih glavnih
mestih, vseh potovalnih pisarnah, pri trdkri
Thomas Cook & sin, pri vseh Lloydovih
agenturah in agentih Dalmatie. — Cene:
III. razred Trst-New York: za v Kanado po-
tujoče K 120 za prostor, za v Združene
države potujoče K 140 s pristojbino za osebo.

Klavir ali pianino

ne predrag, se kupi. — Ponudbe s
ceno na upravništvo »Slov. Naroda«.
2207

Vodo držečo 2791

PLAHTO

(če tudi že rabljeno), za velik lojterski voz,
kupi Peter Strel, trgovec v Mokronogu.

OROŽJE

najskrbneje zastreljeno in z drž. zastrel-
nim kolkom opremljeno, v najboljši kva-
liteti in najčistnejši izvedbi razpošilja
c. in kr. dvorni dobavitelj

Jan Konrad, Most, šteč. 2395 (Češko).

Samokresi K 8—, flobertove žepne pi-
štole K 2—, terzeroli K 2-60, flobertovi
tešingi K 10-60, lovske puške K 46—,
brovinške puške, kaliber 6-35 mm K
46— in višje v najbogatejši izbiri.
Glavni katalog se pošlje na zahtevo vsa-
komur gratis in franko.

Jabolčnica

prav dobra domača
se nadomesti s naravnim sredstvom

Muskatin

Muskatin je zlahten naravni preparat
za pripravo dobre domače pijače. Iz
Muskatina narejena pijača, da moč,
poživi in krepi živce. Muskatin stane
liter na 4 do 5 vin. Muskatin se po-
šilja vsak dan po pošti in železnici po
povzetju. Muskatin se dobi samo v
glavni zalogi Ivan Andraschitz v
Mariboru, Koroška ulica. 2685

ozdravi brez vbrizganja pri
gospodih in damah vse bo-
lezni spolovil, iztok, kapa-
vico, boleznj v mehurju, kjer
drugi pomočki odpovedo.

Hernial - Dragée

Škatlja (100 kom.) K 5—, 2 škatlji za
13 eno zdravljenje. — Izdeluje

Delta' Laboratoire de Produits Chimiques à Paris

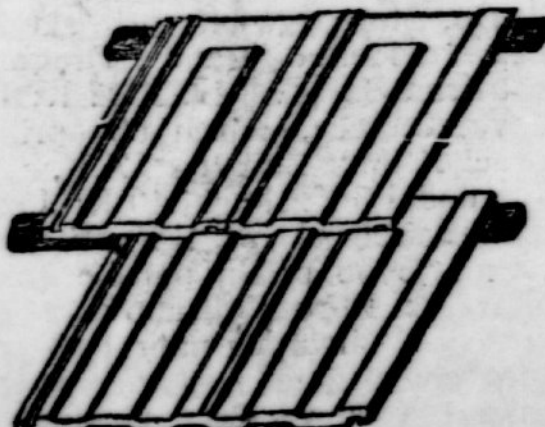
Dobiva se pri gen. zalogi za Avstro-Ogrsko:

Lekarna Mariahill, Budapešta, VI. Liszt Ferenc-tér 20

po povzetju ali ako se znesek pošlje napre.

Parna tovarna opeke v Brdu

p. Vič, tvrdke I. Knez v Ljubljani

priporoča svoje izdelke strojne zidne in
osakovrstne zarezne strešne opeke
garantirano dobre in trpežne kakovosti po znižani ceni.
Vzorci pošilja brezplačno. 579 Sprejema zastopnike.

Stanje denarnih vlog na knj. in tek. račun 31. dec. 1912:

:: K 214,160.979—, ::

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic. Vagal Marijin trg-Sv. Petra cesta (v bliži „Assicurazioni Generali“).

Delniški kapital in reserve 52,000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne
knjižice brez rentnega davka, kontovne knjižice ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obre-
stovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih
papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih
papirjev in posojila nanje.

Najkulantnejše izvrševanje **berzskih naročil** na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izpla-
čevanje kuponov in izžebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih
novcev. — Najmodernejši predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih pa-
pirjev, listin, dragotin itd. pod lastnim zaldepom stranke. — Brezplačna revizija izžebanih vrednostnih
papirjev. — Promete za vsa žrebanja. Izplačila in nakasila v Ameriko in iz Amerike. 1660
Brezplačno: Prometna banka Ljubljana. — Telefon šteč. 41.

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančni stroko spadajočih transakcijah vsakdar brezplačno.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trboveljah

priporoča svoj priznani izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene glede tlakovne in podorne trdote daleč nadkrijujoči dobroti kakor tudi svoje priznane izvrstno splo.

Priporočila in izpričevala

2307

raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Prvovrstna in najboljša kolesa sedanosti.

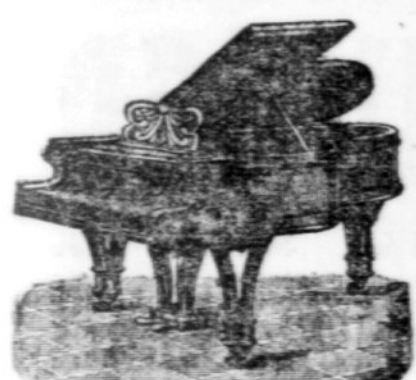
Specialna trgovina s kolesi in deli Ana Gorec, Ljubljana

Marije Terezije cesta šte. 14 (Novi svet, nasproti Kolizeja).
Zahtevajte cenik. Rabljena kolesa od 25 K naprej. Izposojevanje koles.

POZOR! NA OBROKE! BERITE!
Prva, največja, najstarejša in najsposobnejša slovenska tvrdka in izposojevalnica klavirjev in harmonijev na avstrijskem jugu. Velikanska trgovina vsega glasbenega orodja, strun in muzikalij.

ALFONZ BREZNIK

učitelj Glasbene matice in sodno zapriseženi strokovnjak c. kr. dež. sodnijske
»Zvezda« nasproti Ljubljana, Kongresni trg št. 15 »Zvezda« nasproti nunske cerkve :

Klavirji, pianini in harmoniji najslovitejših svetovnih tvrdk Bösendorfer, Rudolff (ne Anton) Steinhilber, (najboljši : angleški sistem sedanosti), Höpfi & Hottmann (neprekosljivi pianini z Lexovo mehaniko), Bratje Stingl, Čapka, Laub & Gloss (koncertni 7/4 okt. pianini) in Höpfi (amer. harmonij od 90 K naprej), imam le jaz, njih edini zastopnik za Kranjsko v velikanski zalogi in izbiri (vedno 30 do 40 instrumentov). Zato svarim pred nakupom event. falsifikatov ali navidezno cenega bofelna zlasti, ker vsako kupi pri meni na obroke od K 15 naprej prvovrsten instrument goraj omenjenih najboljših tvrdk z resnično 10letno postavnoobvezno garancijo. Tudi preigrani klavirji v zalogi. Zamenja najugodnejša. Uglasevanje in popravila sol. in ceno. Nobena druga tvrdka ne zamore nuditi tako cenega, ugodnega in zanesljivega nakupa že zategadelj, ker goraj označene prve tovarne ne dajo svojih klavirjev na Kranjskem nikomur v zalogo kakor edino meni in drugič pa zato, ker je ta kupčija moj postranski zaslužek in brez vsake režije

Št. 15343. Razglas 2718
o sprejemu učencev v kmetijsko šolo na Grmu.

Meseca novembra se prične na Grmu novo šolsko leto za učence zimske in letne šole. Zimska šola traja dve zimi od novembra do konca marca in je namenjena kmetijskim sinovom iz poljedelskih in živinorejskih krajev. Letna šola traja eno leto od novembra do konca oktobra in je namenjena sinovom iz vinorodnih krajev.

Za sinove kranjskih posestnikov se bo letos oddalo 28 prostih mest. Plačujoči učenci pa plačujejo za hrano in stanovanje po 30 K na mesec.

Prošnji za sprejem in za prosta mesta je priložiti: 1.) rojstni list, 2.) zadnje šolsko izpričevalo, 3.) zdravniško izpričevalo o telesni sposobnosti, 4.) izpričevalo o vedenju in 5.) izjava starišev ali varuha, s katero se zavezuje plačevati stroške šolanja.

Prošnjo, ki je koleka prosta, je poslati ravnateljstvu šole na Grmu do 15. septembra t. l.

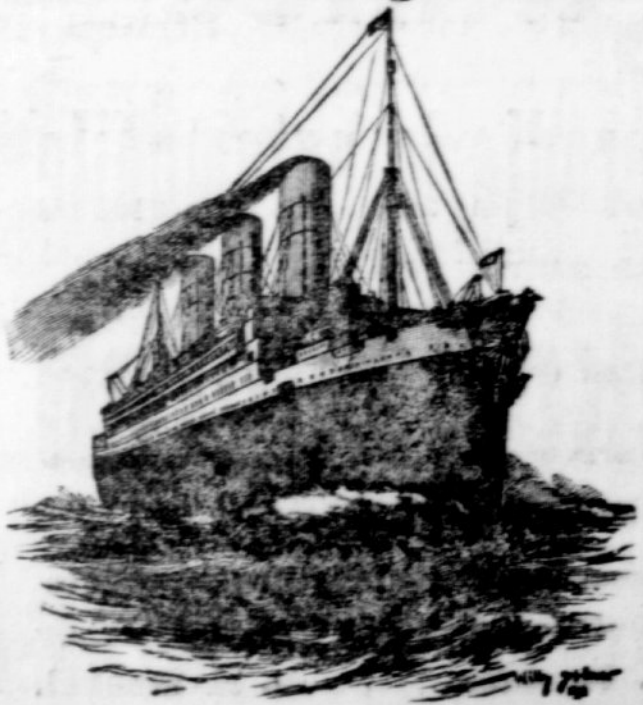
Natančnejša pojasnila daje ravnateljstvo šole na Grmu.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 25. julija 1913.

Potniki v Ameriko!

ki so previdni, se vozijo dandanes samo z najnovejšimi parniki „Velikani“ preko Hamburga.

Največji parnik na svetu je „Imperator“.

Dolg je 920 čevljev (280 metrov), nosi 50.000 ton ter je prva ladja na 4 vijake, dočim so bili dosedaj največji in najhitrejši parniki samo na 2 vijake. „Imperator“ je široko morje preplul v 20 dneh trikrat ter se je moral pri tem še v Hamburgu in v New Yorku z izkladanjem in nakladanjem po poldrug dan muditi. Morska vožnja v 6 do 6 1/2 dneh se popolnoma jamči. O prvi vožnji „Imperatorja“ piše „Glas Naroda“ iz New-Yorka: „Imperator“ je višek moderne tehnike. Ropotanje strojev se čisto nič ne sliši. Ladja pluje tako mirno, da človek skoraj ne ve, da je na vodi ter se niti malo ne da primerjati z drugimi morskimi velikani. Približno tako so urejeni tudi drugi „Velikani“ Hamburg-Amerika linije. Vsi imajo v III. razredu sobe z 2, 4, ali k večjem s 6 posteljami. Hrana je obilna in dobra. Taki „Velikani“ so poleg „Imperatorja“: „Kaiserin Auguste Viktoria“ (25.000 ton), „Amerika“ (24.000 ton), „Cleveland“ in „Cincinnati“ (po 20.000 ton) itd. Važno! Vsak potnik dobi pri meni pismeno garancijo, da je prost vseh stroškov za hrano in stanovanje, kakor hitro se pripeje v Hamburg. — Vsakojaka pojasnila daje brezplačno:

FR. SEUNIG,

Ljubljana, Kolodvorska ulica, velika številka 28.

Največja zaloga novih in najfinjših otroških vozičkov in navedne do najfinjše

Žimo.
M. Pakič
v Ljubljani.
Dobrim naročilom se polji s povzajem.

Josip Rojina

krojač prve vrste

se nahaja sedaj v lastni hiši

Franca Jožefa cesta 3.

konkurira z največjimi tvrdkami glede finega kroja in elegantne izvršitve.

Tvorniška zaloga najfinjših angl. in franc. specijaliteta blaga.

: Zavod za uniformiranje. :

Zdrave, rdečelične otroke hočete imeti?

Potem jim dajte uživati izboljšano, aromatično ribje olje iz lekarne pri zlatem orlu. Vsak otrok uživa z lahkoto to ribje olje iz katerega je popolnoma odstranjen zoperni duh in vonj. 1 steklenica K 1-80.

Zoper kašelj, zaslizečnost in prehlajenje

je v tem času za otroke najboljše preizkušeno in mnogostransko priporočeno trpotčev sok. — 1 steklenica 1 krono.

Zaloga vseh tu- in inozemskih specijaliteta ter preizkušenih domačih zdravil.

Izborna toaletna sredstva „Ada“.

Vedno sveže gumijevе specialitete

Oddajajo se tudi zdravila za člane vseh bolniških blagajn.

Razpošilja se 2 krat na dan na vse strani.

Pharm. Mag.

Josip Čižmár

lekarna pri zlatem orlu

Ljubljana, Jurčičev trg št. 2.

Cvetlični salon Viktor Bajt

Selenburgova ul. 6, zraven glavne pošte.

Sopki, venci s trakovi in napisi se izdelujejo po najnižjih cenah. Delo okusno vezano. Velika zaloga krasnih suhih vencev.

Priporoča se z odličnim spoštovanjem

Viktor Bajt.

Brzjavi: Bajt, cvetlični salon, Ljubljana.

Trgovina z orožjem in c. kr. zaloga smodnika Lechner & Jungl, Gradec, Sporgasse 1.

priporoča po tvorniških cenah kot najboljše branilno orodje avtom. žepne pištole, točno zastreljene sistemov „Browning“, Steyr, „Mauzer“ in „Bayard“ samokresni najbogatejše izbire že od K 5-50 naprej. Patrone, patronske stročnice itd. itd. karabinaice, dvocevne lovske puške od 36 K naprej. Cenovnik gratis in franko. 4658

Hotel Lloyd.

Restavrarijo in najlepši gostilniški vrt

priporoča slavnemu občinstvu

2106

KAROL TAUZES, hotelir na Sv. Petra cesti št. 7.

Gospice za pouk v kuhanju se vedno sprejemajo.

Najnižje cene.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

Ljubljana, Kongresni trg št. 12.

232

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti žimnati modroci, otroški vozički itd.

Najsolidnejše blago.

Ivan Bizovičar

umetni in trgovski vrtnar

Ljubljana, Kolesijska ulica št. 16

priporoča slavnemu občinstvu svoje bogato opremljeno vrtnarstvo, kakor tudi okusno

:: izdelane vence, šopke in trakove. ::

Dalje ima na razpolago :: za izposojevanje :: ob mrtvaških odrih drevesne cvetlice, kakor tudi najfinjše dekoracijske cvetlice za dvorane :: in balkone. ::

Imam tudi vsakovrstne sadike do najzlahotnejših cvetic in zelenjadi. Sprejemam tudi naročila za na deželo. Vsa naročila se izvršujejo :: točno in solidno. :: Brzjavke: I. Bizovičar, vrtnar, Ljubljana. ::

Ustanovljena 1884.

Ustanovljena 1884.

„CROATIA“

zavarovalna zadruga v Zagrebu.

Glavni zastop za Kranjsko, Koroško in Stajersko v Ljubljani pri tvrdki Kmet & Komp., Marije Terezije cesta šte. 8.

Centrala v Zagrebu v lastni hiši, vogal Marovske in Preradovičeve ulice. Centrala

Podružnica v Trstu, Via del Lavatolo šte. 1, II. nadstr.

Ta zadruga sprejme po ugodnih pogojih sledeča zavarovanja:

I. Na življenje.

1. Zavarovanje glavnice za slučaj doživljenja in smrti;
2. zavarovanje dote;
3. zavarovanje življenjske rente;

29

II. Proti škodi in požaru.

1. Zavarovanje zgradb, (hiš, gospodarskih poslopj, tovarnih).
2. Zavarovanje premičnih (pohištva, prodajalniškega blaga, gospodarskih strojev; blaga itd. itd).
3. Zavarovanja poljskih pridelkov (žita, sena itd.)

III. Zavarovanje steklenih šip.

Zadruga imetje vseh oddelkov znaša K 3.013.332-66
Dohodek letne premije s pristojbinami K 1.486.297-56
Izplačane odškodnine K 5.624.162-96

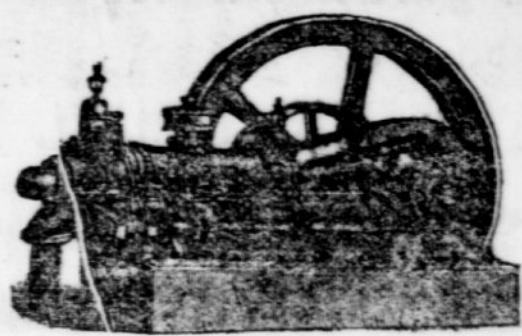
Sposobni mestni posredovalci in akviziterji se sprejmejo pod ugodnimi pogoji.

Telefon šte. 165.

Telefon šte. 165.

POZOR! Ker izdelujejo enako se glaseče, ničvredne ponaredbe, zahtevajte torej izrecno **gozdni biser iz izdelovalnic gozdnega bisera, Bruno-Hurovice.**

Emanuel & Oskar Kraus

Trst, Via S. Nicolò št. 2.

Tehnična pisarna.

Uredba popolnih industrijskih naprav vsake vrste, dalje električne luči in sile. Glavno zastopstvo draždnanske tvornice plinovih motorjev prej Moric Hille v Draždanah. Najstarejša tvornica motorjev za nafto, sesalni plin, bencin, bencol in plin. Čez 10 000 motorjev v obratu. Sijajne odlike. Stroji za opekarnice vsakovrstni, za ročni obrat in na silo. Prve vrste stroji za obdelovanje lesa firme Adolf Aldinger v Oberürkheimu pri Stuttgartu. Univerzalni stroji za oblanje, krožne žage, vrtni in skobeljni (Fräsmaschinen) stroji, stroji za rezanje cepov in za brušenje. Popolne oprave mizarstev. Stroji za obdelovanje železa. Stružniki, vrtni stroji, skobeljniki (Fräsmaschinen) itd. — Proracun, ponudbe in tehnične informacije zastoj in poštine prosto.

Anton Presker

krojač

Ljubljana, Sv. Petra c. 16

prilporeča svojo

veliko zalogo gotovih oblek za gospode in dečke, jopice in plaščev za gospe, nepremišljivih havelokov itd. itd.

Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

Vsak dan svež
sladoled
in
ledena kava

in

se dobi
v slaščičarni
J. ZALAZNIK
Stari trg št. 21.

G. Čadež
v Ljubljani

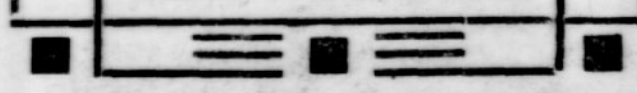
Mestni trg št. 14

poleg Urbančeve manu. trgovine

prilporeča

klobuke
slamnike

čepice, razno moško perilo, kravate, ovrtnike itd. itd. Blago imam solidno, cene zmerne. Postrežem točno.

L. MIKUSCH

Ljubljana, Mestni trg 15

prilporeča svojo veliko izber
dožnikov in solnčnikov.
Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Tovarna oljnatih barv, laka in firneža

Telefon
številka
154.

BRATA EBERL

črkoslikarja, lakirarja, stavbna in pohištvna pleskarja

Prodajalnica: Miklošičeva ulica št. 6. Ljubljana
Delavnica: Igriška ulica št. 6. Električna sila.

Prihranite mnogo denarja! Se danes!
pišite za zbirko odrezkov sukna!

odrezkov volnenega in modnega blaga odrezkov razne prave svilne itd. itd.

dobro znane tvrdke

V. J. Havliček brata, kopališče Podčetrty.

Uzorci franko. Le kratke čas.

Istotako pošiljamo še novo zbirko novosti modnih barbatov, flanel in zimskih blaga. Zavoj 40 m lepih razrezanih kosov blaga za 18 K poštine prosto. Uzorci tega ne pošiljamo. Ker v nas so pravi.

Koroško!

Edino slovensko narodno podjetje!

Hotel TRABESINGER

v Celovcu, Velikovaška cesta šteč. 5.

Podpisana voditeljica „Hotela Trabesinger“ se vlijudno prilporeča vsem velen slovenskim in slovanskim gostom, ki prenočujejo ali več časa ostanejo v Celovcu. V hotelu se dobe lepe, snažne sobe po primerni ceni; nudi se izborna kuhinja in zajamčeno pristna in dobra vina iz Slovenskih gor. Na razpolago je tudi kegljišče poleg senčnatega vrta. V hotelu Trabesinger dobite vsak dan, posebno pa ob sredah, prijetno slovensko družbo.

Slovenci, ustavljajte se samo v edini slovenski narodni gostilni „HOTEL TRABESINGER“ v Celovcu, kjer boste vedno dobro postreženi.

Za mnogobrojni obisk se tolo prilporeča voditeljica hotela

2122

Leon Alojzija.

Idrija - Logatec, kolodvor.

Avtomobilna zveza

Idrija - Logatec, kolodvor.

Odhod iz Idrije: ob 6— zjutraj, 12— popoldan, 3:30 popoldan
Prihod v Logatec: ob 7:50 zjutraj, 1:40 popoldan, 5:10 popoldan
Odhod iz Logatca: ob 8:30 zjutraj, 2:30 popoldan, 6:30 zvečer
Prihod v Idrijo: ob 10:20 zjutraj, 4— popoldan, 8:15 zvečer

Cene z avtomobilnim umnibusom:
4649 I. razred za osebo K 3— II. razred za osebo K 2—
Idrija - Logatec ali nasprotno 1:50 1:—
Idrija - Godovič 1:50 1:—
Godovič - Hotedršica 1:50 1:—
Hotedršica - Logatec 1:50 1:—
Cene s kombiniranim avtomobilom:
Idrija - Logatec ali nasprotno K 3— K 2—
Idrija - Godovič 1:50 1:—
Godovič - Hotedršica 1:50 1:—
Hotedršica - Logatec 1:50 1:—

Označena vožnja se vrši vsak delavnik, omnibus vozi vsak dan opoldan, ob nedeljah in praznikih vozi le opoldan omnibus.

Točnost se po možnosti vzdržuje, vendar pa ne prevzamam nobene odgovornosti za morebitno zamudo.

Valentin Lapajne v Idriji.

Brizgalnice

cevi, telovadno orodje in avtomobile

kupujte samo pri

R. A. Smekal, Zagreb

katera tvrdka se zdaj glasi:

2093

Središčna prodaja ognjegasnih brizgalnic in potrebnih, telovadn. orodja in avtomobilov d. s. o. j. Praga-Smilchov R. A. Smekal. V. I. Stratilek. V. K. Smakal.

Opozorjamo

da v zadnjem času razpošiljajo različne nemške tvrdke po svojem zastopniku v Zagrebu na gasilna društva nemške conike in ponujajo svoje blago. — Ne podpirajte jih, ker imate svojo slovansko tvrdko.

Otvoritveno naznanilo.

Podpisani naznanjata slav. občinstvu, da je lepi, proti vetru zavarovani

vrst restavracije pri „Plzenjskem prazdroju“ otvorjen.

Točijo se zajamčeno pristna vina, Reininghausovo marčno pivo ter plzenjski prazdroj. Vedno dobra kuhinja. Zmerne cene. Naročniki na hrano pri znižani ceni se sprejmejo.

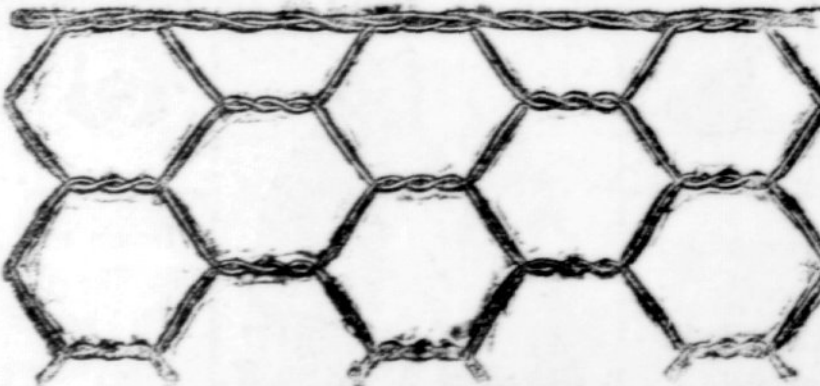
Za obilen obisk se prilporeča

A. J. Schmidt, restavraterki,
Gradišče št. 2, prej Fiala.

1957

Večkrat sukane, šesterooglate, v ognju pocinkane strojne žične pletenine

s 13—120 mm širokimi petljami različnih debelosti

791—III

prilporeča za ograditve parkov za divjačino, vinogradov, drevnic, kot varstvo proti zalozem, za pasjake, varstvo proti toči, fazanerije, voliere in kletke, za igrališča lawn-tennisa (do 3 m širokosti v zalozgi), za Rabitzveve stene, monirsko gradnje itd. Te pletenine so izdelane po splošnem v ognju pocinkane in satorji se navede in so tudi trdnostjo in vse iz pocinkane žice napravljene pletenine, dalje štiriooglate žične strojne pletenine za ograditve vseh vrst, okenske mreže in mreže za pesek in gramoz, vse ogradilni material, jeklena bučca žica za pleteve, žičaste in litoželezne ograje, stopniške, okenske, grobne, grobniske, pročelne in balkonske ograje ter vse sadne izdelke dobavljajo po nizkih cenah

Hutter & Schrantz d. d., Dunaj VI., Windmühlg. 26/42

tvornica sitarskega in klobučevinastega blaga.

Naravni vzorci in pojasnila vsake vrste gratis in franko.

Najhitrejša in najsigurnejša vožnja

v Ameriko

je z ekspresnimi cesarskimi brzoparniki: „Kaiser Wilhelm II.“, „Kaiser Wilhelm d. Gr.“, „Kronprinz Wilhelm“, „Kronprinzessin Cecilie“, in z največjimi brzoparniki: „Prinz Friedrich Wilhelm“, „George Washington“, „Columbus“ itd.

Vožnja 5 do 6 dni!

Posebno opozarjam na novo vpeljane kajute (kabine). — III. razr. V teh je prostora za 2—4 osebe, opremljene so čim najudobneje. Potniki dobivajo v posebnih jedilnih dvoranah ob pograjenih mizah izborna hrano. Na razpolago imajo poleg družabnih in kadilnih dvoran tudi posebni šetalni krov, kopelji itd. Na krovu jim igra vsak drugi dan godba. — Odhod potnikov iz Ljubljane vsak torek in četrtak. — Potnik, ki kupi pri meni vojni list, dobi hrano in stanovanje v pristanišču brezplačno! — Edino veljavne vozne listke za te parnike, kakor tudi za vse proge ameriških železnic pri

EDVARDU TAVČARJU v Ljubljani, Kolodvorska ulica 35

nasproti občeznane gostilne „pri Starem Tišlerju“.

Izdajanje voznih listov tudi za proge: Baltimore, Filadelfija, Galveston, Kanada, Avstralija. — Zabavna potovanja v Italijo, Egipt, na severni rt itd.

Lepe prsi dobe deklice in žene vsake starosti, ako rabijo moje najnovejše **maslo ali vodo za prsi**, rabi se samo na zunan, edino resnično učinkujoče sredstvo, zajamčeno neškodljivo. Cena K 3, 5 in 8. Zraven spadajoče milo 60 vln.

Suhi dobe lepe, polne telesne oblike z mojo redilno moko »Käthe«, zajamčeno neškodljivo, mnogo zahvalnih pisem. Cena kartonu K 2-20 po povzetju. Od 4 kartonov naprej pošt. prosto. — Pošiljatelj pošte restant samo če se pošlje denar naprej. — Razpošilja ga Käthe Menzel, Dunaj, pošt. urad 59, pošt. predal 5.

Pred rabo. Po rabi.

Radioaktivno termalno kopališče Toplice na Kranjskem

Sezija od 1. maja do 1. oktobra.

Postaja dolenske železnice Straža-Toplice. Akratov vrelec 38°C., ki daje vsak dan čez 30.000 hl radioaktivne termalne vode. Zdravljenje s pitjem in kopanjem. Izredno uspešno proti putiki, revmi, neuralgiji (trganju), ženskim boleznim in drugim. Velika kopališča, posebne in močvirne kopeli. Elektroterapija in masaža. Ravnateljstvo: Kopališki zdravnik dr. Konstantin Konvalinka. Zdravo podnebje. Gozdna okolica. Bogato opremljene sobe. Izborne in cene restavracije. Prospekte in pojasnila daje brezplačno **kopališka uprava**. 1178

Potniki v Severno in Južno Ameriko se vozijo sedaj le po domači avstrijski progi

Avstro-Amerikana

Trst — New York, Buenos Aires, Rio de Janeiro, Santos itd.

z najnovejšimi brzoparniki z dvema vijakoma, električno razsvetljavo, brezličnim brzojavom, na katerih je za vsakega potnika preskrbljeno, da dobi dovolj domače hrane z vinom, svež kruh, posteljo, kopelj itd.

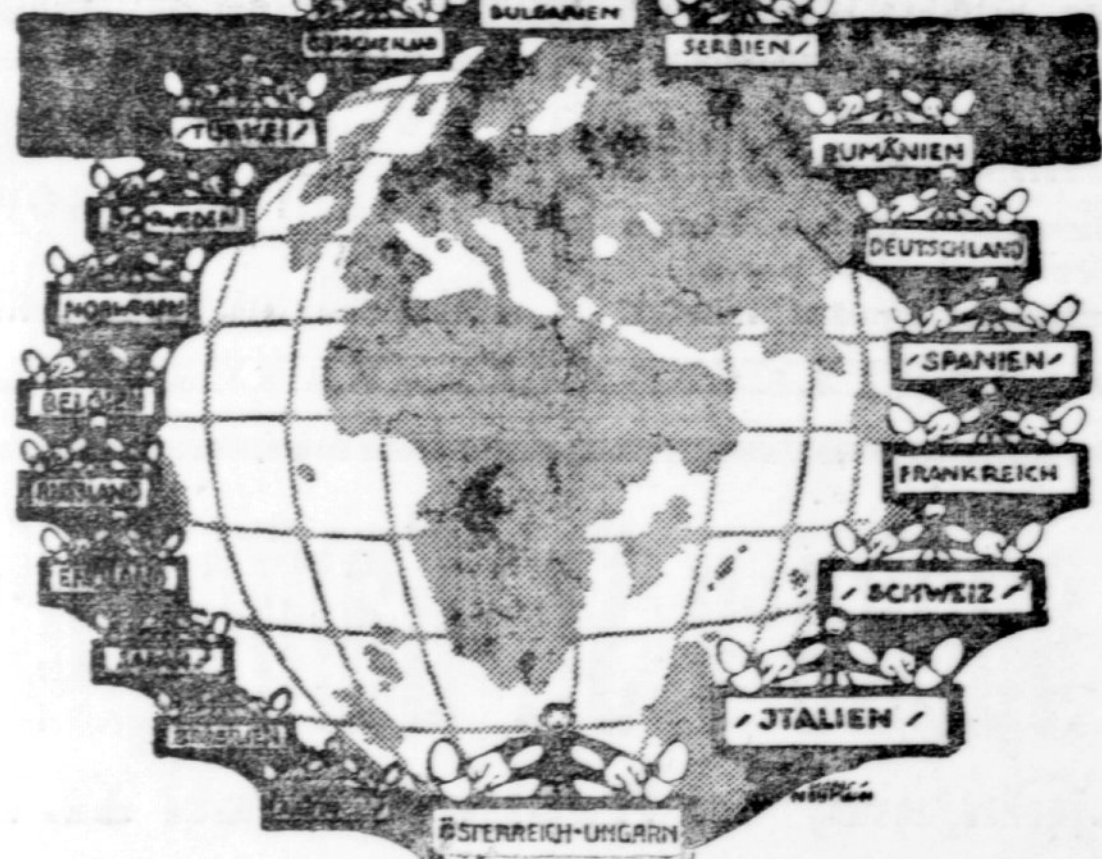
ODHOD PARNIKOV: V Severno Ameriko vsako soboto, v Južno Ameriko vsakih 14 dni.

Voznja iz Trsta v Kanado: (Portland, Quebec, Montreal) vsaki mesec enkrat.

Vsakovrstna pojasnila daje radevolje brezplačno in prodaja vozne liste glavni zastopnik za Kranjsko, Štajersko in Koroško

SIMON KMETETZ, Ljubljana, Kolodvorska ul. 26.

Berson

gumijsve podpetnike pozna in hvali ves svet. ::

Bersonovi gumijsvi podpetniki so dokazano trpežnejši od usnjatih, radi tega tudi cenejši.

Bersonovi gumijsvi podpetniki so zelo elastični in zato varujejo vaše in vaše okolice živce.

Bersonovi gumijsvi podpetniki zabranjujejo spodrsenje.

Bersonovi gumijsvi podpetniki zabranjujejo pokvaro peta ter dobijo čevljem eleganco.

Zahtevajte pri čevljarjih izrecno samo prave nove Bersonove gumijsve podpetnike v pozlačenih zavojih ter vračajte vsako ponaredbo.

Bersonwerke, Dunaj VI.

Prosti ogled! Nihče ni prisiljen kupiti!

Naznanjam slavnemu p. n. občinstvu iz mesta in okolice, da nisem opustil dosedanje trgovine s steklom, porcelanom in galanterijskimi predmeti

2774

Grand Bazar Spiegl

v Ljubljani, Kongresni trg štev. 9

marveč, da se pod istimi formalitetami vodi naprej. — Istočasno pripomnim, da so vsi predmeti v velikanski izbiri nanovo dospeli in da se bodo prodajali po zelo znižanih cenah. Društvom se daje v prodajo. Gostilničarji dobe velik popust.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Spiegl ml.

Perje

za postelje in puh
priporoča po najnižjih cenah

EMIL KRAJEC

preje F. Hiti
Pred Skofijo štev. 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Ustanovljeno 1845.

Parno barvarstvo

ter kemično čiščenje in
snaženje oblek.

Apertura sukna.

JOS. REICH

Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.
Sprejemališče
Selenburgova ulica št. 3.
Postrežba točna. Solidne cene.

F.K. Kaiser, puškar

Ljubljana, Selenburgova ulica št. 6

priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnih
pušk in samokresov
lovskih potrebščin, vseh del koles (biciklov)
kakor tudi
umetelni ogenj po najnižjih cenah.

Popravlja pušk, samokresov in biciklov
točno in solidno.

Cenovnik zastoj in poštne prosto.

AVG. AGNOLA

v Ljubljani, Dunajska cesta 21.

Velika zaloga

steklenine, porcelana,
svetilk, zrcal,
šip, kozarcev, vrčkov
i. t. d.

Gostilniška in kavarnarska
namizna posoda
po najnižjih cenah.

Fr. J. Zajec
Ljubljana

IZFRASANI O' IK

NA IV. UL. ZALOŽAR
KOV. UL. 10. UL. 11. UL. 12. UL. 13. UL. 14. UL. 15. UL. 16. UL. 17. UL. 18. UL. 19. UL. 20. UL. 21. UL. 22. UL. 23. UL. 24. UL. 25. UL. 26. UL. 27. UL. 28. UL. 29. UL. 30. UL. 31. UL. 32. UL. 33. UL. 34. UL. 35. UL. 36. UL. 37. UL. 38. UL. 39. UL. 40. UL. 41. UL. 42. UL. 43. UL. 44. UL. 45. UL. 46. UL. 47. UL. 48. UL. 49. UL. 50. UL. 51. UL. 52. UL. 53. UL. 54. UL. 55. UL. 56. UL. 57. UL. 58. UL. 59. UL. 60. UL. 61. UL. 62. UL. 63. UL. 64. UL. 65. UL. 66. UL. 67. UL. 68. UL. 69. UL. 70. UL. 71. UL. 72. UL. 73. UL. 74. UL. 75. UL. 76. UL. 77. UL. 78. UL. 79. UL. 80. UL. 81. UL. 82. UL. 83. UL. 84. UL. 85. UL. 86. UL. 87. UL. 88. UL. 89. UL. 90. UL. 91. UL. 92. UL. 93. UL. 94. UL. 95. UL. 96. UL. 97. UL. 98. UL. 99. UL. 100. UL. 101. UL. 102. UL. 103. UL. 104. UL. 105. UL. 106. UL. 107. UL. 108. UL. 109. UL. 110. UL. 111. UL. 112. UL. 113. UL. 114. UL. 115. UL. 116. UL. 117. UL. 118. UL. 119. UL. 120. UL. 121. UL. 122. UL. 123. UL. 124. UL. 125. UL. 126. UL. 127. UL. 128. UL. 129. UL. 130. UL. 131. UL. 132. UL. 133. UL. 134. UL. 135. UL. 136. UL. 137. UL. 138. UL. 139. UL. 140. UL. 141. UL. 142. UL. 143. UL. 144. UL. 145. UL. 146. UL. 147. UL. 148. UL. 149. UL. 150. UL. 151. UL. 152. UL. 153. UL. 154. UL. 155. UL. 156. UL. 157. UL. 158. UL. 159. UL. 160. UL. 161. UL. 162. UL. 163. UL. 164. UL. 165. UL. 166. UL. 167. UL. 168. UL. 169. UL. 170. UL. 171. UL. 172. UL. 173. UL. 174. UL. 175. UL. 176. UL. 177. UL. 178. UL. 179. UL. 180. UL. 181. UL. 182. UL. 183. UL. 184. UL. 185. UL. 186. UL. 187. UL. 188. UL. 189. UL. 190. UL. 191. UL. 192. UL. 193. UL. 194. UL. 195. UL. 196. UL. 197. UL. 198. UL. 199. UL. 200. UL. 201. UL. 202. UL. 203. UL. 204. UL. 205. UL. 206. UL. 207. UL. 208. UL. 209. UL. 210. UL. 211. UL. 212. UL. 213. UL. 214. UL. 215. UL. 216. UL. 217. UL. 218. UL. 219. UL. 220. UL. 221. UL. 222. UL. 223. UL. 224. UL. 225. UL. 226. UL. 227. UL. 228. UL. 229. UL. 230. UL. 231. UL. 232. UL. 233. UL. 234. UL. 235. UL. 236. UL. 237. UL. 238. UL. 239. UL. 240. UL. 241. UL. 242. UL. 243. UL. 244. UL. 245. UL. 246. UL. 247. UL. 248. UL. 249. UL. 250. UL. 251. UL. 252. UL. 253. UL. 254. UL. 255. UL. 256. UL. 257. UL. 258. UL. 259. UL. 260. UL. 261. UL. 262. UL. 263. UL. 264. UL. 265. UL. 266. UL. 267. UL. 268. UL. 269. UL. 270. UL. 271. UL. 272. UL. 273. UL. 274. UL. 275. UL. 276. UL. 277. UL. 278. UL. 279. UL. 280. UL. 281. UL. 282. UL. 283. UL. 284. UL. 285. UL. 286. UL. 287. UL. 288. UL. 289. UL. 290. UL. 291. UL. 292. UL. 293. UL. 294. UL. 295. UL. 296. UL. 297. UL. 298. UL. 299. UL. 300. UL. 301. UL. 302. UL. 303. UL. 304. UL. 305. UL. 306. UL. 307. UL. 308. UL. 309. UL. 310. UL. 311. UL. 312. UL. 313. UL. 314. UL. 315. UL. 316. UL. 317. UL. 318. UL. 319. UL. 320. UL. 321. UL. 322. UL. 323. UL. 324. UL. 325. UL. 326. UL. 327. UL. 328. UL. 329. UL. 330. UL. 331. UL. 332. UL. 333. UL. 334. UL. 335. UL. 336. UL. 337. UL. 338. UL. 339. UL. 340. UL. 341. UL. 342. UL. 343. UL. 344. UL. 345. UL. 346. UL. 347. UL. 348. UL. 349. UL. 350. UL. 351. UL. 352. UL. 353. UL. 354. UL. 355. UL. 356. UL. 357. UL. 358. UL. 359. UL. 360. UL. 361. UL. 362. UL. 363. UL. 364. UL. 365. UL. 366. UL. 367. UL. 368. UL. 369. UL. 370. UL. 371. UL. 372. UL. 373. UL. 374. UL. 375. UL. 376. UL. 377. UL. 378. UL. 379. UL. 380. UL. 381. UL. 382. UL. 383. UL. 384. UL. 385. UL. 386. UL. 387. UL. 388. UL. 389. UL. 390. UL. 391. UL. 392. UL. 393. UL. 394. UL. 395. UL. 396. UL. 397. UL. 398. UL. 399. UL. 400. UL. 401. UL. 402. UL. 403. UL. 404. UL. 405. UL. 406. UL. 407. UL. 408. UL. 409. UL. 410. UL. 411. UL. 412. UL. 413. UL. 414. UL. 415. UL. 416. UL. 417. UL. 418. UL. 419. UL. 420. UL. 421. UL. 422. UL. 423. UL. 424. UL. 425. UL. 426. UL. 427. UL. 428. UL. 429. UL. 430. UL. 431. UL. 432. UL. 433. UL. 434. UL. 435. UL. 436. UL. 437. UL. 438. UL. 439. UL. 440. UL. 441. UL. 442. UL. 443. UL. 444. UL. 445. UL. 446. UL. 447. UL. 448. UL. 449. UL. 450. UL. 451. UL. 452. UL. 453. UL. 454. UL. 455. UL. 456. UL. 457. UL. 458. UL. 459. UL. 460. UL. 461. UL. 462. UL. 463. UL. 464. UL. 465. UL. 466. UL. 467. UL. 468. UL. 469. UL. 470. UL. 471. UL. 472. UL. 473. UL. 474. UL. 475. UL. 476. UL. 477. UL. 478. UL. 479. UL. 480. UL. 481. UL. 482. UL. 483. UL. 484. UL. 485. UL. 486. UL. 487. UL. 488. UL. 489. UL. 490. UL. 491. UL. 492. UL. 493. UL. 494. UL. 495. UL. 496. UL. 497. UL. 498. UL. 499. UL. 500. UL. 501. UL. 502. UL. 503. UL. 504. UL. 505. UL. 506. UL. 507. UL. 508. UL. 509. UL. 510. UL. 511. UL. 512. UL. 513. UL. 514. UL. 515. UL. 516. UL. 517. UL. 518. UL. 519. UL. 520. UL. 521. UL. 522. UL. 523. UL. 524. UL. 525. UL. 526. UL. 527. UL. 528. UL. 529. UL. 530. UL. 531. UL. 532. UL. 533. UL. 534. UL. 535. UL. 536. UL. 537. UL. 538. UL. 539. UL. 540. UL. 541. UL. 542. UL. 543. UL. 544. UL. 545. UL. 546. UL. 547. UL. 548. UL. 549. UL. 550. UL. 551. UL. 552. UL. 553. UL. 554. UL. 555. UL. 556. UL. 557. UL. 558. UL. 559. UL. 560. UL. 561. UL. 562. UL. 563. UL. 564. UL. 565. UL. 566. UL. 567. UL. 568. UL. 569. UL. 570. UL. 571. UL. 572. UL. 573. UL. 574. UL. 575. UL. 576. UL. 577. UL. 578. UL. 579. UL. 580. UL. 581. UL. 582. UL. 583. UL. 584. UL. 585. UL. 586. UL. 587. UL. 588. UL. 589. UL. 590. UL. 591. UL. 592. UL. 593. UL. 594. UL. 595. UL. 596. UL. 597. UL. 598. UL. 599. UL. 600. UL. 601. UL. 602. UL. 603. UL. 604. UL. 605. UL. 606. UL. 607. UL. 608. UL. 609. UL. 610. UL. 611. UL. 612. UL. 613. UL. 614. UL. 615. UL. 616. UL. 617. UL. 618. UL. 619. UL. 620. UL. 621. UL. 622. UL. 623. UL. 624. UL. 625. UL. 626. UL. 627. UL. 628. UL. 629. UL. 630. UL. 631. UL. 632. UL. 633. UL. 634. UL. 635. UL. 636. UL. 637. UL. 638. UL. 639. UL. 640. UL. 641. UL. 642. UL. 643. UL. 644. UL. 645. UL. 646. UL. 647. UL. 648. UL. 649. UL. 650. UL. 651. UL. 652. UL. 653. UL. 654. UL. 655. UL. 656. UL. 657. UL. 658. UL. 659. UL. 660. UL. 661. UL. 662. UL. 663. UL. 664. UL. 665. UL. 666. UL. 667. UL. 668. UL. 669. UL. 670. UL. 671. UL. 672. UL. 673. UL. 674. UL. 675. UL. 676. UL. 677. UL. 678. UL. 679. UL. 680. UL. 681. UL. 682. UL. 683. UL. 684. UL. 685. UL. 686. UL. 687. UL. 688. UL. 689. UL. 690. UL. 691. UL. 692. UL. 693. UL. 694. UL. 695. UL. 696. UL. 697. UL. 698. UL. 699. UL. 700. UL. 701. UL. 702. UL. 703. UL. 704. UL. 705. UL. 706. UL. 707. UL. 708. UL. 709. UL. 710. UL. 711. UL. 712. UL. 713. UL. 714. UL. 715. UL. 716. UL. 717. UL. 718. UL. 719. UL. 720. UL. 721. UL. 722. UL. 723. UL. 724. UL. 725. UL. 726. UL. 727. UL. 728. UL. 729. UL. 730. UL. 731. UL. 732. UL. 733. UL. 734. UL. 735. UL. 736. UL. 737. UL. 738. UL. 739. UL. 740. UL. 741. UL. 742. UL. 743. UL. 744. UL. 745. UL. 746. UL. 747. UL. 748. UL. 749. UL. 750. UL. 751. UL. 752. UL. 753. UL. 754. UL. 755. UL. 756. UL. 757. UL. 758. UL. 759. UL. 760. UL. 761. UL. 762. UL. 763. UL. 764. UL. 765. UL. 766. UL. 767. UL. 768. UL. 769. UL. 770. UL. 771. UL. 772. UL. 773. UL. 774. UL. 775. UL. 776. UL. 777. UL. 778. UL. 779. UL. 780. UL. 781. UL. 782. UL. 783. UL. 784. UL. 785. UL. 786. UL. 787. UL. 788. UL. 789. UL. 790. UL. 791. UL. 792. UL. 793. UL. 794. UL. 795. UL. 796. UL. 797. UL. 798. UL. 799. UL. 800. UL. 801. UL. 802. UL. 803. UL. 804. UL. 805. UL. 806. UL. 807. UL. 808. UL. 809. UL. 810. UL. 811. UL. 812. UL. 813. UL. 814. UL. 815. UL. 816. UL. 817. UL. 818. UL. 819. UL. 820. UL. 821. UL. 822. UL. 823. UL. 824. UL. 825. UL. 826. UL. 827. UL. 828. UL. 829. UL. 830. UL. 831. UL. 832. UL. 833. UL. 834. UL. 835. UL. 836. UL. 837. UL. 838. UL. 839. UL. 840. UL. 841. UL. 842. UL. 843. UL. 844. UL. 845. UL. 846. UL. 847. UL. 848. UL. 849. UL. 850. UL. 851. UL. 852. UL. 853. UL. 854. UL. 855. UL. 856. UL. 857. UL. 858. UL. 859. UL. 860. UL. 861. UL. 862. UL. 863. UL. 864. UL. 865. UL. 866. UL. 867. UL. 868. UL. 869. UL. 870. UL. 871. UL. 872. UL. 873. UL. 874. UL. 875. UL. 876. UL. 877. UL. 878. UL. 879. UL. 880. UL. 881. UL. 882. UL. 883. UL. 884. UL. 885. UL. 886. UL. 887. UL. 888. UL. 889. UL. 890. UL. 891. UL. 892. UL. 893. UL. 894. UL. 895. UL. 896. UL. 897. UL. 898. UL. 899. UL. 900. UL. 901. UL. 902. UL. 903. UL. 904. UL. 905. UL. 906. UL. 907. UL. 908. UL. 909. UL. 910. UL. 911. UL. 912. UL. 913. UL. 914. UL. 915. UL. 916. UL. 917. UL. 918. UL. 919. UL. 920. UL. 921. UL. 922. UL. 923. UL. 924. UL. 925. UL. 926. UL. 927. UL. 928. UL. 929. UL. 930. UL. 931. UL. 932. UL. 933. UL. 934. UL. 935. UL. 936. UL. 937. UL. 938. UL. 939. UL. 940. UL. 941. UL. 942. UL. 943. UL. 944. UL. 945. UL. 946. UL. 947. UL. 948. UL. 949. UL. 950. UL. 951. UL. 952. UL. 953. UL. 954. UL. 955. UL. 956. UL. 957. UL. 958. UL. 959. UL. 960. UL. 961. UL. 962. UL. 963. UL. 964. UL. 965. UL. 966. UL. 967. UL. 968. UL. 969. UL. 970. UL. 971. UL. 972. UL. 973. UL. 974. UL. 975. UL. 976. UL. 977. UL. 978. UL. 979. UL. 980. UL. 981. UL. 982. UL. 983. UL. 984. UL. 985. UL. 986. UL. 987. UL. 988. UL. 989. UL. 990. UL. 991. UL. 992. UL. 993. UL. 994. UL. 995. UL. 996. UL. 997. UL. 998. UL. 999. UL. 1000. UL. 1001. UL. 1002. UL. 1003. UL. 1004. UL. 1005. UL. 1006. UL. 1007. UL. 1008. UL. 1009. UL. 1010. UL. 1011. UL. 1012. UL. 1013. UL. 1014. UL. 1015. UL. 1016. UL. 1017. UL. 1018. UL. 1019. UL. 1020. UL. 1021. UL. 1022. UL. 1023. UL. 1024. UL. 1025. UL. 1026. UL. 1027. UL. 1028. UL. 1029. UL. 1030. UL. 1031. UL. 1032. UL. 1033. UL. 1034. UL. 1035. UL. 1036. UL. 1037. UL. 1038. UL. 1039. UL. 1040. UL. 1041. UL. 1042. UL. 1043. UL. 1044. UL. 1045. UL. 1046. UL. 1047. UL. 1048. UL. 1049. UL. 1050. UL. 1051. UL. 1052. UL. 1053. UL. 1054. UL. 1055. UL. 1056. UL. 1057. UL. 1058. UL. 1059. UL. 1060. UL. 1061. UL. 1062. UL. 1063. UL. 1064. UL. 1065. UL. 1066. UL. 1067. UL. 1068. UL. 1069. UL. 1070. UL. 1071. UL. 1072. UL. 1073. UL. 1074. UL. 1075. UL. 1076. UL. 1077. UL. 1078. UL. 1079. UL. 1080. UL. 1081. UL. 1082. UL. 1083. UL. 1084. UL. 1085. UL. 1086. UL. 1087. UL. 1088. UL. 1089. UL. 1090. UL. 1091. UL. 1092. UL. 1093. UL. 1094. UL. 1095. UL. 1096. UL. 1097. UL. 1098. UL. 1099. UL. 1100. UL. 1101. UL. 1102. UL. 1103. UL. 1104. UL. 1105. UL. 1106. UL. 1107. UL. 1108. UL. 1109. UL. 1110. UL. 1111. UL. 1112. UL. 1113. UL. 1114. UL. 1115. UL. 1116. UL. 1117. UL. 1118. UL. 1119. UL. 1120. UL. 1121. UL. 1122. UL. 1123. UL. 1124. UL. 1125. UL. 1126. UL. 1127. UL. 1128. UL. 1129. UL. 1130. UL. 1131. UL. 1132. UL. 1133. UL. 1134. UL. 1135. UL. 1136. UL. 1137. UL. 1138. UL. 1139. UL. 1140. UL. 1141. UL. 1142. UL. 1143. UL. 1144. UL. 1145. UL. 1146. UL. 1147. UL. 1148. UL. 1149. UL. 1150. UL. 1151. UL. 1152. UL. 1153. UL. 1154. UL. 1155. UL. 1156. UL. 1157. UL. 1158. UL. 1159. UL. 1160. UL. 1161. UL. 1162. UL. 1163. UL. 1164. UL. 1165. UL. 1166. UL. 1167. UL. 1168. UL. 1169. UL. 1170. UL. 1171. UL. 1172. UL. 1173. UL. 1174. UL. 1175. UL. 1176. UL. 1177. UL. 1178. UL. 1179. UL. 1180. UL. 1181. UL. 1182. UL. 1183. UL. 1184. UL. 1185. UL. 1186. UL. 1187. UL. 1188. UL. 1189. UL. 1190. UL. 1191. UL. 1192. UL. 1193. UL. 1194. UL. 1195. UL. 1196. UL. 1197. UL. 1198. UL. 1199. UL. 1200. UL. 1201. UL. 1202. UL. 1203. UL. 1204. UL. 1205. UL. 1206. UL. 1207. UL. 1208. UL. 1209. UL. 1210. UL. 1211. UL. 1212. UL. 1213. UL. 1214. UL. 1215. UL. 1216. UL. 1217. UL. 1218. UL. 1219. UL. 1220. UL. 1221. UL. 1222. UL. 1223. UL. 1224. UL. 1225. UL. 1226. UL. 1227. UL. 1228. UL. 1229. UL. 1230. UL. 1231. UL. 1232. UL. 1233. UL. 1234. UL. 1235. UL. 1236. UL. 1237. UL. 1238. UL. 1239. UL. 1240. UL. 1241. UL. 1242. UL. 1243. UL. 1244. UL. 1245. UL. 1246. UL. 1247. UL. 1248. UL. 1249. UL. 1250. UL. 1251. UL. 1252. UL. 1253. UL. 1254. UL. 1255. UL. 1256. UL. 1257. UL. 1258. UL. 1259. UL. 1260. UL. 1261. UL. 1262. UL. 1263. UL. 1264. UL. 1265. UL. 1266. UL. 1267. UL. 1268. UL. 1269. UL. 1270. UL. 1271. UL. 1272. UL. 1273. UL. 1274. UL. 1275. UL. 1276. UL. 1277. UL. 1278. UL. 1279. UL. 1280. UL. 1281. UL. 1282. UL. 1283. UL. 1284. UL. 1285. UL. 1286. UL. 1287. UL. 1288. UL. 1289. UL. 1290. UL. 1291. UL. 1292. UL. 1293. UL. 1294. UL. 1295. UL. 1296. UL. 1297. UL. 1298. UL. 1299. UL. 1300. UL. 1301. UL. 1302. UL. 1303. UL. 1304. UL. 1305. UL. 1306. UL. 1307. UL. 1308. UL. 1309. UL. 1310. UL. 1311. UL. 1312. UL. 1313. UL. 1314. UL. 1315. UL. 1316. UL. 1317. UL. 1318. UL. 1319. UL. 1320. UL. 1321. UL. 1322. UL. 1323. UL. 1324. UL. 1325. UL. 1326. UL. 1327. UL. 1328. UL. 1329. UL. 1330. UL. 1331. UL. 1332. UL. 1333. UL. 1334. UL. 1335. UL. 1336. UL. 1337. UL. 1338. UL. 1339. UL. 1340. UL. 1341. UL. 1342. UL. 1343. UL. 1344. UL. 1345. UL. 1346. UL. 1347. UL. 1348. UL. 1349. UL. 1350

Luserjev obliž za turiste.

Zahtevajte pri nakupu vedno izrecno Luserjev obliž za turiste

po K 120 najboljši in najzanesljivejši sredstvo proti kurjim ušesom in žuljem. Dobiva se po vseh lekarnah. Glavna zaloga L. Schwenk, lekarna, Dunaj, Meidling. — Premnoge ponaredbe, ki nikdar ne dosežejo Luserjeve originalne znamke, dokazujejo izborna kakovost Luserjevega obliža za turiste. — Pozor pred ponaredbami.

Obleke po meri B. Götzl Ljubljana

najnovejše oblike pri:

Mestni trg 19 — Stari trg 8.

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir 94
M. GELBHAUS, oblastveno avtor. in zapriseženi patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem.

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, sprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preizkušene. — Ilustrovani oeniki zastoni.

Angleške kostume različne toalete priporoča in izvršuje damski modni atelje Josipina Šetinc-Bersin Ljubljana, Kongresni trg 6. Naročila z dežele se točno izvršujejo. 2120

! Superfosfat !

obsega v vodi topljivo fosforjevo kislino! najučinkovitejši, zato najcenejši

gnojilo s fosforovo kislino

Zajamčeno največji donosi na tleh vseh vrst, za vse sadežne in kulturne stroke! Zajamčeno najhitrejši učinek! Superfosfat prekaša vsako drugo gnojilo s fosforovo kislino. Posebno učinkuje mešan s kalijem, amonijakom in solitrom. Dalje amonijakove, kalijeve in solitrove superfosfate dobavljajo vse tvornice umetnih gnojil, trgovci, kmetijske družbe in društva. Predzname za gnojilne poskuse sprejema:

Centralna pisarna društva avstr. superfosfat. tvornice
Praga, Příkopy 17.

Kadar hočete kupiti dobro blago, obrnite se na tvrdko

Katinka Widmayer

„pri SOLNCU“ za vodo,

ki ima v zalogi dobre in trpežne čevlje za dame, gospode in otroke. Izdelovanje suhih šopkov, nagrobnih vencev, trakov z napisi. Bluze, vrhnja in spodnja krila, nogavice, rokavice, vsakovrstno perilo itd. — Postrežba točna. — Cene najnižje. Prosim prepričajte se! 3440 Prosim, prepričajte se!

POZOR!

Vile, stanovanjske hiše stavbne parcele v mestu kot v okolici se pod jako ugodnimi pogoji prodajo.

Posredovalnica za nakup in prodajo:

Valentin Accetto

Kolodvorska ulica šte. 8.

Ljubljana,
Marije Ter.
cesta št. 11
: (Kolizej). :

Fr. Kapus

Ljubljana,
Marije Ter.
cesta št. 11
: (Kolizej). :

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga.

Zaloga spalnih ter jedilnih sob

:: v različnih najnovejših slogih. ::

Vsakovrstno drugo pohištvo.

Priznana solidno blago

ter najnižje cene.

Zajamčeno trpežni izdelki.

Otomane, divani in žimnice

— različne kakovosti. —

Velika izbira 3408

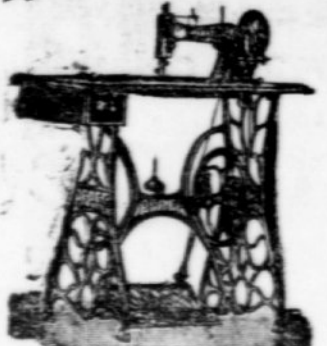
otroških vozičkov,

vsakovrstnih slik, ogledal itd.

„PFAFF“

Pozor!

Pozor!

Kdor si želi kupiti v resnici dober šivalni stroj, naj kupi samo pravi

PFAFFOV STROJ

ki nosi na glavi in stojalu ime „Piaff“ in se zanj 10 let jamči.

Velika zaloga koles

kakor Walfenrad, Puch, solidno ljudsko kolo Kosmos in Ilirija kakor tudi vsi posamezni deli in popravila po najnižji ceni pri tvrdki:

Franc Tschinkel, Kočevje št. 240.

Cenik brezplačno in poštne prosto.

Cenik brezplačno in poštne prosto.

Brez konkurence!

F. L. Popper čevlji

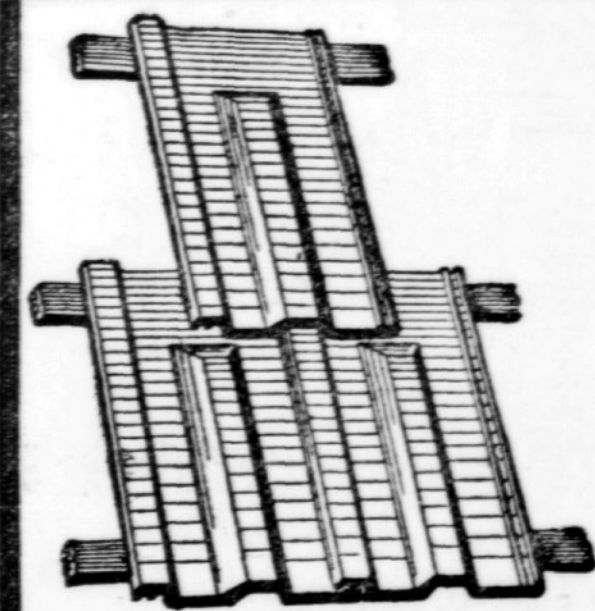
za gospode in gospe so nogam najbolj priležni, lični in najboljše kakovosti. Naprodaj samo pri

JULIJI STOR, Ljubljana

Prešernova ulica št. 5.

Goysserski čevlji za turiste, higijenični čevlji za otroke in Lawn-tennis-čevlji.

K 12:50—16:50.

Fr. Mally & dr. tovarna opeke v Sr. Gameljnih

pisarna v Ljubljani, na Resljevi cesti št. 2

— priporoča zarezno strešno, navadno strešno in strojno zidno opeko v vsaki množini in najboljši kakovosti. —

Vzorci brezplačno. 1218

Sprejema zastopnike.

Največja slovenska hranilnica!

„MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA“ V LJUBLJANI

v lastni hiši, Prešernova ulica šte. 3

je imela koncem leta 1912 660 milijonov kron denarnega prometa, 42 milijonov kron vlog in 1 milijon 300 tisoč kron rezervnega zaklada. — Sprejema vloge vsak delavnik. — Sprejema tudi vložne knjižice drugih denarnih zavodov.

Vloženi denar obrestuje po 4½% brez odbitka.

Pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu, da se tudi obrestujejo. Hranilnica je pupilarno varna. V njo vlagajo c. kr. sodišča in jerobi denar mladoletnih otrok in varovancev, župnišča cerkven, občine pa občinski denar. Hranilnica stoji pod javno kontrolo in nadzorstvom c. kr. deželne vlade. Izključena je torej vsaka izguba vložnega denarja in to tudi za časa vojske, ker ima hranilnica denar razporejen na zemljišča. — Hranilnica posoja na zemljišča in poslopja proti 5¼% obrestim in najmanj ¾% amortizacije.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike. — Posoja tudi na menice in vrednostne papirje.